

**POBOŽNOST
USKRSLOM
OTAJSTVU I
UZAŠAŠĆU**

POBOŽNOST USKRSLOM OTAJSTVU I UZAŠAŠĆU

Priredio p. Miljenko Sušac s.m.m. – misionar monfortanac

Predgovor

U Katoličkoj svetačkoj i pobožnoj tradiciji glavni naglasak Kristova štovanja je bila njegova muka i smrt, dok je pobožnost vezana uz njegovu proslavu i uskrsnuće bila manje prisutna u svijesti vjernika. U novije vrijeme u Crkvi, s pravom se naglašava u teologiji i pobožnosti povezanost tih otajstava te su se razvili i novi oblici pobožnosti koji se odnose na uskrsnuće i proslavu Gospodina Isusa Krista kao i na Marijino sudjelovanje u tom najvišem otajstvu naše vjere. O tome govori i *Direktorija o pučkoj pobožnosti i liturgiji* kojeg je izdala Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata 2000. godine u Rimu.

“Potrebno je jednako tako da izražaji pučke pobožnosti naglase glavnu i temeljnu vrijednost Kristova uskrsnuća. Pozornost puna ljubavi upućena čovječstvu trpećega Spasitelja, tako živa u pučkoj pobožnosti, treba biti uvijek povezana s perspektivom njegove proslave. Samo pod tim uvjetom bit će u svojoj cjelovitosti izložen spasenjski Božji plan u Kristu i u svome će nerazdruživu jedinstvu biti zahvaćeno Kristovo vazmeno otajstvo; samo tako će biti ocrtan istinski lik kršćanstva koje je pobjeda života nad smrću, slavlje onoga »koji nije Bog mrtvih, nego živih« (Mt 22,32), slavlje Krista, Živoga, koji je bio mrtav i sada živi zauvijek (usp. Otk 1,28) i slavlje Duha Svetoga »koji je Gospodin i životvorac“. (br. 80)

Budući da Direktorij *Pobožnost Božanskom milosrđu* svrstava među pobožnosti vazmenog vremena donosim glavne oblike i izričaje te u novije vrijeme jako raširene pobožnosti.

Kršćanska molitva je uvijek upućena Ocu posredstvom Isusa Krista, u snazi Duha Svetoga. Pa ipak pobožnosti u kojima se izravno slavi Božje očinstvo nisu tako brojne u katoličkoj tradiciji. Sabrali smo one do kojih smo došli pa ih donosimo našim čitateljima i moliteljima.

I na kraju valja vjernicima posvijestiti da u molitvi Crkva blagoslivlja Boga Oca i klanja mu se kao izvoru stvaranja i spasenja kojima nas je blagoslovio u Sinu i po Sina da nam dade Duha posinjenja. *Tako da kršćanska molitva ima karakteristiku trojstvenosti* te ovaj naš mali priručnik s pravom završava s pobožnosti Presvetom Trojstvu.

Da ne bismo nepotrebno opteretili tekst ne donosimo citate svih knjiga, molitvenika i priručnika iz kojih smo crpili pojedine tekstove koje smo duži niz godina skupljali na raznim evropskim jezicima. Dao Bog i Majka Božja da objavljivanje ove knjižice donese obilje milosti i duhovnih plodova u hrvatskom narodu.

p. Miljenko Sušac s.m.m. – misionar monfortanac

1. CRKVENI NAUK O USKRSNUĆU ISUSOVU, LITURGIJI, I NJEGOVU ŠTOVANJU U PUČKOJ POBOŽNOSTI

1. 1. Katekizam katoličke Crkve uči

Krist je sašao nad pakao

«Česte tvrdnje Novog zavjeta po kojima je Isus »uskrsnuo od mrtvih« (Dj 3,15; Rim 8,11; 1 Kor 15,20) pretpostavljaju da je on prije Uskrsnuća bio u boravištu mrtvih. To je prvotni smisao što ga je apostolsko propovijedanje dalo boravku Isusovu među mrtvima: Isus je kao svi ljudi upoznao smrt i stigao je k njima svojom dušom u boravište mrtvih. Ali on je onamo sišao kao Spasitelj, proglašujući Radosnu vijest duhovima koji su ondje bili zatvoreni.

Boravište mrtvih u koje je umrli Krist sišao, Sveto pismo zove pod zemljem, Šeolom ili Hadom, jer su oni koji se ondje nalaze lišen gledanja Boga. To je zaista, u očekivanju Otkupitelja, stanje svih mrtvih zlih ili pravednih, što ne znači da im je udes istovjetan kako to Isus pokazuje u prisposobi o siromašnom Lazaru primljenom u »krilo Abrahamovo«. »Upravo te svete duše, koje su čekale svog Osloboditelja u Abrahamovu krilu, Isus je oslobodio kad je sišao k mrtvima«. Isus nije sašao nad pakao da oslobodi proklete ni da razori pakao prokletstva, nego da oslobodi pravedne koji su mu prethodili.

»Zato je i mrtvima naviještao evanđelje« (1 Pt 4,6). Silazak nad pakao jest puno dovršenje evanđeoskog navještaja spasenja. To je posljednja faza mesijanskog poslanja Isusova, faza sažeta u vremenu ali neizmjerana u svom stvarnom značenju; da se otkupiteljsko djelo proteže na sve ljude svih vremena i svih mjesta, jer svi koji su spašeni postali su dionici Otkupljenja.

Krist je dakle sišao u dubinu smrti, da bi »mrtvi čuli glas Sina Božjega i da bi oni koji su ga čuli živjeli«.499 Isus, Začetnik života« (Dj 3,15) »smrću obeskrjepi onoga koji ima moć smrti, to jest đavla, pa oslobodi one koji - od straha pred smrću- kroz sav život bijahu podložni ropstvu« (Heb 2,14-15). Uskrsli Krist sada drži »ključeve smrti i Podzemlja« (Otk 1,18), i »na ime Isusovo« prigiba se »svako koljeno nebesnika, zemnika i podzemnika« (Fil 2,10).

«Velika tišina sad vlada na zemlji, velika tišina i velika samoća. Velika tišina jer Kralj spava. Zemlja je uzdrhtala i smirila se jer je Bog u tijelu zaspao i otišao probuditi one koji su spavali vjekovima (...). Ide tražiti Adama, našega praoca, izgubljenu ovcu. Želi sići da pohodi sve koji sjede u tmuni i u sjeni smrti. Ide od njihove boli osloboditi Adama u okovima i Evu, zarobljenu s njime, on istodobno njihov Bog i njihov Sin (...). »Ja sam Bog tvoj, i zbog tebe postah tvojim Sinom. Ustani, ti što spavaš, jer te nisam stvorio da budeš ovdje okovan u boravištu mrtvih. Ustaj od mrtvih, ja sam život mrtvih.« (Iz drevne homilije na veliku subotu).

Treći dan uskrsnuo od mrtvih

»I mi vam navješćujemo evanđelje: obećanje dano ocima, Bog je ispunio u djeci, nama, uskrisivši Isusa« (Dj 13,32-33). Uskrsnuće Isusovo najviša je istina naše vjere u Krista, kao središnja istina vjerovana i življena u prvoj kršćanskoj zajednici, prenesena kao temeljna Predaja, utvrđena spisima Novoga zavjeta, propovijedana kao bitni dio Vazmenog otajstva zajedno s Križem: *Krist uskrsnuo od mrtvih, Smrću satre smrt, onima u grobovima život darova.*

Povijesni i nadnaravni događaj

Otajstvo uskrsnuća Kristova zbiljski je događaj s povijesno ustanovljenim očitovanjima, kako svjedoči Novi zavjet. Već sveti Pavao može oko godine 56. pisati Korinćanima: »Doista, predadoh vam ponajprije što i primih: Krist umrije za grijehe naše po Pismima; bi pokopan i uskrišen treći dan po Pismima; ukaza se Kefi, zatim dvanaestorici« (1 Kor 15,3-5). Apostol tu govori o živoj predaji Uskrsnuća za koju je doznao nakon svog obraćenja pred vratima Damaska.

Prazan grob

»Što tražite Živoga među mrtvima? Nije ovdje, nego uskrsnu!« (Lk 24,5-6). U okviru događaja Uskrsnuća, prvo što susrećemo jest prazan grob. On sam po sebi nije izravan dokaz. Odsutnost Kristova tijela iz groba mogla bi se protumačiti i drukčije. Unatoč tome, prazan grob bitni je znak za sve. Kad su ga otkrili bio je učenicima prvi korak k spoznaji činjenice Uskrsnuća. To je ponajprije slučaj svetih žena, zatim i Petrov. Učenik »kojega je Isus ljubio« (Iv 20,2) tvrdi da je, ušavši u prazni grob i vidjevši »povoje gdje leže« (Iv 20,6), »vidje i povjerava« (Iv 20,8). To pretpostavlja da je on, iz stanja u kojem se nalazio prazni grob,

ustanovio da odsutnost tijela Isusova nije mogla biti ljudsko djelo, i da se Isus nije naprosto vratio zemaljskom životu kao što je bio slučaj s Lazarom.

Ukazanja uskrsloga

Marija iz Magdale i pobožne žene koje su krenule da miomirisnom pomašću dovrše uređenje tijela Isusova, pokopanog u žurbi na Veliki petak uvečer zbog početka subote, prve su susrele Uskrsloga. Tako su žene bile prve vjesnice Uskrsnuća Kristova i za same apostole. Ovima se Isus ukazuje poslije, najprije Petru, zatim Dvanaestorici. Petar, pozvan utvrđivati vjeru svoje braće, vidi dakle Uskrsloga prije njih, i na temelju njegova svjedočanstva zajednica kliče: »Doista uskrsnu Gospodin, i ukaza se Šimunu« (Lk 24,34).

Sve što se zbilo onih vazmemih dana obvezuje svakog apostola – i na sasvim poseban način Petra - u izgradnji novoga doba koje je započelo na Uskrsno jutro. Kao svjedoci Uskrsloga oni ostaju temeljnim kamenjem njegove Crkve. Vjera prve zajednice vjernika zasniva se na svjedočanstvu konkretnih ljudi koji su poznati kršćanima i većinom još živi među njima. Ti svjedoci Uskrsnuća Kristova prije svega su Petar i Dvanaestorica, ali ne samo oni: Pavao jasno govori o više od pet stotina osoba kojima se Isus ukazao svima odjednom, k tome o Jakovu i o svim apostolima.

Pred tim svjedočanstvima nemoguće je tumačiti Uskrsnuće Kristovo izvan fizičkog reda i ne priznati ga kao povijesnu činjenicu. Proizlazi iz činjenice da je vjera učenika bila podvrgnuta korjenitoj kušnji muke i smrti na križu njihova učitelja, koju je on naprijed navijestio. Potres izazvan mukom bio je tako velik da učenici (barem neki od njih) nisu odmah povjerovali vijesti o Uskrsnuću. Daleko od toga da nam pokažu zajednicu zahvaćenu mističnim zanosom, Evanđelja nam pokazuju učenike potištenima i prestrašenima, jer nisu povjerovali pobožnim ženama kad su se vratile s groba; »njima se te riječi priče kao tlapnja« (Lk 24, 11). Kad se Isus ukaza jedanaestorici na Uskrs uvečer, »prekori njihovu nevjeru i okorjelost srca što ne »vjerovaše onima koji ga vidješe uskrsla od mrtvih« (Mk 16,14).

Čak i suočeni sa zbiljom uskrslog Isusa učenici još sumnjaju, toliko im se to čini nemogućim: oni misle da vide duha. »Oni od radosti još nisu vjerovali, nego se čudom čudili« (Lk 24,41). Toma će iskustiti istu kušnju sumnje pri zadnjem ukazanju u Galileji o kojem izvješćuje Matej, »neki posumnjaše« (Mt 28,17). Stoga je bez temelja hipoteza da bi Uskrsnuće bilo »proizvod« vjere (ili lakovjernosti) apostola. Baš naprotiv, njihova se vjera u Uskrsnuće - pod djelovanjem milosti Božje - rodila iz izravna iskustva zbiljnosti uskrslog Isusa.

Stanje uskrslog čovjštva Kristova:

Uskrsli Isus uspostavlja s učenicima izravne odnose time što ga oni dodiruju i s njime blaguju. On ih tako poziva da priznaju da on nije duh, ali nadasve da ustanove da je uskrslo tijelo kojim se on pojavljuje ono isto koje je bilo mučeno i raspeto, jer on još nosi tragove muke. To pravo i stvarno tijelo istodobno posjeduje nova svojstva uskrslog tijela: ono nije više u ovom prostoru i vremenu, nego se može na svoj način uprisutniti gdje i kada hoće, jer njegovo čovjštvo ne može više biti zadržano na zemlji, ono sad pripada samo božanskom području Očevu. Stoga je uskrsli Isus savršeno slobodan ukazivati se kako hoće: u liku vrtlara ili u drugom obličju, različitom od onoga koje je učenicima bilo dobro poznato, upravo zato da potakne njihovu vjeru.

Uskrsnuće Kristovo nije bilo povratak zemaljskom životu, kao što su to bila uskrišenja što ih je izveo prije Vazma: uskrišenje kćeri Jairove, mladića iz Naima, Lazara. Ti čini bili su čudesni događaji, ali osobe na kojima se čudo dogodilo našle su iznova moću Isusovom, »običan« zemaljski život. Kasnije su opet umrle. Uskrsnuće Kristovo bitno je različito. U svome uskrslom tijelu, on prelazi iz stanja smrti u drugi život onkraj vremena i prostora. Isusovo je tijelo u Uskrsnuću ispunjeno moću »nebeski čovjek«. Duha Svetoga; ono sudjeluje

u božanskom životu u stanju svoje slave tako da sveti Pavao može o Kristu reći da je on «nebeski čovjek».

Uskrsnuće kao transcendentni događaj

«O noći», pjeva uskrsni Eksultet, »koja jedina zavrijedi znati vrijeme i čas kad je Krist od mrtvih ustao«. Zaista, nitko nije bio svjedok očevidac samog događaja uskrsnuća, i nijedan ga evanđelist ne opisuje. Nitko nije mogao reći kako se ono fizički zbililo. Njegova najnutarnjija bit, prijelaz u drugi život, još je manje zamjetljiva ćutilima. Povijesni je događaj ustanovljiv po znaku praznoga groba i po zbiljnosti susreta apostola s uskrslim Kristom. Uskrsnuće ipak, time što nadvisuje i nadilazi povijest, ostaje u srcu otajstva vjere. Stoga se uskrsli Krist ne ukazuje svijetu nego svojim učenicima, »onima koji su uzašli s njim iz Galileje u Jeruzalem, onima koji su sad njegovi svjedoci pred narodom« (Dj 13,31).

Uskrsnuće - djelo Presvetoga Trojstva

Uskrsnuće Kristovo je predmet vjere ukoliko je ono transcendentni zahvat samoga Boga u stvoreno i u povijest. U njemu tri božanske Osobe djeluju zajedno očitujući istodobno svoju vlastitu izvornost. Ono se zbililo po moći Oca koji je Krista, svoga Sina »uskrisio« i tako na savršen način njegovo ćovještvo - s njegovim tijelom - uveo u Trojstvo. Uskrsnućem od mrtvih Isus je konaćno postavljen »Sinom Božjim u snazi po Duhu posvetitelju« (Rim 1,3-4). Sveti Pavao istiće oćitovanje moći Božje po djelu Duha koji je mrtvo ćovještvo Isusovo oživio i pozvao ga u slavno stanje Gospodina.

Sin pak vlastito Uskrsnuće izvršuje snagom svoje božanske moći. Isus naviješta kako treba da Sin ćovječji mnogo pretrpi, umre, i zatim da uskrsne (u aktivnom znaćenju te rijeći). Drugdje, on izrićito tvrdi: »Ja polažem život svoj, da ga opet uzmem (...). Vlast imam položiti ga, vlast imam opet uzeti ga« (Iv 10,17-18). »Vjerujemo da je Isus umro i uskrsnuo« (I Sol 4,14).

Crkveni oci promatraju Uskrsnuće polazeći od božanske osobe Kristove koja je ostala sjedinjena s njegovom dušom i tijelom, i kada su bili smrću odijeljeni jedno od drugoga: »Po jedinstvu božanske naravi koja ostaje prisutnom u svakome od dvaju dijelova ćovjeka, ta se dva dijela opet sjedinjuju. Tako smrt nastaje rastavom ljudskog spoja, a Uskrsnuće sjedinjenjem dvaju rastavljenih dijelova«.

Smisao i spavatvorno znaćenje Uskrsnuća

»Ako pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista naše propovijedanje, uzalud i vjera vaša« (I Kor 15,14). Uskrsnuće je prije svega potvrda svega onoga što je sam Krist ćinio i naućavao. Sve istine, pa i one najnedostupnije ljudskom duhu, nalaze svoje opravdanje ako je Krist, uskrsnuvši, dao konaćni dokaz svoje božanske vlasti koji je bio obećao.

Uskrsnuće Kristovo jest ispunjenje obećanja Staroga Zavjeta i samoga Isusa za njegova zemaljskog života. Izraz »po Pismima« pokazuje da Uskrsnuće Kristovo ispunja ta proroćanstva. Uskrsnućem je takoder potvrđena istina božanstva Isusova. On je bio rekao: »Kad uzdignete Sina ćovječjega, tada ćete spoznati da Ja Jesam« (Iv 8,28). Uskrsnuće Kristovo dokazalo je da je on zaista »Ja Jesam«, Sin Božji i Bog sam. Sveti Pavao mogao je izjaviti Židovima: »Obećanje dano ocima Bog je ispunio djeci, nama uskrisivši Isusa, kao što je i pisano u Psalmu drugom: Ti si Sin moj, danas te rodih« (Dj 13.32-33).⁵³⁹ Uskrsnuće Kristovo tijesno je povezano s otajstvom Utjelovljenja Sina Božjega. Ono je, po vjećnom naumu Božjem njegovo ispunjenje.

Postoji dvostruki vidik u Vazmenom otajstvu: svojom smrću Krist nas oslobađa od grijeha, a svojim Uskrsnućem otvara nam pristup u novi život. Taj je život ponajprije opravdanje koje nam vraća milost Božju, »da kao što Krist slavom oćevom bi uskrišen od mrtvih i mi tako hodimo u novosti života« (Rim 6,4). On se sastoji u pobjedi nad smrću

grijeha i u novom udioništvu u milosti. On ostvaruje posinovljenje kojim ljudi postaju braćom Kristovom, kako Isus zove učenike nakon Uskrsnuća: »Idite, javite mojoj braći« (Mt 28,10; 7v 20,17). Braća ne po naravi, nego po daru milosti, jer posinovljenje proviđa stvarno dioništvo u životu jedinoga Sina, životu koji se potpuno objavio u njegovu Uskrsnuću.

Na koncu, Uskrsnuće Kristovo - i sam uskrsli Krist - jest počelo i izvor našega budućeg uskrsnuća: »Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih (...), jer kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi biti oživljeni!« (7 Kor 15,20-22). U očekivanju tog ispunjenja, uskrsli Krist živi u srcu svojih vjernika. U njemu kršćani kušaju »snage budućega svijeta« (Heb 6,5), i njihov je život ponesen od Krista u krilo božanskog života, »da oni koji žive ne žive više sebi, nego onomu koji za njih umrije i uskrsnu« (2 Kor 5,15).

Isus uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca svemogućega

»Gospodin Isus, pošto im to reče, bude uzet na nebo i sjede zdesna Bogu« (Mk 16,19). Tijelo Kristovo proslavljeno je već od časa Uskrsnuća, kako dokazuju nova i vrhunaravna svojstva što ih ono otada trajno uživa.« Ali za četrdeset dana, dok on s učenicima prijateljski jede i pije i poučava ih o Kraljevstvu Božjemu, njegova slava ostaje još zastrta pod prilikom obična čovještva. Zadnje ukazanje Isusovo završuje konačnim ulaskom njegova čovještva u slavu Božju simboliziranu oblakom i nebom, »gdje on otad sjedi o desnu Bogu. Na posve izniman i jedinstven način on će se ukazati Pavlu »kao nedonoščetu« (7 Kor 15,8) u posljednjem ukazanju koje će samoga Pavla učiniti apostolom.

Zastrti značaj slave Uskrsloga za to vrijeme nazire se u njegovoj otajstvenoj riječi Mariji Magdaleni: »Ne zadržavaj se sa mnom jer još ne uziđoh Ocu, nego idi mojoj braći i javi im: Uzlazim Ocu svomu i Ocu vašemu, k Bogu svomu i Bogu vašemu« (Iv 20,17). To ukazuje na razliku očitovanja između slave Krista uskrsloga i slave Krista uzvišenoga o desnu Ocu. Povijesni i ujedno transcendentni događaj Uzašašća označuje prijelaz od jedne slave k drugoj.

Ova zadnja etapa ostaje tijesno sjedinjena s prvom, to jest sa silaskom s neba u Utjelovljenju. Samo onaj koji je »izašao od Oca« može se »vratiti k Ocu«: Krist. »Nitko nije uzašao na nebo doli onaj koji siđe s neba« (Iv 3,13). Prepušteno svojim naravnim silama, čovještvo nema pristupa u »dom Oca« (Iv 14,2), u život i u sreću Božju. Samo je Krist mogao otvoriti taj pristup čovjeku i dati mu nadu da ćemo »kao udovi njegova Tijela biti s njime u istoj slavi gdje je on, naša Glava i prvijenac.«

»A ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi« (Iv 12,32). Uzdignuće na Križ označuje i navješćuje uzdignuće u Uzašašću na nebo. Ono je ovomu početak. Isus Krist, jedini Svećenik novoga i vječnog Saveza, »ne uđe u rukotvorenu svetinju (...), nego u samo nebo, da se sada pojavi pred licem Božjim za nas« (Heb 9,24). U nebu Krist trajno vrši svoje svećeništvo; »zato i može do kraja spašavati one koji po njemu pristupaju k Bogu - uvijek živ da se za njih zauzme.« (Heb 7,25). Kao »Veliki svećenik budućih dobara« (Heb 9,11), on je središte i glavni vršitelj bogoslužja kojim se časti Otac nebeski.

Krist sada sjedi o desnu Ocu: »Pod desnom Očevom razumijevamo slavu i čast božanstva, gdje je onaj koji je prije svih vjekova postojao kao Sin Božji, kao Bog i istobitan Ocu, tjelesno sjeo nakon što se utjelovio i njegovo tijelo bilo proslavljeno«.

Sjesti o desnu Ocu znači početak Kraljevstva Mesijina, ispunjenje viđenja proroka Danijela u pogledu Sina čovječjega: »Njemu bi predana vlast, čast i kraljevstvo, da mu služe svi narodi, plemena i jezici. Vlast -njegova vlast je vječna, nikada neće proći, kraljevstvo njegovo neće propasti« (Dn 7,14). Od toga časa, apostoli su postali svjedocima »Kraljevstva kojemu neće biti kraja«.

1. 2. Uskrsno otajstvo u pučkoj pobožnosti i liturgiji prema Direktoriju

Liturgijska godina i pučka pobožnost

Liturgijska godina je vremenski ustroj unutar kojega Crkva slavi cijelo Kristovo otajstvo: «od Utjelovljenja i Rođenja do Uzašašća, do dana Pedesetnice i očekivanja blažene nade i dolaska Gospodnjega». U liturgijskoj godini »slavlje vazmenoga otajstva [...] ima povlašteno mjesto u kršćanskome bogoslužju, u njegovu svagdanjemu, tjednome i godišnjemu razvoju«. Iz toga slijedi da u odnosu između liturgije i pučke pobožnosti kao uporišna točka treba biti smatrana povlaštenost slavlja liturgijske godine iznad bilo kojega drugog izražaja ili čina pobožnosti.

Velika subota

«Na Veliku subotu Crkva se zaustavlja pokraj Gospodinova groba, razmatrajući njegovu muku i smrt, silazak nad pakao i iščekujući u molitvi i postu njegovo uskrsnuće». Pučka pobožnost ne smije ostati strana posebnu obilježju Velike subote. Stoga se blagdanski običaji i predaje povezane s tim danom, na koji se nekada anticipiralo vazmeno slavlje, trebaju pridržati za Vazmenu noć i dan Uskrsnuća.

»Majčin čas«

U Mariji, prema učenju predaje, kao da je okupljeno čitavo tijelo Crkve: ona je »sveopći zbor vjernika«. Stoga je Djevica Marija koja zastaje pokraj križa svoga Sina - kako ju predstavlja crkvena predaja - ikona Djevice Crkve koja bdije pokraj groba svoga Zaručnika, u iščekivanju slavlja njegova uskrsnuća.

Na tome neposrednu uvidu odnosa između Marije i Crkve nadahnjuje se pobožna vježba Majčin čas: dok tijelo Sina leži u grobu a njegova je duša sišla nad pakao, kako bi navijestila svojim predcima neposredno oslobađanje iz kraja tame, Djevica, ispunjena vjerom, anticipirajući i uosobljujući Crkvu, čeka Sinovljevu pobjedu nad smrću.

Nedjelja uskrsnuća Gospodnjega

Na nedjelju Uskrsnuća Gospodnjega, najveću svetkovinu liturgijske godine, postoji velik broj očitovanja pučke pobožnosti: sva su ona bogoštovni izražaji koji uzvisuju novo stanje i slavu Krista uskrsnuloga, kao i božansku energiju koja proistječe iz njegove pobjede nad grijehom i smrću.

Susret Uskrsnuloga s Majkom

Pučka pobožnost svojom je intuitivnošću shvatila da je pridruživanje Sina Majci trajno: u času boli i smrti, u času radosti i uskrsnuća. Liturgijska je tvrdnja, prema kojoj je Bog ispunio radošću Djevicu Mariju u uskrsnuću Sina, bila takoreći prevedena i gotovo prikazana od strane pučke pobožnosti u pobožnoj vježbi *Susreta Majke s uskrsnulim Sinom*. Na uskrsno jutro susreću se dvije povorke, jedna koja nosi lik ožalošćene Majke i druga koja nosi lik Krista uskrsnuloga, kako bi označile daje Djevica Marija bila prva i potpuna sudionica otajstva Sinovljeva uskrsnuća.

Za tu pobožnu vježbu vrijedi primjedba koja je dana i za procesiju za »mrtvim Kristom«: njezino odvijanje ne smije po primiti vidike koji nadvisuju važnost samih liturgijskih slavlja na nedjelju Uskrsnuća, niti dati prostora neprimjerenim mješavinama.

Vazmeni pozdrav Majci Uskrsnuloga

Na nekim mjestima na završetku Vazmenoga bdijenja ili poslije druge večernje nedjelje Uskrsnuća vrši se kratka pobožna vježba: blagoslivlja se cvijeće koje će se podijeliti vjernicima u znak vazmene radosti i časti se lik Blažene Djevice Žalosne, na koji se ponekad stavlja vijenac, dok se pjeva Kraljice neba (Regina caeli). Vjernici, koji su se pridružili boli Blažene Djevice zbog muke Sina, isto tako se žele s njome radovati zbog događaja uskrsnuća. Ta pobožna vježba, koju se ne smije pogrešno miješati s liturgijskim činom, u suzvučju je s događajima vazmenoga otajstva i predstavlja daljnji dokaz kako pučka pobožnost shvaća združenost Majke sa spasenjskim djelom Sina.

U vazmenome vremenu

Put svjetla (Via lucis)

U novije vrijeme, u različitim se krajevima proširila pobožna vježba zvana *Via lucis* (Put svjetla). U njoj vjernici, poput onoga što se događa u Križnome putu (*Via Crucis*), idući putem razmatraju različita ukazanja u kojima je Isus - od Uskrsnuća do Uzašašća, a u perspektivi paruzije, drugoga dolaska - očitovao svoju slavu učenicima u iščekivanju obećanoga Duha (usp. Iv 14,26; 16, 13-15; Lk 24,49), učvrstio njihovu vjeru, završio pouke o Kraljevstvu, dodatno definirao sakramentalni i hijerarhijski ustroj Crkve.

Putem pobožne vježbe *Via lucis* vjernici se prisjećaju središnjega događaja vjere - Kristova uskrsnuća - i svoga stanja kao učenika koji su u krštenju, vazmenome sakramentu, prešli iz tame grijeha u svjetlo milosti (usp. Kol 1,13).

Stoljećima je Križni put (*Via Crucis*) posredovao sudioništvo vjernika na prvome trenutku vazmenoga događaja - Muci - i pridonio da se učvrste njegovi sadržaji u svijesti puka. Analogno tomu u naše vrijeme, Put svjetla *Via lucis* - uz uvjet da se odvija u vjernosti evanđeoskomu tekstu - može djelotvorno posredovati životno vjerničko shvaćanja drugoga trenutka Vazma Gospodnjega - Uskrsnuća.

Put svjetla može jednako tako postati izvanrednom pedagogijom vjere, jer kao što se kaže: dolazi se po križu do svjetla. Naime, metaforom hoda, *Via lucis* vodi od uočavanja zbilje boli - koja u Božjemu planu ne predstavlja životno odredište - do nade, do dosezanja istinskoga cilja čovjeka: oslobođenja, radosti, mira, što su bitno vazmene vrijednosti.

Konačno, *Via lucis*, u društvu koje često nosi pečat »kulture smrti«, sa svojim izražajima tjeskobe i ništavila, jest poticaj za uspostavljanje »kulture života«, tj. kulture otvorene prema iščekivanju nade i prema sigurnostima vjere.

Pobožnost Božanskomu milosrđu

Povezana s Vazmenom osminom, u novije vrijeme i nakon poruka redovnice Faustine Kowalske (proglašene svetom 30. travnja 2000.) progresivno se proširila osobita pobožnost prema Božanskome milosrđu koje je udijelio Krist, mrtav i uskrsnuo, vrelo Duha Svetoga, koji oprašta grijeh i vraća radost spašenosti. Budući da liturgija »Druge vazmene nedjelje ili Božanskoga milosrđa« - kako se sada zove - čini prirodni okvir u kojemu se izražava prihvaćanje milosrđa Otkupitelja čovjeka, neka se vjernici odgajaju tako da bi shvatili tu pobožnost u svjetlu liturgijskih slavlja tih vazmenih dana. Naime »vazmeni Krist je konačno utjelovljenje milosrđa, njegova povijesno - spasenjskoga, a ujedno i eshatološkoga živog znaka. U istome duhu, liturgija Vazmenoga vremena u naša usta stavlja riječi psalma: «O ljubavi Gospodnjoj pjevat ću dovijeka» (Ps 88,2).

2. POBOŽNOSTI O POVEZANOSTI MARIJE S OTAJSTVOM ISUSOVA USKRSNUĆA

2. 1. Majčin čas

Pobožnost prozvana Majčin čas, kako to opisuje i preporuča Direktorij, odnosi se na događaj Velike subote "dok tijelo Sina leži u grobu a njegova je duša sišla nad pakao, kako bi navijestila svojim predcima neposredno oslobađanje iz kraja tame, Djevica, ispunjena vjerom, anticipirajući i uosobljujući Crkvu, čeka Sinovljevu pobjedu nad smrću». U izradi Majčinog časa prilagodili smo talijansko izdanje od E. Tonilolo, L ora della Madre, Rim 1983, objavljen s imprimaturom G. Canestri, vicegerente, od 25. 3. 1983.

Ulazna pjesma, znak križa i pozdrav: Milost Gospodina našega Isusa Krista, ljubav Boga Oca i zajedništvo Duha Svetoga sa svima vama.

Uvod: Braćo i sestre jučer smo motrili Raspetog Gospodina Isusa Krista, vidjeli smo da je bio izdan, napušten, osuđen i ubijen; skupa s Majkom i malim brojem vjernika pratili smo ga do groba. Danas se on odmara pod zemljom, obavijen platnom u novom grobu. Danas je subota počinka Gospodnjeg, počinak Otkupitelja koji je izvršio djelo spasenja koje mu je bio povjerio Otac. On se odmara na nekom mjestu, ne u grobu nego u vjeri svetih. Danas je dakle, njegov odmor u vjeri Majke, jedine koja je uvijek vjerovala i vjeruje da će On uskrsnuti od mrtvih.

*Velika subota je Marijina subota, čas njene vjere, čas u kojemu ona kao Družica Otkupitelja nadopunja u sebi ono što nedostaje Muci Kristovoj, u patnji srca i tami duha, u trenutku u kojemu kao Majka Crkve u ime svih otkupljenika vjeruje, nada se i ljubi. Da bi mogli dostojno s Marijom živjeti njen i naš Čas vjere u iščekivanju Kristova Uskrsnuća ponizno molimo Gospodina da iz ljubavi prema Majci svojom krvlju opere naše grijehе. *Kratka šutnja.**

***Himan:** Mračna šutnja nad svijetom
noć mrkla širila se srcima
ugasilo se svjetlo vjere
Riječ je sada u grobu šutjela*

*Apostoli su bili raspršeni
samo ti si Marijo vjerovala
moleći čekala si novi dan
povratak Života od mrtvih*

*Majko vjernika i Uskrsnuća
svijetli pute Crkvi
daj da s radošću i vjerni
i mi izričemo tvoj «neka mi bude»*

*Tebi moćni Oče neka je čast
Tebi Sine, pobjedniče smrti
Tebi Duše, izvore života
Presvetom Trojstvu neka je slava. Amen.*

Psalmodija: Ps 16 (15). Gospodin — moja baština

Ant. Tijelo mi spokojno počiva

Čuvaj me, Bože,*
jer se tebi utječem.
Gospodinu rekoh: »Ti si moj Gospodar,*
nema mi blaženstva bez tebe!«
Svetima na zemlji, odličnim ljudima,*
sva naklonost moja!
Gomilaju patnje svoje *
koji slijede bogove tuđe.
Ja ljevanica njihovih nalijevat neću, *
ime im spominjat neću usnama.
Gospodin mi je baština i čaša: *
Ti u ruci držiš moju sudbinu.
Na divnu zemlju padoše mi konopi, *
vrlo mi je mila moja baština.
Blagoslivljam Gospodina koji me svjetuje, *
te me i noću srce opominje.
Gospodin mi je svagda pred očima; *
jer mi je zdesna da ne posrnem.
Stog mi se raduje srce i kliče duša, *
pa i tijelo mi spokojno počiva.
Jer mi nećeš ostavit dušu u Podzemlju *
ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda.
Pokazat ćeš mi stazu života, puninu radosti lica svoga, *
sebi zdesna blaženstvo vječno. *Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome...*
Ant. Tijelo mi spokojno počiva.

Ps 116 (115) Ant. 2. Uzet ću čašu spasenja i tebi ću prinijeti žrtvu hvale.

Ja vjerujem i kada kažem: *
»Nesretan sam veoma.« U smetenosti svojoj rekoh: *
»Svaki je čovjek lažac!«
Što da uzvratim Gospodinu *
za sve što mi je učinio?
Uzet ću čašu spasenja *
i zazvati ime Gospodnje.
Izvršit ću Gospodinu zavjete svoje *
pred svim pukom njegovim.
Dragocjena je u očima Gospodnjim *
smrt pobožnika njegovih.
Gospodine, tvoj sam sluga,
tvoj sluga, sin službenice tvoje: *
ti si razriješio okove moje.
Tebi ću prinijeti žrtve zahvalne, *
zazvat ću ime Gospodnje.
Izvršit ću Gospodinu zavjete svoje *
pred svim pukom njegovim, u predvorjima Doma Gospodnjega, *
posred tebe, Jeruzaleme! *Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome...*
Ant. Uzet ću čašu spasenja i tebi ću prinijeti žrtvu hvale.

Ps 116 (114). Pjesma zahvalnica **Ant. 1. Gospodine, život mi od smrti izbavi, noge od pada.**

Ljubim Gospodina, jer čuje *
vapaj molitve moje:
uho svoje prignu k meni *
u dan u koji ga zazvah.
Užeta smrti sapeše me,
stegoše me zamke Podzemlja, *
snašla me muka i tjeskoba.
Tada zazvah ime Gospodnje: *
»Gospodine, spasi život moj!« —
Dobrostiv je Gospodin i pravedan, *
pun sućuti je Bog naš.
Gospodin čuva bezazlene: *
u nevolji bijah, on me izbavi.
Vrati se, dušo moja, u svoj pokoj, *
jer Gospodin je dobrotvor tvoj:
On mi život od smrti izbavi, *
oči moje od suza, noge od pada.
Hodit ću pred licem Gospodnjim *
u zemlji živih. *Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome...*

Ant. Gospodine, život mi od smrti izbavi, noge od pada.

Čitanja: Iz Evandjelja po Ivanu (19, 25 - 42)

Uz križ su Isusov stajale majka njegova, zatim sestra njegove majke, Marija Kleofina, i Marija Magdalena. Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci: "Ženo! Evo ti sina!" Zatim reče učeniku: "Evo ti majke!" I od toga časa uze je učenik k sebi. Nakon toga, kako je Isus znao da je sve dovršeno, da bi se ispunilo Pismo, reče: "*Žedan sam.*" A ondje je stajala posuda puna octa. I natakoš na izopovu trsku spužvu natopljenu octom pa je primakoš njegovim ustima. Čim Isus uze ocat, reče: "Dovršeno je!" I prignuvši glavu, preda duh. Kako bijaše Priprava, da ne bi tijela ostala na križu subotom, jer velik je dan bio one subote, Židovi zamoliše Pilata da se raspetima prebiju golijeni i da se skinu. Dođoš dakle vojnici i prebiše golijeni prvomu i drugomu koji su s Isusom bili raspeti. Kada dođoš do Isusa i vidješ da je već umro, ne prebiše mu golijeni, nego mu jedan od vojnika kopljem probode bok i odmah poteče krv i voda. Onaj koji je vidio svjedoči i istinito je svjedočanstvo njegovo. On zna da govori istinu da i vi vjerujete jer se to dogodilo da se ispuni Pismo: *Nijedna mu se kost neće slomiti.* I drugo opet Pismo veli: *Gledat će onoga koga su proboli.*

Nakon toga Josip iz Arimateje, koji je - kriomice, u strahu od Židova - bio učenik Isusov, zamoli Pilata da smije skinuti tijelo Isusovo. I dopusti mu Pilat. Josip dakle ode i skinu Isusovo tijelo. A dođe i Nikodem - koji je ono prije bio došao Isusu noću - i donese sa sobom oko sto libara smjese smirne i aloja. Uzmu dakle tijelo Isusovo i poviju ga u povoje s miomirisima, kako je u Židova običaj za ukop. A na mjestu gdje je Isus bio raspet bijaše vrt i u vrtu nov grob u koji još nitko ne bijaše položen. Ondje dakle zbog židovske Priprave, jer grob bijaše blizu, polože Isusa.

*Otpjev: R. Kao janje na klanje odvedoš njega * predadoš ga na smrt da oživi narod svoj.*

O. Sam se ponudio na smrt među zlikovce je bio ubrojen. Da živi narod svoj.

Iz govora Grgura iz Nikomedie, biskupa

Predmet našeg govora je stalna prisutnost herojske Majke na grobu Sina. Dok su se uistinu svi povukli, samo Majka Marija goreći velikim plamenom ljubavi s vjerom i neustrašivom hrabrošću, sjedila je pored groba, ne podsjećajući se na hranu i san, usredotočena da se nasiti Uskrsnućem koje čini blaženim. Samo je Majka, dakle, bila svjedok događaja koji su prethodili Uskrsnuću i čula je blago i utješno podrhtavanje zemlje, koje je probudilo one koji su bili mrtvi i uspavalo straže koje su bdjele na grobu.

Zato smatram da je njoj prvaj bilo navješteno božansko Uskrsnuće: kao što se uistinu radovala neizrecivom Utjelovljenju, tako je klicala zbog ukazanja i sjaja uskrslog Sina. Bila je Majka, njoj su bila povjerena otajstva utjelovljenja, njoj samoj Gospodin je pokazao čudesa Uskrsnuća, na uzvišeniji način nego Apostolima i vjernim ženama, pa i iznad anđeoskih razumijevanja. Zato je nju odmah i prija nego druge obavilo izjaravajuće svjetlo uskrsnuća. Zaslužuje dakle, ovaj dan radosti započeti zahvalom koju je Marija izrekla dok je sjedila na grobu. Ona je uistinu u nutarnjoj šutnji provela vrijeme koje je prethodilo uskrsnuću, prisjećajući se i razmišljajući o neizrecivom otajstvu: govorila je Onome koji je ispunio nečuvani Božji plan i tako mu u šutnji govorila:

«Gospodine, u svojoj božanskoj naravi ne možeš trpjeti i besmrtni si, ali kao čovjek si trpio u našoj ljudskoj naravi; sada ležiš u krilu zemlje, ti koji nisi ostavio Očevo krilo. U cijeli svijet ne može se zatvoriti tvoje božanstvo, a u jednom grobu zatvoreno je tvoje tijelo. Radosno te prihvaćaju duše pravednika; radosnim glasom ti kliču, otkupitelju; prosvijetljene tvojim izjaravajućim sjajem navješćuju tvoju otajstvenu ljubav prema čovjeku. Pokaži i stanovnicima svijeta trofeje tvoje pobjede. Ti koji si na nevidljiv način svuda prisutan, objavi se u ljepoti koja tebi pripada. Obasjaj zemlju sjajem tvoga uskrsnuća. Uskrsni u tijelu, Ti koji ne možeš biti zatvoren u božanstvu. Probudi se, dakle, Ti koji besan bdiješ kroz stoljeća! Ustani, i neka te hvalama okruži zajednica naroda. Ustani u obranu tvojih siromaha, rasprši do uništenja protivne sile.

O sunce pravde, oslobodi svjetla tvog ponovnog rođenja. Neka budu svijetu objavljene bljesci tvoje pobjede; neka svima bude poznato tvoje spasenje: *Neka vide siromasi i neka se raduju* (Ps 68,33). Da i ja vidim žuđeno lice mog najpoželjnijeg Gospodina; da motrim nadljudsku ljepotu Božanskog Sina, i vidim podizanje slave proslavljenog Boga, da mogu ponovno slušati njegov glas koji govori blage riječi pune milosti. Kao što si kod rođenja, prvo Majku obradovao, tako joj se ukaži i navijesti joj prvaj radost tvoga Uskrsnuća. Ukaži se, Ti koji uvijek ostaješ s njom, čuvajući je nepobjedivu».

Dok je Djevica, vična u Bogu, tako slavi i moli; Sin joj objavi sjaj uskrsnuća; jer je dužnost častiti Majku, počasti je svojim prvim ukazanjem. Bilo je uistinu pravedno, da prva prihvati radost svijeta Ona koja je nama bila uzrok punine radosti; Ona kojoj su bila povjerena nebeska otajstva, Ona koju je u Muci Kristovoj probolo bezbroj mačeva. Bilo je pravedno, da kao što je bila dionicom patnji svoga Sina, kuša unaprijed božansku radost. O Gospe, koji si ga prva vidjela i navijestila, objavi i našim srcima Kristov sjaj, naše preslatko svjetlo! Njemu, slava, čast, hvala s ocem i duhom Svetim, sada i u vijeke vjekova. Amen.

*Otpjev: R. Hvala Bogu koji nam daje pobjedu * po Gospodinu našem Isusu Kristu.*

O. Uistinu si blagoslovljena među ženama jer si prokletstvo Eve u blagoslov okrenula.

Po Gospodinu našem Isusu Kristu.

Završna molitva: Nakon što smo motrili i kušali patnju i nadu Majke Božje, obratimo se Kristu, našem životu, riječima drevnih otaca, i molimo i u nas ulije herojsku vjeru koju je po Duhu Svetome darova svojoj Majci.

Pomolimo se: O Sine Djevice, o Bože Djevice i Stvoritelju svijeta! Tvoja je Muka, tvoja duboka mudrost! Ti znaš što si bio i što si postao. Da bi spasio čovjeka Ti si se udostojao

prihvatiti sramotnu patnju, kao jaganjac uzao si na sebe naše grijeha i uništio ih svojom smrću, Spasitelju koji si uskrsnuo i sve spasio, Ti si udijelio milost tvojoj Majci da ti može klicati. «O Sine moj i Bože moj». Po Kristu Gospodinu našem. Amen. *Završna pjesma.*

2. 2. Susret Uskrsnuloga s Majkom i Vazmeni pozdrav Majci Uskrsnuloga

Za ove dvije pobožnosti, preporučene od Direktorija, kao što se vidi iz gore citiranog teksta, bilo da se obavljaju kao procesija ili blagoslov cvijeća, a mogu se i privatno obaviti jednostavno u meditaciji ili pred kipom Majke Božje, bitno je da izražavaju radost susreta uskrslog Isusa i Marije. U tu svrhu možemo se poslužiti za razmatranje i slijedećom molitvom.

Radost Kraljice neba *(sv. Ljudevit Montfortski)*

O velika Kraljice neba, neka tvoje ljubljeno Srce više ne bude u tuzi, neka zaigra od radosti, Isus je uskrsnuo. O preslatka Istino! Pjevajmo svi Aleluja, a zatim Zdravo Marijo! Naši su grijesi izbrisani, đavao poražen, Isus ogrnut slavom nad svima je pobijedio. Oholi su poniženi, neće se više podići. Pjevajmo svi Aleluja, a zatim Zdravo Marijo! Isus je zatvorio pakao, izvukao naše pretke iz okova, otvorio vrata vječne slave, uspostavio opći mir. Uistinu, Isus je pobjednik za spasenje grješnika. Pjevajmo svi Aleluja, a zatim Zdravo Marijo!

O Majko predivne Ljubavi, drhti od radosti ovoga dana. Neka anđeli, ljudi i mi svi, takvi kakvi smo, slavimo ovaj dan pjevajmo Aleluja, a zatim Zdravo Marijo! O dostojna Majko Božja, neka te cijeli svijet slavi, o preslavna Djevice, o tisuću puta blažena, što si nosila ovog velikog Kralja. Pjevajmo svi Aleluja, a zatim Zdravo Marijo! Isprosi nam od Isusa udjela u svim njegovim krepostima, u njegovu novom životu kako bi svatko zauvijek obznanjivao: Isus je uskrsnuo! Pjevajmo svi Aleluja, a zatim Zdravo Marijo! BOG SAM.

Prežalosnoj Djevici poslije Isusova uskrsnuća *(o. Jerko Vlahović)*

Dosta je tvojih jada i tvojih suza, preslavna i preljubezna Majko Marijo! Uskrsnuo je tvoj božanski Sin! Ah! kako je krasno njegovo lice, sjajne blagoslovljene rane, divno presveto tijelo! Rajski mir i blagost iz njega odsijevaju! Veseli se dakle i raduj, presretna Majko! Tvoj Sin svojom mukom, smrću i uskrsnućem pobijedio je smrt, svladao pakao, grijeh uništio. Anđeoska vojska, čete svetih otaca, koje je iz predpakla izveo, njegovi vjerni sljedbenici, pobožne žene, nebo i zemlja, sva stvorenja raduju se i vesele slavodobitnom Isusovom uskrsnuću, i tebi svesrdno čestitaju!

Ako se svi ovi raduju i vesele, tebi se je neizmerno više radovati i veseliti, jer si mu Majka, i što si ujedno s njime najužasnije muke trpjela. Dopusti mi, slavna Bogorodice, da se i moja duša sa svemirom raduje i veseli uskrsnuću svoga Otkupitelja, da se ujedno s tobom radujem i veselim, kao što sam s tobom tugovao i suze ronio nad mrtvim Isusom. U ovaj slavni i veseli dan za tebe, milost mi isprosi, slatka Majko, da skršim verige svojih grijeha, da svladam svijet i pakao, da uskrsnem na duhovni život, da ljubim Isusa Sina tvoga i tebe, slavna Kraljice mučenika, i moćna Kraljice neba i zemlje.

2. 3. Govor naučiteljstva Crkve o ukazanju uskrslog Isusu svojoj Majci Mariji

Još od prvih vremena kroz stoljeća se u katoličkoj Crkvi proteže tradicija prema kojoj se Isus nakon Uskrsnuća prvo ukazao svojoj Majci Mariji. Iako sv. pismo o tome ne govori izričito mnogi sveci i pape govore o tom događaju. Donosimo samo neka svjedočanstva.

Sv. Ignacije Loyolski piše: «Isus se prvo ukazao bl. Djevici Mariji. O tome se, doduše, ništa ne govori u Svetom pismu, no smatra se da je to rečeno kad je rečeno da se ukazao

tolikom drugima, jer Sveto pismo pretpostavlja da smo razboriti, kao što je pisano: *Zar ste još bez razuma* (Mt 15,16). (Duhovne vježbe 299).

Sv. Antun Padovanski uči: «Naprotiv, Blažena Djevica Marija, nakon što je njezin Sin Isus položen u grob, nije se udaljavala, kao što neki kažu, već je ostala stalno bdijući u suzama, dok ga nije prva vidjela gdje uskrsava: zato vjernici njoj u čast svetkuju Veliku Subotu».

Veliki papa naših dana Ivan Pavao II, uči: «Nakon odlaganja Isusa u grob, Marija je ostala jedina koja je držala živ plamen vjere, pripremajući se tako prihvatiti radosni i iznenađujući navještaj uskrsnuća. Iščekivanje koje je živjela na Veliku subotu je jedan od najuzvišenijih trenutaka vjere Majke Gospodinove; u tami koja je obavijala svemir, Ona polaže potpuno povjerenje u Boga života i vraćajući se na riječi Sina nada ne potpunom ostvarenju božanskih obećanja.

Evandjelja donose različita ukazanja Uskrsloga, ali ne i susret Isusa sa svojom Majkom. Ta šutnja ne treba nas dovesti do zaključka da se poslije Uskrsnuća Isus nije ukazao svojoj Majci; naprotiv nas poziva da tražimo razloge tog izbora od strane evandelisti. Pretpostavljajući «propust» taj izbor bi se mogao pripisati činjenici da ono što je potrebno za našu spasonosnu spoznaju bilo je povjereno riječima svjedocima od Boga preodabranima (Dj 10,14), to jest apostolima, koji su velikom snagom svjedočili o uskrsnuću Gospodina Isusa. Prije nego njima, Uskrsli se ukazao nekim pobožnim ženama zbog Crkvene funkcije: «Idite i javite mojoj braći da idu u Galileju, ondje će me vidjeti» (Mt 28,10).

Ako autori Novog Zavjeta ne govore o susretu Majke s uskrslim Sinom, to se možda može pripisati činjenici da bi slično svjedočanstvo moglo biti promatrano, od strane onih koji su negirali uskrsnuće Gospodina previše interesno i dakle ne dostojno povjerenja. Između ostalog Evandjelja donose samo manji broj ukazanja uskrslog Isusa i sigurno ne potpuni izvještaj onoga što se događalo u 40 dana poslije Pashe. Sv. Pavao podsjeća na jedno ukazanje «braći kojih je bilo zajedno više od petstotina» (1 Kor 15,6). Kako opravdati da jedan događaj poznat svima nije donesen u Evandelju, usprkos njegove izvanrednosti? To je očiti znak da druga ukazanja Uskrsloga, iako su bila svim poznata nisu donesena.

Djevica, prisutna u prvoj zajednici učenika (usp. Dj 1,14), kako bi mogla biti isključena iz broja onih koji su susreli njenog božanskog Sina uskrsnula od mrtvih? *Naprotiv, dopušteno je smatrati da je vjerojatno Majka bila prva osoba kojoj se uskrsli Isus ukazao.* Odsutnost Marije iz grupe žena koje su u zoru išle na grob (usp. Mc 16,1), ne bi li mogla biti znak činjenice da je Ona već bila susrela Isusa? Ovaj zaključak našao bi potvrdu također u činjenici da prve svjedokinje uskrsnuća, po Isusovoj želji, bile su žene koje su ostale vjerne u podnožju križa, i dakle čvršće u vjeri.

Jednoj od njih, Mariji Magdaleni, uistinu Uskrsli povjerava poruku za prenijeti Apostolima (usp. Iv 20,17-18). I ovaj element dopušta možda misliti da se Isus prvo ukazao svojoj Majci, Onoj koja je ostala najvjernija i u kušnji sačuvala cjelovitu vjeru. Na kraju, jedinstvena i posebna karakteristika prisutnosti Djevice na Kalvariji i njeno savršeno sjedinjenje sa Sinom u trpljenju na Križu izgleda pretpostavlja jedno njeno posebno sudjelovanje u otajstvu Uskrsnuća.

Jedan autor iz petog stoljeća, Sedulio smatra, da se Krist pokazao u sjaju uskrslog života prija svega svojoj vlastitoj Majci. Uistinu, ona koja je u Navještenju bila put njegova ulaska u svijet bila je pozvana proširiti čudesnu vijest uskrsnuća, kako bi postala navjestiteljica njegova slavnog dolaska. Obavijena slavom uskrsloga, Ona anticipira «sjaj» Crkve (usp. Sedulio, Carmen Pascale, 357, CSEL 10,104 s).

Budući da je slika i uzor Crkve koja čeka Uskrsloga, i u grupi učenika ga susreće za vrijeme pashalnih ukazanja, izgleda razborito vjerovati da je Marija imala osobni susret s Uskrslim Sinom kako bi i ona uživala puninu pashalne radosti. Prisutna na Kalvariji na Veliki petak i u Cenakulu te na dan Pedesetnice Presveta Djevica je vjerojatno bila i povlašteni

svjedok uskrsnuća Kristova, dopunjujući tako svoje sudjelovanje u svim bitnim trenucima Pashalnog Otajstva. Prihvatajući uskrslog Isusa, Marija je između ostalog i zalag čovječanstva, koje se nada doći do punine ostvarenja po uskrsnuću od mrtvih.

U pashalnom vremenu, kršćanska zajednica obraćajući se Majci Gospodina, poziva ju na radost: «Kraljice Neba raduj se, aleluja!» Tako se sjeća Marijine radosti zbog uskrsnuća Isusova šireći kroz vrijeme riječi «raduj se» koje joj je uputio arkandeo kod Navještenja, kako bi postala uzrok radosti cijelom čovječanstvu. (*L osservatore romano, La catechesi marina di Giovanni Paolo II, Vatikan 1998, st. 175- 177*).

2. 4. Kraljice neba, raduj se

(Od uskrsnog bdijenja do Duhova moli ova molitva se moli 3 puta dnevno, ujutro, na podne i navečer umjesto Anđeo Gospodnji)

Kraljice Neba, raduj se - Aleluja! Jer koga si bila dostojna nositi – Aleluja!

Uskrsnu kako je rekao - Aleluja! Moli Boga za nas – Aleluja

Veseli se i raduj, Djevice Marijo – Aleluja! Jer je uskrsnuo Gospodin uistinu – Aleluja!

Pomolimo se: Bože koji si se udostojao razveseliti svijet uskrsnućem svoga Sina Isusa Krista: daj molim te, da po njegovoj Majci Mariji, izbavimo se iz sadašnje žalosti i postignemo radosti vječnog života! Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

3. POBOŽNOST BOŽANSKOMU MILOSRĐU

*(Vidjeli smo u prvom poglavlju da Direktorij o pučkoj pobožnosti i liturgiji Pobožnost Božanskom milosrđu svrstava među pobožnosti vazmenog vremena. Ova pobožnost raširena u cijeloj Katoličkoj Crkvi po životu i spisima sv. Faustine Kowalske koju je papa Ivan Pavao II 30. 4. 2000. proglasio svetom prema samom poticajima svetice može se obavljati na više načina kao i izvan vazmenog vremena. Sam papa na poticaj svetice je drugu vazmenu nedjelju proglasio i nedjeljom Božanskog milosrđa. Apostolska penitenzerija je dekretom od. 29. 6. 2002. odredila da se na taj dan može dobiti potpuni ili djelomični oprost. **Za potpuni oprost** treba se ispovjediti, pričestiti, moliti Zdravo Marijo, Slava Ocu na nakane sv. oca Pape te sudjelovati u Pobožnosti na čast Božanskog Milosrđa pred Presvetim izloženim ili u tabernakulu kajući se iskreno za svoje grijehе. A ako se nije u mogućnosti sudjelovati u spomenutoj pobožnosti barem izmoliti pred Presvetim Vjeronanje i Oče naš dodajući zaziv: Milosrdni Isuse, uzdam se u te!*

***Za djelomični oprost** potrebno je da vjernik Milosrdnom Isusu upravi neki od pobožnih zaziva koji su od Crkve odobreni za javnu pobožnost. Te zazive imamo u molitvama koje slijede na čast Božanskog milosrđa).*

3. 1. Kristove riječi svetoj sestri Faustini Kowalskoj

(Proglašena blaženom 18. travnja 1993., a svetom 30. travnja 2000.)

"Obećavam da se duša koja bude štovala ovu sliku neće izgubiti (misli se na sliku prozvanu Milosrdnog Isusa). Već na ovome svijetu obećavam joj pobjedu nad neprijateljima, posebno pak u smrtnom času. Ja, Gospodin, štitit ću je kao svoju čast. Zrake na slici označuju krv i vodu koje potekoše iz dubine mojega milosrđa, u času kad je moje umiruće srce na Križu bilo kopljem probodeno."

"Kćeri moja, govori cijelome svijetu o mojem neiscrpnome milosrđu. Ja želim da blagdan božanskoga milosrđa bude utočište svih duša, poglavito svih grješnika. Toga dana izlit će se punina mojega milosrđa. Ja ću izliti čitavo more milosti na duše koje se budu približile tomu izvoru. Tko god se toga dana ispovijedi i pričesti, dobit će potpun oprost od grijeha i kazna za

grijehe. Neka se nitko ne boji pristupiti k meni, makar njegovi grijesi bili najopakiji. Želim da se blagdan mojega milosrđa svečano proslavi na prvu nedjelju nakon Uskrsa."

"Duše koje šire štovanje mojega milosrđa štitit ću cijelog života kao što majka štiti svoje dijete, a na smrtnome času bit ću im spasitelj, a ne sudac. U tom zadnjem času duša nema druge zaštite osim mojega milosrđa. Sretne li duše koja je već za života bila uronjena u moje milosrđe, jer je neće stići pravda!"

"Prije nego dođem kao pravedan sudac, otvorit ću širom vrata svojega milosrđa. Tko pak ne želi proći kroz vrata milosrđa, morat će proći kroz vrata pravde."

"Duše koje mole krunicu Božanskoga Milosrđa, bit će u svojem životu uključene u moje milosrđe, napose u smrtnome času."

"Čovječanstvo neće naći mira tako dugo dok se s posvemašnjim pouzdanjem ne obrati na moje milosrđe. Kaži bolesnome čovječanstvu da se mora uteći mojemu milosrdnomu srcu i ja ću ga obdariti mirom."

3. 2. Veliko obećanje Milosrdnog Isusa za pomoć umirućima

Gospodin je kazao sv. Faustini: "Ako se ova krunica božanskom milosrđu bude molila kod nekoga umirućega, ublažit će se gnjev Božji, a beskrajno Milosrđe zagrlit će dušu umirućega, primjenjujući na nju bolne patnje svojega Božanskoga sina."

3. 3. Krunica na čast Božanskog Milosrđa

Moli se na običnoj krunici ovako:

Na prva tri zrna moli se:

Očenaš, Zdravomarijo, Vjerovanje.

Na svih pet desetica moli se:

a) na velika zrnca:

Vječni Oče, prikazujemo ti tijelo i krv, dušu i božanstvo tvojega preljubljenoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista, kao zadovoljštinu za svoje grijehe i grijehe cijeloga svijeta.

b) na mala zrnca (10 puta):

Po njegovoj pregorkoj mucu, budi milosrdan nama i cijelomu svijetu..

c) na kraju krunice doda se (tri puta):

Sveti Bože, sveti jaki Bože, sveti besmrtni Bože, smiluj se nama i cijelomu svijetu.

Isus je rekao svetici: "Moli trajno krunicu koju sam te naučio. Onomu tko je bude molio udijelit će se veliko milosrđe već za života, a posebno na času smrti."

3. 4. Devetnica na čast Božanskomu Milosrđu

Isus je priopćio sestri Faustini želju da se kao priprema za "Blagdan Božanskoga milosrđa" obavi devetnica Njemu u čast. Devetnica započinje na Veliki petak, a završava u subotu uoči Bijele nedjelje. Ta se devetnica može moliti i u svako drugo vrijeme. Gospodin je rekao sestri Faustini: "Želim da ovih devet dana dovodiš duše k izvoru mojega milosrđa kako bi u njemu našle snagu, milost i hrabrost za ovaj život, posebno u trenutku smrti. Za ove pobožnosti dijelit ću svakojake milosti."

Prvi dan

ISUS: "Danas mi prinesi sve ljude, naročito grješnike, i uroni ih u more mojega milosrđa. Time mi smanjuješ gorčinu zbog izgubljenih duša." Kao odaziv tomu Isusovomu pozivu moli se najprije: ***Očenaš, Zdravomarijo i Slava Ocu, zatim Krunica na čast Božanskoga milosrđa. Na kraju se preporučuju i Zazivi Božanskomu milosrđu.***

Drugi dan

ISUS: "Danas mi prinesi duše svećenička i redovnika, uroni ih u moje beskrajno milosrđe. One su mi dale snage da izdržim svoju pregorku muku. Po njima će se izliti rijeke mojega milosrđa na cijelo čovječanstvo." *(Slijede molitve kao prvoga dana.)*

Treći dan

ISUS: "Danas mi prinesi sve vjerne i pobožne duše, uroni ih u more mojega milosrđa. Ove su me duše krijepile na mojem putu muke, one su mi bile kapljica utjehe u moru gorčine." *(Slijede molitve kao prvoga dana.)*

Četvrti dan

ISUS: "Danas mi prinesi pogane i one koji me još ne poznaju. U svojoj pregorkoj mucu ja sam na njih mislio, a njihov je budući žar tješio moje srce. Uroni ih u more mojega milosrđa." *(Slijede molitve kao prvoga dana.)*

Peti dan

ISUS: "Danas mi prinesi duše krivovjeraca i otpadnika, uroni ih u more mojega milosrđa. Za moje pregorku muku one su rastrgle moje tijelo i moje srce - moju Crkvu. Ako se one vrate u krilo Crkve, izliječit će moje rane i ja ću osjetiti utjehu u svojim bolima." *(Slijede molitve kao prvoga dana.)*

Šesti dan

ISUS: "Danas mi prinesi nježne i ponizne duše, kao i duše male djece, uroni ih u moje milosrđe. One su najslabije mojemu srcu, i davale su mi snagu u mojoj pregorkoj smrtnoj mucu. Bile su kao zemaljski anđeli koji bdiju na mojim oltarima. Na njih ću izliti slapove milosti, jer su samo ponizne duše u koje stavim sve svoje povjerenje u stanju primiti moje darove." *(Slijede molitve kao prvoga dana.)*

Sedmi dan

ISUS: "Danas mi prinesi one duše koje na poseban način štiju i časte moje milosrđe. Te duše najviše sudjeluju u mojim patnjama i najviše su prodrle u moj duh. One su živa slika mojega milosrdnoga srca. Ove će se duše u budućem životu pojaviti u posebnome sjaju i ni jedna od njih neće doći u pakao. U njihovome smrtnome času bit ću uz njih." *(Slijede molitve kao prvoga dana.)*

Osmi dan

ISUS: "Danas mi prinesi duše iz čistilišta i uroni ih u bezdan mojega milosrđa da bi rijeke moje krvi ublažile njihove muke! Ove su mi siromašne duše drage dok zadovoljavaju Božanskoj pravednosti. Možete pomoći tim dušama da im ublažite patnje crpeći iz blaga Crkve oprostite i prinoseći žrtve zadovoljštine. O, kad biste vidjeli njihove patnje, ne biste im prestali prinostiti darove svojih molitava kako bi otplatile dug mojoj pravednosti. " *(Slijede molitve kao prvoga dana.)*

Deveti dan

ISUS: "Danas mi prinesi mlake duše i uroni ih u more mojega milosrđa. Ove mi duše najbolnije ranjavaju srce. One su me najviše rastužile u Maslinskome vrtu i istrgnute iz mojega srca vapaj: 'Oče, neka me mimoiđe ovaj kalež! Ali neka ne bude moja, nego Tvoja volja!' Za njih je moje milosrđe jedini spas. " *(Slijede molitve kao prvoga dana.)*

3. 5. Zazivi Božanskomu Milosrđu

Ovo nisu litanije, nego zazivi Božanskomu milosrđu. Isus je objavio sestri Faustini veliku moć ovih zaziva. "Božja je ljubav cvijet, a milosrđe je plod toga cvijeta. Ako neka duša sumnja, neka čita zazive Božanskomu milosrđu i steći će pouzdanje!" (sestra Faustina).

Božansko milosrđe, ti neshvatljiva tajno Presvetoga Trojstva: - *ponavlja se Uzdamo se u Te!*

Božansko milosrđe, ti izrazu Njegove najveće moći,
Božansko milosrđe, koje si se objavilo u stvaranju nebeskih duhova,
Božansko milosrđe, koje si nas iz ništavila pozvalo u život,
Božansko milosrđe, koje obuhvaćaš čitav svijet,
Božansko milosrđe, koje nam daruješ besmrtni život,
Božansko milosrđe, koje nas zaštićuješ od zasluženih kazna,
Božansko milosrđe, koje nas oslobađaš od bijede grijeha,
Božansko milosrđe, koje nam u Riječi što je Tijelo postala daruješ opravdanje,
Božansko milosrđe, koje se na nas izlijevaš iz rana Kristovih,
Božansko milosrđe, koje nam izvireš iz Presvetoga Srca,
Božansko milosrđe, koje si nam dalo Presvetu Djevicu za Majku milosrđa,
Božansko milosrđe, vidljivo u ustanovljenju Crkve koja obuhvaća cijeli svijet,
Božansko milosrđe, vidljivo u ustanovljenju i dijeljenju svetih sakramenata,
Božansko milosrđe, neograničeno u sakramentu krštenja i pokore,
Božansko milosrđe, neizmjereno u sakramentu oltara i svećeništva,
Božansko milosrđe, koje si nas pozvalo k svetoj vjeri,
Božansko milosrđe, u obraćenju grješnika,
Božansko milosrđe, koje posvećuješ pravednike,
Božansko milosrđe, koje usavršuješ svete,
Božansko milosrđe, vrelo bolesnicima i patnicima,
Božansko milosrđe, utjeho i blago svih onih koji su skršena srca,
Božansko milosrđe, ufanje onih koji očajavaju,
Božansko milosrđe, koje uvijek i svagdje pratiš sve ljude,
Božansko milosrđe, koje nas ispunjaš milostima,
Božansko milosrđe, mire umirućih,
Božansko milosrđe, koje nas čuvaš od paklenoga ognja,
Božansko milosrđe, koje olakšavaš patnje dušama u čistilištu,
Božansko milosrđe, ti slasti i neizmjerne radosti svijetu svetih,
Božansko milosrđe, beskrajno u svim tajnama vjere,
Božansko milosrđe, neiscrpivi izvore čudesa,

V. - Bog je milosrdan i pun samilosti, spor na srdžbu i pun dobrote.

R. - Zato ću dovijeka klicati milosrđu Božanskomu.

Pomolimo se: O Bože, čijemu milosrđu nema kraja, čija je samilost neiscrpiva, pogledaj milostivo na nas, umnoži u nama djelo svojega milosrđa da ne očajavamo ni u najvećim iskušenjima, nego da se uvijek u sve većem pouzdanju predajemo Tvojim svetoj volji, ljubavi i milosrđu! Po Gospodinu našem Isusu Kristu, Kralju milosrđa, koji nam s Tobom i s Duhom Svetim iskazuje milosrđe u sve vjeke vjekova! Amen!

4. POBOŽNOST USKRSNOM OTAJSTVU

4. 1. Put svijetla - Via lucis

Da bi bolje shvatili smisao ove pobožnosti potičemo vjernike da pročitaju njeno objašnjenje iz Direktorija koje smo citirali u poglavlju 1.2. ove knjižice. Najprikladnije liturgijsko vrijeme za moljenje Puta svijetla jest vazmeno vrijeme pogotovu u vazmene nedjelje, ali se može moliti i tokom nedjelja kroz godinu jer kako nas podsjeća Konstitucija o svetoj liturgiji u broju 106. drugog Vatikanskog koncila svake nedjelje Crkva svetkuje vazmeno otajstvo Isusove muke smrti i uskrsnuća. Može se moliti osobno ili u grupi za vrijeme duhovnih vježbi i obnova. U izradi hrvatskoga izdanja *Put svijetla* koristimo se slijedećim autorima: S.Palumbieri, R.C. Gibbins, P.F.Taveyra i grupe T.R. 2000.

PUT SVIJETLA

Hodimo i mi s uskrsnim Isusom

(Uvodna napomena: između svake postaje mogu se pjevati prikladne pjesme, moliti Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu... ili ponavljati kratke zazive; Smiluj nam se Gospodine ili Slava tebi uskrsli Isus)

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Uvodna molitva: S blagdanom Uskrsnuća slavimo pobjedu Kristovu. Naša je duša puna radosti i mi se nadamo da ćemo uskrsnuti skupa s Otkupiteljem na jedan novi život. Sv. Pavao apostol nam govori "Ako ste suuskrsli s Kristom tražite što je gore, gdje Krist sjedi s zdesna Bogu"(Kol 3,1). Pođimo ponovno putem uskrsnuća Isusova, dana Gospodnjega bez zalaska, za cijelu Crkvu i za svakoga od nas. Uskrsnuće Isusovo se odnosi na nas i na cijeli svijet koji čeka objavljenje sinova Božjih.

Daruj nam Oče Duha Svetoga da možemo dublje shvatiti otajstvo Uskrsa tvoga Sina Isusa koje obasjava svojim svijetlom svakog čovjeka, jer Ti nas Oče po svome Sinu vodiš iz tame smrti na svijetlo novoga života. Daj nam milost da budemo svjedoci Uskrsnuća Isusa Krista. Amen.

PRVA POSTAJA: ISUS JE USKRSNUO OD MRTVIH

P. Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te ...

O. Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Riječ Božja: «Po suboti, u osvit prvoga dana u tjednu, dođe Marija Magdalena i druga Marija pogledati grob. I gle, nastade žestok potres jer anđeo Gospodnji side s neba, pristupi, otkotrlja kamen i sjede na nj. Lice mu bijaše kao munja, a odjeća bijela kao snijeg. Od straha pred njim zadrhtaše stražari i obamriješe.

A anđeo progovori ženama: Vi se ne bojte! Ta znam: Isusa Raspetoga tražite! Nije ovdje! Uskrsnu kako reče. Hajde, vidite mjesto gdje je ležao pa pođite žurno i javite njegovim učenicima da uskrsnu od mrtvih, evo, ide pred vama u Galileju. Ondje ćete ga vidjeti. Evo, rekoh vam». (Mt.28,1-7)

Kratko razmatranje: Spasitelj Isus je umro da bi uskrsnuo na život bez kraja i otvorio rajska vrata svima koji u njega vjeruju. Poslije tame svijetlo, poslije žalosti radost, poslije smrti život. Uskrsno jurto je početak dana bez kraja. Uskrsnuće otkriva pravi, duboki i otajstveni smisao Isusova života, njegovih djela, pouka, čudesa njegovog prividnog poraza u smrti koji skriva Božju pobjedu, pobjedu spasenja. "Ne bojte se ..." oduvijek je čovjek iščekivao i trajno iščekuje ovu riječ, a evo po Isusovu uskrsnuću ona je ostvarena. (*Kratka stanka*)

Pomolimo se: Udijeli nam, molimo svemogućí Bože, da naviještamo životnu snagu uskrslog Gospodina. Primili smo zalog njegova Duha, daj da nam prožme cijelo biće. Marijo, hramu Duha Svetoga Ti nas vodi putem svjedočanstva svijetla tvoga uskrsloga Sina. Amen.

P. Raduj se Marijo Majko svijetla jer je tvoj Sin Isus uskrsnuo
O. Pobijedio je tamu groba te obnavlja i prosvjetljuje cijeli svemir.

DRUGA POSTAJA: UČENICI DOLAZE NA PRAZAN GROB

P. Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te ...
O. Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Riječ Božja: "Prvog dana u tjednu rano ujutro, još za mraka, dođe Marija Magdalena na grob i opazi da je kamen s groba dignut. Otrči stoga i dođe k Šimunu Petru i drugom učeniku, kojega je Isus ljubio, pa im reče: 'Uzeše Gospodina iz groba i ne znamo gdje ga staviše.' Uputiše se onda Petar i onaj drugi učenik i dođoše na grob. Trčahu obojica zajedno, ali onaj drugi učenik prestignu Petra i stiže prvi na grob. Sagne se i opazi povoje gdje leže, ali ne uđe. Uto dođe i Šimun Petar koji je išao za njim i uđe u grob. Ugleda povoje gdje leže i ubrus koji bijaše na glavi Isusovoj, ali nije bio uz povoje, nego napose svijen na jednome mjestu. Tada uđe i onaj drugi učenik koji prvi stiže na grob i vidje i povjerava. Jer oni još ne upознаše Pisma da Isus treba da ustane od mrtvih." (Iv 20,1-9)

Kratko razmatranje: Marija Magdalena i Petar ... koliko čuđenja zbog praznoga groba. Oni se uznemiruju jer naslućuju novost koju ne razumiju, ali Ivan ljubljani učenik počinje vjerovati u svemogućnost Božju. Bog može, hoće i učinio je najveće čudo jer je Otac koji je vjeran. Uskrisio svoga Sina i potvrdio je njegov život i riječi. Ljubav je jaka kao smrt ... ljubav Božja je jača od smrti.

Pomolimo se: Bože vječnog milosrđa ti uskrsnućem svoga Sina Isusa Krista užiješ vjeru svoga svetoga naroda. Daj nam milost da uvijek dublje shvaćamo tajne naše vjere. Po Kristu Gospodinu našem.

P. Raduj se Marijo Majko svijetla jer je tvoj Sin Isus uskrsnuo
O. Pobijedio je tamu groba te obnavlja i prosvjetljuje cijeli svemir.

TREĆA POSTAJA: ISUS SE UKAZUJE MARIJI MAGDALENI

P. Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te ...
O. Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Riječ Božja: "A Marija je stajala vani kod groba i plakala. Zaplakana zaviri u grob i ugleda dva anđela u bjelini kako sjede na mjestu gdje je ležalo tijelo Isusovo - jedan kod glave, drugi kod nogu. Kažu joj oni: 'Ženo, što plačeš?' Odgovori im: 'Uzeše Gospodina mojega i ne znam gdje ga staviše.' Rekavši to, obazre se i ugleda Isusa gdje stoji, ali nije znala da je to Isus. Kaže joj Isus: 'Ženo, što plačeš? Koga tražiš?' Misleći da je to vrtlar, reče mu ona: 'Gospodine, ako si ga ti odnio, reci mi gdje si ga stavio i ja ću ga uzeti.' Kaže joj Isus: 'Marijo!' Ona se okrene te će mu hebrejski: 'Rabbuni!' - što znači: 'Učitelju!' Kaže joj Isus: 'Ne zadržavaj se sa mnom jer još ne uzidoh Ocu, nego idi mojoj braći i javi im: Uzlazim Ocu svomu i Ocu vašemu, Bogu svomu i Bogu vašemu.' Ode dakle Marija Magdalena i navijesti učenicima: Vidjela sam Gospodina i on mi je to rekao.'" (Iv 20,11 -18)

Kratko razmatranje: Možemo samo zamisliti koliko ljubavi je Marija Magdalena imala u srcu jer se nije udaljavala od groba i plačući je tražila tijelo Isusovo. Na tu ljubav koja ga traži Isus odgovara još većom ljubavlju zovući je po imenu. Čuvši zov ljubavi Marija Magdalena prepoznaje Gospodina te mu se u poniznosti klanja s poštovanjem kao ona koja traži svijetlo života odgovara: " Rabbuni – Učitelju".

Pomolimo se: Bože ti nas veseliš uskrsnućem Isusa Krista tvoga Sina. Daj da po njemu postignemo radosti vječnoga Uskrsa. Po Kristu Gospodinu našem.

P. Raduj se Marijo Majko svijetla jer je tvoj Sin Isus uskrsnuo

O. Pobijedio je tamu groba te obnavlja i prosvjetljuje cijeli svemir.

ČETVRTA POSTAJA: USKRSLI ISUS NA PUTU U EMAUS

P. Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te ...

O. Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Riječ Božja: "I gle, dvojica su od njih toga istog dana putovala u selo koje se zove Emaus, udaljeno od Jeruzalema šezdeset stadija. Razgovarahu međusobno o svemu što se dogodilo, I dok su tako razgovarali i raspravljali, približi im se Isus i pođe s njima. Ali prepoznati ga - bijaše uskraćeno njihovim očima. On ih upita: 'Što to putem pretresate među sobom?' Oni se snuždeni zaustave te mu jedan od njih, imenom Kleofa, odgovori: 'Zar si ti jedini stranac u Jeruzalemu te ne znaš što se u njemu dogodilo ovih dana?'

A on će: 'Što to?' Odgovore mu: 'Pa ono s Isusom Nazarećaninom, koji bijaše prorok - silan na djelu i na riječi pred Bogom i svim narodom: kako su ga glavari svećenički i vijećnici naši predali da bude osuđen na smrt te ga razapeli. A mi se nadasmo da je on onaj koji ima otkupiti Izraela. Ali osim svega toga ovo je već treći dan što se to dogodilo. A zbuniše nas i žene neke od naših: u praskozorje bijahu na grobu, ali nisu našle njegova tijela pa dođoše te rekoše da su im se ukazali anđeli koji su rekli da je on živ. Odoše nato i neki naši na grob i nađoše kako žene rekoše, ali njega ne vidješe.' A on će im: 'O bezumni i srca spora da vjerujete što god su proroci navijestili! Nije li trebalo da Krist sve to pretrpi te uđe u svoju slavu?' Počevši tada od Mojsija i svih proroka, protumači im što u svim Pismima ima o njemu." (Lk 24,13-27)

Kratko razmatranje: Isus je kazao "Ja sam put..., po njemu se Bog objavljuje čovjeku, po njemu čovjek ide Bogu. Isus prilazi i postaje suputnik dvojice učenika koji gube nadu te idu u Emaus. Kao prijatelj Isus se približava da bi ih učvrstio i obasjao svijetlom riječi koje govore o smrti i uskrsnuću. Uskrsli Isus, suputnik i učitelj, a da to dvojica i ne znaju, u njihovim srcima budi vjeru. I dok su slušali riječi Pisma počinje u njima gorjeti srce. Uskrsli Isus donosi radost, svijetlo i nadu u srce Kleofe, kao i svih onih koji traže Boga i vjeru na putovima života.

Pomolimo se: Budi s nama Gospodine, dao si nam milost vjere, udijeli nam i milost novog života po uskrsnuću tvoga Sina Isusa Krista koji s tobom i Duhom Svetim živi i kraljuje u vijeke vjekova. Amen.

P. Raduj se Marijo Majko svijetla jer je tvoj Sin Isus uskrsnuo

O. Pobijedio je tamu groba te obnavlja i prosvjetljuje cijeli svemir.

PETA POSTAJA: USKRSLI ISUS SE OBJAVLJUJE U LOMLJENJU KRUHA

P. Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te ...

O. Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Riječ Božja: "Uto se približe selu kamo su išli, a on kao da htjede dalje. No oni navaljivahu: 'Ostani s nama jer zamalo će večer i dan je na izmaku!' I uniđe da ostane s njima. Dok bijaše s njima za stolom, uze kruh, izreče blagoslov, razlomi te im davaše. Uto im se otvore oči te ga prepoznaše, a on im iščeznu s očiju. Tada rekoše jedan drugome: 'Nije li gorjelo srce u nama dok nam je putem govorio, dok nam je otkrivao Pisma?' U isti se čas digoše i vratiše u Jeruzalem. Nađoše okupljenu jedanaestoricu i one koji bijahu s njima. Oni im rekoše: 'Doista uskrsnu Gospodin i ukaza se Šimunu!' Nato oni pripovjede ono s puta i kako ga prepoznaše u lomljenju kruha." (Lk 24,28-35)

Kratko razmatranje: «Ostani s nama jer večer je...». Čudesni prijatelj dvojice učenika, sjedea s njima za stol i tada u gesti euharistije koju slavi oni prepoznaju uskrsloga Isusa. To je prva večera nebeskog uskrslog Isusa, predokus vječne gozbe kraljevstva nebeskoga. Uskrsli je pripremao svoje učenike objašnjavajući pisma i sada mogu blagovati kruh nebeski koji je za njih pripremio. Prepoznaju Isusa ali njega nestane s njihovih očiju. Njihova vjera postaje radost naviještanja pri povratku u Jeruzalem. Neka i nama svaka sveta misa bude istinski susret s uskrslim Isusom i našom braćom te duboki poticaj da svijetu donosimo radosnu vijest spasenja.

Pomolimo se: Gospodine mi u Euharistiji slavimo spomen vazmenog otajstva kojim si obnovio izvorno ljudsko dostojanstvo i dao mu nadu uskrsnuća. Molimo te da u tvojoj vječnoj ljubavi postignemo što u vjeri slavimo po Kristu Gospodinu našem.

P. Raduj se Marijo Majko svijetla jer je tvoj Sin Isus uskrsnuo

O. Pobijedio je tamu groba te obnavlja i prosvjetljuje cijeli svemir.

ŠESTA POSTAJA: USKRSLI ISUS SE UKAZUJE SVOJIM UČENICIMA

P. Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te ...

O. Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Riječ Božja: "Dok su oni o tom razgovarali, stane Isus posred njih i reče im: 'Mir vama!' Oni, zbunjeni i prestrašeni, pomisliše da vide duha. Reče im Isus: 'Zašto se prepadoste? Zašto vam sumnje obuzimaju srce? Pogledajte ruke moje i noge! Ta ja sam! Opipajte me i vidite jer duh tijela ni kostiju nema kao što vidite da ja imam.' Rekavši to, pokaza im ruke i noge. I dok oni od radosti još nisu vjerovali, nego se čudom čudili, on im reče: 'Imate li ovdje što za jelo?' Oni mu pruže komad pečene ribe. On uzme i pred njima pojede." (Lk 24,36-43)

Kratko razmatranje: Uskrsli Isus želi drugovati sa svojim učenicima, dopušta da ga gledaju, da mu se dive, da ga dodirnu, čak i blaguje s njima. Sve što se zbilo onih uskrsnih dana obavezuje svakoga vjernika jer apostoli kao prvi svjedoci uskrsloga Isusa postaju i prvi navjestitelji evanđelja. Vjera prve zajednica vjernika zasniva se na svjedočenju onih kojima se Isus ukazao.

A sam proslavljeni Isus daruje svojim mir: «Mir vama». Uznemirena, prestrašena i ožalošćena srca apostola ove riječi su došle kao lijek na ranu. I koliko su prije učenici bili rastuženi sad su puno više radosni, sretni i blaženi. Mir Kristov je naše najveće bogatstvo, jer smo po Isusu izmireni, s Bogom, s bližnjima i sami sa sobom. To je mir Ljubavi koja je sve pobijedila da spasi onoga koga ljubi, to jest svakog brata čovjeka.

Pomolimo se: Bože od tebe nam spasenje i posinjenje. Pogledaj sinove i kćeri koji u Krista vjeruju: udijeli im pravu slobodu i vječnu baštinu. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

P. Raduj se Marijo Majko svijetla jer je tvoj Sin Isus uskrsnuo

O. Pobijedio je tamu groba te obnavlja i prosvjetljuje cijeli svemir.

SEDMA POSTAJA: USKRSLI ISUS DAJE APOSTOLIMA VLAST OTPUŠTANJA GRIJEHA

P. Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te ...

O. Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Riječ Božja: «I uvečer toga istog dana, prvog u tjednu, dok su učenici u strahu od Židova bili zatvorili vrata, dođe Isus, stane u sredinu i reče im: 'Mir vama!' To rekavši, pokaza im svoje ruke i bok. I obradovaše se učenici vidjevši Gospodina. Isus im stoga ponovno reče: 'Mir vama! Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas.' To rekavši, dahne u njih i kaže im: 'Primate Duha Svetoga. Kojima otpustite grijeha, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im.» (Iv 20,19-23)

Kratko razmatranje: Isus koji je pobijedio smrt i đavla, želi srušiti i okove ljudskih strahova i grijeha. Naviješta i donosi mir. Mir se u ljudskom životu ne stiče jednom zauvijek, nego ga stalno treba tražiti i s Kristom graditi. Taj mir koje traži svako ljudsko srce uskrsli Isus daje svojim učenicima. Ljudska volja je nestalna i ranjena grijehom, Isus je to dobro znao upravo zato je apostolima dao vlast opraštanja grijeha. Sam Isus svojim Križem i Uskrsnućem je pomirio svijet s Ocem. Svojim apostolima i Crkvi preko njih Isus daruje moć praštanja grijeha, dar velikog Božjeg milosrđa, dar Uskrsloga koji želi da se njegova ljubav po praštanju izlije u grijehom izranjena ljudska srca. Uskrsli Isus ima vlast i moć uskrsnuti i srca mrtva po grijehu na radost novog života.

Pomolimo se: Gospodine prosvijetli si nas po križu i uskrsnuću tvoga Sina. Molimo te udijeli nam duh ljubavi da među ljudima promičemo mir što nam ga je on ostavio. Po Kristu gospodinu našem. Amen.

P. Raduj se Marijo Majko svijetla jer je tvoj Sin Isus uskrsnuo

O. Pobijedio je tamu groba te obnavlja i prosvjetljuje cijeli svemir.

OSMA POSTAJA: USKRSLI ISUS SE UKAZUJE I UTVRĐUJE U VJERI TOMU APOSTOLA

P. Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te ...

O. Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Riječ Božja: "Toma zvani Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bijaše s njima kad dođe Isus. Govorili su mu dakle drugi učenici: Vidjeli smo Gospodina! On im odvrati: 'Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg čavala i ne stavim svoj prst u mjesto čavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati. Nakon osam dana bijahu njegovi učenici opet unutra, a s njima i Toma. Vrata bijahu zatvorena, a Isus dođe, stade u sredinu i reče: 'Mir vama!'

Zatim će Tomi: 'Prinesi prst ovamo i pogledaj mi ruke! Prinesi ruku i stavi je u moj bok i ne budi nevjeran nego vjeran.'1 Odgovori mu Toma: 'Gospodin moj i Bog moj!1 Reče mu Isus: 'Budući da si me vidio, povjerovao si. Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju!'" (Iv 20,24-29)

Kratko razmatranje: Isus hoće da Toma stavi ruku u njegov probijeni bok. I dok je apostol dodirivao Isusove rane njegovo srce se oslobađalo i liječilo od nevjere. Toma se klanja uskrsnom Isusu, prvi od svih učenika naziva ga svojim Bogom i ispovijeda vjeru riječima: "Gospodin moj i Bog moj". U ovom događaju vidimo pobjedu vjere nad nevjerom i sumnjom. Za nas on ostaje svjedočanstvo i primjer kako bi i mi ozdravili od naše nevjere, jer učenik koji sumnja motreći u duhu znakove patnje uskrsloga Isusa dolazi do vjere koju smjelo ispovijeda. Toma je pozvan da dodirne rane Isusove za sve nas i da nas pouči kako ozdraviti u našim sumnjama.

Pomolimo se: Bože ti si Vazmenim otajstvom dao lijek našoj slabosti. Prati nas uvijek svojim milošću i uvedi u savršenu slobodu, da u nebu uživamo radost, koje je predokus Uskrsnuće tvoga Sina. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

P. Raduj se Marijo Majko svijetla jer je tvoj Sin Isus uskrsnuo

O. Pobijedio je tamu groba te obnavlja i prosvjetljuje cijeli svemir.

DEVETA POSTAJA: USKRSLI ISUS SUSREĆE SVOJE UČENIKE NA TIBERIJANSKOM JEZERU

P. Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te ...

O. Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Riječ Božja: "Poslije toga očitova se Isus ponovno učenicima na Tiberijadskome moru. Očitova se ovako: Bijahu zajedno Šimun Petar, Toma zvani Blizanac, Natanael iz Kane Galilejske, zatim Zebedejevi i još druga dva njegova učenika. Kaže im Šimun Petar: 'Idem ribariti. Rekoše: 'Idemo i mi s tobom.' Izadoše i udoše u lađu, ali te noći ne uloviše ništa.

Kad je već svanulo, stade Isus na kraju, ali učenici nisu znali da je to Isus. Kaže im Isus: 'Dječice, imate li što za prismok?' Odgovoriše mu: 'Nemamo.' A on im reče: 'Bacite mrežu na desnu stranu lađe i naći ćete.' Baciše oni i više je ne mogoše izvući od mnoštva ribe. Tada onaj učenik kojega je Isus ljubio kaže Petru: 'Gospodin je!' Kad je Šimun Petar čuo da je to Gospodin, pripaše si gornju haljinu, jer bijaše gol, te se baci u more. Ostali učenici dođoše s ladicom vukući mrežu s ribom jer ne bijahu daleko od kraja, samo kojih dvjesto lakata.

Kad iziđu, na kraj, ugledaju pripremljenu žeravicu i na njoj pristavljenu ribu i kruh. Kaže im Isus: 'Donesite riba što ih sada uloviste.' Nato se Šimun Petar popne i izvuče na kraj mrežu punu velikih riba, sto pedeset i tri. I premda ih je bilo toliko, mreža se ne raskinu. Kaže im Isus: 'Hajde, doručkujte!' I nitko se od učenika ne usudi upitati ga: 'Tko si ti?' Znali su da je Gospodin. Isus pristupi, uzme kruh i daje im, a tako i ribu." (Iv 21,1-13)

Kratko razmatranje: Tiberijadsko jezero mjesto poznato učenicima. Mnogi su na njemu odrastali, mnoge uspomene iz druženja s Isusom su uz njega vezane. A učenici se bili vratili svome uobičajenom poslu. Uskršli Isus ih upravo tu susreće, gdje su sami sebi najbliži kada su nakon uzaludnog napora u tami noći na njegovu riječ u osvit dana uhvatili mnoštvo riba.

“Gospodin je” kliknu ljubljenu učenik. Nazivom Gospodin učenici izražavaju poštovanje prema Uskrsnomu i pouzdanje kada se žele približiti Isusu. Poslije uskrsnuća tako su učenici izražavali ispovijest vjere u Isusovo božanstvo. Susret s uskrsnim Isusom postaje čin klanjanja, a u prvoj se zajednici vjernika rađaju prve ispovijesti vjere. Uskrsnome Isusu pripada čast i slava vlastite Bogu Ocu jer je On njegov Sin, iste Božje naravi. Uskršli Isus je uvijek s nama i trajno nam govori: «Bacite mreže!» Poslušni njegovoj riječi i mi po vjeri ubiremo plodove našeg truda na putu u vječnu Domovinu.

Pomolimo se: Gospodine neka nam život bude u skladu s vazmenim otajstvima. Što radosno slavimo neka nas trajno hrani i potiče. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

P. Raduj se Marijo Majko svijetla jer je tvoj Sin Isus uskrsnuo

O. Pobijedio je tamu groba te obnavlja i prosvjetljuje cijeli svemir.

DESETA POSTAJA: USKRSLI ISUS POTVRĐUJE PETROVO PRVENSTVO

P. Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te ...

O. Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Riječ Božja: "Nakon doručka upita Isus Šimuna Petra: 'Šimune Ivanov, ljubiš li me više nego ovi?' Odgovori mu: 'Da, Gospodine, ti znaš da te volim.' Kaže mu: 'Pasi jaganjce moje!' Upita ga po drugi put: 'Šimune Ivanov, ljubiš li me?' Odgovori mu: 'Da, Gospodine, ti znaš da te volim!' Kaže mu: 'Pasi ovce moje!' Upita ga treći put: 'Šimune Ivanov, voliš li me?' Ražalosti se Petar što ga upita treći put: 'Voliš li me?' pa mu odgovori: 'Gospodine, ti sve znaš! Tebi je poznato da te volim.' Kaže mu Isus: 'Pasi ovce moje!'" (Iv 21,15-17)

Kratko razmatranje: “Šimune ljubiš li me više nego ovi”... Poslije ispovijedi vjere “Ti si Krist, Sin Boga živoga” Petar je imao milost da od Isusa čuje riječi: “Ti si Petar stijenja, na toj stijeni sagradit ću svoju Crkvu». Nakon sablazni križa i Petrova zatajenja ponovo se u ljubavi susreću Uskršli Isus i Petar. Tri svjedočanstva ljubavi kao odgovor na tri zatajenja zbog umišljenosti i straha otvaraju nove putove. Ljubav uskrslog Isusa pobjeđuje strah i grijeh, tako Petar iznova čuje od Isusa da mu povjerava svoju Crkvu. Ljubimo i mi Kristovu Crkvu i molimo za svetog Oca.

Pomolimo se: Bože ti si u svom mudrosnom naumu sagradio svoju Crkvu na Petru stijeni, glavi apostolskog zbora. Slugu svojega papu našega... postavio si Petrovim namjesnikom i pastirom svoje Crkve. Daj da s povjerenim stadom milostivo postigne nagradu koju si obećao svojim vjernicima. Po Kristu gospodinu našem.

P. Raduj se Marijo Majko svijetla jer je tvoj Sin Isus uskrsnuo

O. Pobijedio je tamu groba te obnavlja i prosvjetljuje cijeli svemir.

JEDANAESTA POSTAJA: USKRSLI ISUS POVJERAVA UČENICIMA SVEOPĆE POSLANJE

P. Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te ...

O. Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Riječ Božja: "Jedanaestorica pođoše u Galileju na goru kamo im je naredio Isus. Kad ga ugledaše, padoše ničice preda nj. A neki posumnjaše. Isus im pristupi i prozbori: 'Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji! Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!' 'I evo, ja sam s vama u sve dane - do svršetka svijeta.' (Mt 28,16-20)

Kratko razmatranje: Moć koju je Isusu dao Otac On predaje svojoj Crkvi. Apostoli su poslani naviještati Riječ koju su primili i svjedočiti ljubav Božju. Oni su poslani učiti narode evanđelju. Za one koji uzvjeruju krštenje je dar po kojemu se ulazi u ljubav Očevu po Sinu u Duhu Svetome. Crkva je zajednica vjernika koju je Isus htio bez razlike na kulture, jezike i narode svi su pozvani da čine jedno tijelo. Uskrsli Isus je htio da sav njegov nauk po propovijedanju apostola Crkve postane sveta baština naše vjere. Da bi utvrdio učenike u povjerenju on obećava svoju prisutnost dan za danom sve do svršetka svijeta. Koje li utjehe, svakodnevno nas prati naš Uskrsli Gospodin, kome je dana sva vlast na nebu i na zemlji!

Pomolimo se: Bože ti zalutalima pokazuješ svjetlo istine, da se na pravi put vrate. Daj svim kršćanima da odbace što je kršćanstva nedostojno a traže što mu priliči. Po Kristu Gospodinu našem.

P. Raduj se Marijo Majko svijetla jer je tvoj Sin Isus uskrsnuo

O. Pobijedio je tamu groba te obnavlja i prosvjetljuje cijeli svemir.

DVANAESTA POSTAJA: USKRSLI ISUS UZLAZI NA NEBO

P. Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te ...

O. Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Riječ Božja: "Nato ga sabrani apostoli upitaše: 'Gospodine, hoćeš li u ovo vrijeme Izraelu opet uspostaviti kraljevstvo?' On im odgovori: 'Nije vaše znati vremena i zgone koje je Otac podredio svojoj vlasti. Nego primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje.

Kada to reče, bi uzdignut njima naočigled i oblak ga ote njihovim očima, I dok su netremice gledali kako on odlazi na nebo, gle, dva čovjeka stadoše kraj njih u bijeloj odjeći i rekoše im: 'Galilejci, što stojite i gledate u nebo? Ovaj Isus koji je od vas uznesen na nebo isto će tako doći kao što ste vidjeli da odlazi na nebo.'" (Dj 1,6-11)

Kratko razmatranje: Isus je uskrsnućem pobijedio smrt i ušao u vječni život. I njegovo tijelo je proslavljeno, slavno i prožeto slavom Božjom. Četrdeset dana po Uskrsu Isus se ukazuje svojim, oni ga dodiruju, on jede i hodi s njima te ima obećava poslati najveći dar, Duha Svetoga. Tako Onaj koji je "izišao od Oca" može se "vratiti Ocu" jer je ispunio svoje poslanje. Uzašašće Kristovo označuje konačni ulazak Isusova čovještva u slavu Očevu. Uzašavši jednom zauvijek u nebesko svetište, Isus Krist nas bez prestanka zagovara kao posrednik kod Oca koji nam trajno osigurava izljev Duha Svetoga.

Pomolimo se: Svemogućí Bože obdari nas svetom radošću i zahvalom jer Kristovo Uzašašće je i naše uzdignuće jer smo u nadi svi pozvani u slavu kamo je pred nama ušao Krist, Naša Glava. Koji s tobom i Duhom Svetim živi i kraljuje u vjeka vjekova. Amen.

P. Raduj se Marijo Majko svijetla jer je tvoj Sin Isus uskrsnuo

O. Pobijedio je tamu groba te obnavlja i prosvjetljuje cijeli svemir.

TRINAESTA POSTAJA: UČENICI S MARIJOM U MOLITVI ZA SILAZAK DUHA SVETOGA

P. Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te ...

O. jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Riječ Božja: "Onda se vratiše u Jeruzalem s brda zvanoga Maslinsko, koje je blizu Jeruzalema, udaljeno jedan subotnji hod. I pošto uđu u grad, uspnu se u gornju sobu gdje su boravili: Petar i Ivan i Jakov i Andrija, Filip i Toma, Bartolomej i Matej, Jakov Alfejev i Šimun Revnitelj i Juda Jakovljevi – svi oni bijahu jednodušno postojani u molitvi sa ženama, i Marijom, majkom Isusovom, i braćom njegovom." (Dj 1,12-14)

Kratko razmatranje: Silazeći s brda uznesenja apostoli skupa s Marijom i ženama mole. Isus nije više vidljiv njihovim očima ali je prisutan po vjeri u molitvi. Prva zajednica vjernika moli za puninu Duha Svetoga i njegove darove. Molitva prve Crkve je prožeta molitvom Marije, majke Isusove i pobožnih žena. Po Marijinom pristanku i djelu Duha Svetoga Sin Božji se utjelovio. Ona ga je rodila, odgajala, "... i napokon, po Mariji Duh Sveti počinje uvoditi u zajedništvo s Kristom ljude miljenike Božje ljubavi i uvijek ga prvi primaju ponizni: pastiri, mudraci, Šimun i Ana, zaručnici iz Kane i prvi učenici. Na kraju ovoga poslanja Duha, Marija postaje "Ženom", novom Evom, "majkom živih", Majkom "čitavoga Krista". I kao takva ona je nazočna s Dvanaesticom "jednodušno postojanima u molitvi" u zoru "posljednjih vremena" koja Duh u jutro Pedestnice započinje očitovanjem Crkve" (Katekizam katoličke Crkve br. 725-726)

Pomolimo se: Bože, tvoj Sin je prije uzašašća na Nebo obećao apostolima Duha Svetoga. Kao što su oni primili Duha Svetoga i mnogovrsnu nebesku mudrost, tako i nama po Marijinu zagovoru udijeli darove svoga Duha. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

P. Raduj se Marijo Majko svijetla jer je tvoj Sin Isus uskrsnuo

O. Pobijedio je tamu groba te obnavlja i prosvjetljuje cijeli svemir.

ČETRINAESTA POSTAJA: USKRSLI ISUS ŠALJE DUHA SVETOGA, TE CRKVA LJUDIMA NAVJEŠTA EVANĐELJE I MOLI NJEGOV POVRATAK

P. Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te ...

O. Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Riječ Božja: "Kad je napokon došao dan Pedesetnice, svi su bili zajedno na istome mjestu, i eto iznenada šuma s neba, kao kad se digne silan vjetar. Ispuni svu kuću u kojoj su bili. I pokažu im se kao neki ognjeni razdijeljeni jezici te siđe po jedan na svakoga od njih. Svi se napuniše Duha Svetoga i počеше govoriti drugim jezicima, kako im već Duh davaše zboriti. A u Jeruzalemu su boravili Zidovi, ljudi pobožni iz svakog naroda pod nebom. Pa kad nastaje ona huka, strč a se mnoštvo i smete jer ih je svatko čuo govoriti svojim jezikom." (Dj 2,1-6)

Kratko razmatranje: "Nitko ne može reći Gospodin Isus osim u Duhu Svetome (1Kor 12,3). Bog odošla u srca vaša Duha Sina svoga koji kliče Abba Oče» (Gal 4,6). Na dan Pedesetnice Uskrsli Isus šalje svojega Duha. Tog je dana ispunjeno njegovo obećanje i potpuno objavljeno otajstvo Presvetog Trojstva. Od toga prvog dolaska Duh Sveti On ne prestaje dolaziti i uvoditi učenike u razumijevanje otajstava vjere. Crkva Kristova kao prvina Kraljevstva u Duhu Svetome naviješta evanđelje, raduje se u Kristu, podnosi težinu progonstva, nada se novom nebu i novoj zemlji gdje će pravednost prebivati i moli da ponovo dođe Isus Krist i preobrazi cijeli svijet.

Pomolimo se: Svemogućí vječni Bože ti si htio poslati svoga Sina i Duha Svetoga. Daj da Duh Sveti ujedini ljude koji trpe od podjele, nesporazuma i otuđenja te svi narodi u istoj vjeri proslave ime tvoje u iščekivanju preobrazbe cijeloga svijeta. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

P. Raduj se Marijo Majko svijetla jer je tvoj Sin Isus uskrsnuo

O. Pobijedio je tamu groba te obnavlja i prosvjetljuje cijeli svemir.

Završna molitva: Bože ti si uskrsnućem svoga Sina Isusa Krista obradovao cijeli svijet, molimo te izbavi nas od sadašnje žalosti i daj da se nauživamo vječne radosti, po Kristu Gospodinu našem. Amen.

4. 2. Molitve Uskrsnom Isusu

Po tvom slavnom uskrsnuću uskrisi i mene iz groba mojih poroka i grijeha (Sv. Augustin)

Gospodine Isuse, pobožni Isuse, dragi Isuse koji si se udostojao umrijeti za naše grijeha i uskrsnuti za naše opravdanje, molim te po tvom slavnom uskrsnuću, uskrisi i mene iz groba mojih poroka i grijeha, kako bi zaslužio uistinu sudjelovati u tvome uskrsnuću. Preslatki Gospodine, koji si slavno uzašao na Nebo u svoju slavu i sjediš s desna Ocu, moćni Kralju podigni me u visine, do tebe, kao bi trčao na tvoj poziv, i ne bi posustao dok me ti vučeš i vodiš. Privuci usta moje ožednjele duše na izvor vječnog zasićenja, iz dubine me povuci vječnom izvoru kako bi na njemu pio prema mojoj mogućnosti i uvijek živio o Bože moj, živote moj.

Neka moj duh Gospodine dobije orlovska krila i poleti, te dospije do sjaja tvoje slave kako bi se nasitio tvojih otajstava na gozbi nebeskih građana, u tvom pashalnom otajstvu, obilnom izvoru; neka u tebi otpočine moje srce koje je kao veliko more uzburkano velikim strujama. Predragocjeni, željeni, ljubljani moj Gospodine kada ću te vidjeti? Kada ću se pojaviti pred tvojim licem? Kada ću se nasititi tvoje ljepote? Kada ćeš me izvesti iz ovoga mračnog zatvora kako bi ispovjedio tvoje ime bez da više budem zbunjivan? ... Što da radim ja bijednik opterećen lancima svoje smrtnosti? ... Dok smo u tijelu idimo prema Gospodinu. Ovdje nemamo postojano boravište, tražimo budući grad jer je naša domovina na Nebu. Udjeli mi milost da, dok nosim sobom ove krhke udove, pristajem uz tebe jer tko pristaje uz Gospodina jedan je duh s njime.

Neka u svim ljudima nađe mjesta tvoj uskrsni pozdrav: «Mir vama» (Papa Pio XII)

O uskrsli Isuse, stalno živ u svojoj ljudskoj naravi, zahvaljujemo ti za dar života koji si svojim uskrsnućem darovao našim dušama i svojoj Crkvi. Daj da tvoja djeca ovdje pobožno sabrana opslužuju tvoje zapovijedi, ustaju u sjedinjenju s tobom. Molimo te da dušama koje lutaju, svijetlo Uskrsa obasjava put povratka u kuću Očevu. One koji se nazivaju tvojim imenom a zaboravili su što to od njih zahtijeva uzdigni na krepostan život. Otвори za svoju ljubav i prosvijetli srca i razum onima koji se predaju sumnji, negiranju i protivljenju tvog spasenjskog nauka, ili se prepuštaju zavodljivostima ovoga svijeta. Obnovi radost svoje Crkve, obriši suze udova koji trpe, utješi ožalošćene i progonjene zbog pravednosti. Neka u svim ljudima nađe mjesta pozdrav koji si ti Uskrsli uputio učenicima: «Mir vama». Amen.

Radujem se tvome uskrsnuću

Slavodobitni moj Otkupitelju, uvelike se radujem i veselim što si svojim divnim uskrsnućem posramio svoje kivne neprijatelje, što si pobijedio smrt, razoružao Pakao i proslavio svoje izmučeno tijelo. Neka se raduje tvoja Majka, Crkva Zaručnica, koja je žalosno trpjela zbog smrti svoga Božanskog Zaručnika. Isuse moj zbog svoga slavnog Uskrsnuća udijeli mi milost da umrem sebi i svijetu te da kao Ti uskrsnem na novi božanski neumrli život milosti. Svemogući Gospodine učini u meni ovo čudo milosrđa da duhovno uskrsnem na život svjetla i kršćanskog savršenstva. Daj da napredujem u svakoj kreposti, dođem tebi koji si izvor kreposti, života i svjetlosti. (p. J. Vlahović iz molitvenika Kraljica mučenika, tiskano s crkvenim odobrenjem u Ljubljani 1917. st 263)

Molitva presvetim ranama uskrslog Isusa

(Prevedeno iz «Manuale di Filotea» koji je napisao svećenik Giuseppe Riva penitencijar iz Milana; objavljeno s Imprimaturom 30. 01. 1897; Vic. Gen. can. Arcangeli, Bergomi)

1. Uskrsli moj Isuse, klanjam se slavnoj Rani tvoje lijeve noge, pobožno ju cjelivam i smjerno vapijem: Okrijepi me Isuse da uvijek bježim od grešnih prigoda i da se čuvam putova koji vode u propast. *Slava Ocu, Zdravo Marijo....*
2. Uskrsli moj Gospodine, klanjam se slavnoj Rani tvoje desne noge, pobožno ju cjelivam i pokorno vapijem: Daj Isuse da uvijek kreposno i kršćanski živim, da dođem u rajsku slavu. *Slava Ocu, Zdravo Marijo....*
3. Uskrsli moj Gospodine, klanjam se slavnoj Rani tvoje lijeve ruke, pobožno ju cjelivam i ponizno vapijem: Oslobodi me Isuse svake nesreće duše i tijela. *Slava Ocu, Zdravo Marijo....*
4. Uskrsli moj Gospodine, klanjam se slavnoj Rani tvoje desne ruke, pobožno ju cjelivam i skrušeno vapijem: Blagoslovi Isuse dušu moju a poslije smrti u Raj je primi. *Slava Ocu, Zdravo Marijo....*
5. Uskrsli moj Gospodine, klanjam se slavnoj Rani tvoga boka, pobožno ju cjelivam i pouzdano vapijem: Raspali Isuse u mom srcu živu vatru ljubavi prema tebi, da te žarko ljubim za života i poslije smrti. *Slava Ocu, Zdravo Marijo....*

Mariji: Presveta Djevice, zbog prevelike radosti koja ti je obuzela dušu i Srce vidjevši svoga Sina Isusa slavno uskrsloga, isprosi mi milost da i ja uskrsnem na novi kreposni život pokore i ljubavi. *3 Zdravo Marijo....*

4. 3. Zazivi hvale i slave uskrsnuću Isusovu

(Zazivi za privatnu upotrebu vjernicima u molitvi su napravljeni na temelju Novozavjetnih tekstova o uskrsnuću Isusovu i Vazmenih liturgijskih molitava Rimskoga misala njima se želi slaviti i zahvaljivati Isusu za veliku ljubav koju nam je objavio i darovao svojim uskrsnućem)

Oče Nebeski po uskrsnuću tvoga Sina koji je pobijedio smrt *Slava ti!*
Duše Sveti po uskrsnuću Isusovu
Isuse Kriste, Sine Božji naš vazmeni Jaganjče,

Sveta Marijo*Moli za nas!*
Sveti Anđeli vjesnici uskrsnuća*Molite za nas!*

Po tvome svetom uskrsnuću prvoga dana u tjednu*Slava ti Isuse!*
Zbog svjedočanstva Anđela pobožnim ženama da si uskrsnuo
Zbog pohoda Petra i Ivana tvojemu grobu
Zbog ukazanja Mariji Magdaleni
Zbog ukazanja dvojici učenika na putu u Emaus
Zbog poslanja koje si dao da se navijesti učenicima tvoje uskrsnuće
Zbog tvoga ukazanja učenicima da ih utvrdiš u vjeri
Zbog tvoga pozdrava učenicima “Mir vama”
Zbog poklona tvojih učenika kad su te vidjeli u Galileji
Zbog ljubavi koju su iskazao ukazavši se apostolu Tomi
Zbog toga što si potvrdio prvenstvo apostolu Petru
Zbog poslanja tvojih apostola da idu i naviještaju Evanđelje svemu stvorenju
Zbog tvoga obećanja da si sa svojim učenicima u sve dane do svršetka svijeta
Zbog tvojih riječi da tko uzvjeruje da će se spasiti a tko ne uzvjeruje da će se osuditi
Zbog znakova koji će pratiti one koji uzvijeruju
Zbog obećanja dara Duha Svetoga tvojim učenicima
Zbog blagoslivljanja tvojih učenika u Betaniji rastajući se od njih

Zbog tvogjega svetoga Uzašašća na nebo gdje sijediš s desna Ocu
Zbog dara Duha Svetoga apostolima ustrajnim u molitvi skupa s učenicima, ženama i
Marijom tvojom majkom

Hvala ti Isuse

Jer si svojom smrću uništio našu smrt,*Hvala ti Isuse!*
Jer si Vječnom Ocu Adamov dug platio
Jer je tvojom smrću iskupljena naša smrt
Jer pobjedom nad grijehom sav svemir dižeš i obnavljaš
Jer svoje vjerne po svem svijetu od bijede grijeha i opačina svijeta oslobađaš
Jer si raskinuo okove smrti i kao pobjednik od smrti ustao
Jer po svome Uskrsnuću ništiš grijeh, pereš krivice, vraćaš nevinost palima i radost tužnima
Jer si svojim uskrsnućem obnovio naš život
Jer je tvojim uskrsnućem naš život uskrsnuo.
Jer se po tebi za vječni život rađaju djeca svijetla
Jer po tvome uskrsnuću vjernima se otvaraju rajске dveri
Jer se sveudilj za nas prinosiš Vječnom Ocu,
Jer nas vječno zagovaraš i braniš,
Jer čovjeku vraćaš puninu života,
Jer si nam otvorio pristup vječnom životu
Jer po tvome uskrsnuću vjernima si dao oganj svoga sjaja
Jer nam otvaraš put da čiste duše prispijemo na blagdan vječne slave
Jer slavnim svijetlom uskrsnuća raspršuješ tmine pameti i srca
Jer dokidaš mržnju, svladavaš nasilje, uspostavljaš slogu i ljubav
Jer se po tebi nebesko sa zemaljskim i božansko s ljudskim povezuje
Jer smo po Božjem milosrđu zbog naše krivice zadobili takvoga i tolikoga Otkupitelja
Jer si ti zvijezda Danica koja ne zna zalaza, povratnik od mrtvih koji svijetli svakom čovjeku
Jer živiš i kraljuješ u vjeke vjekova

Zbog radosti nebeskog mnoštva anđela*Slava ti Isuse!*
Zbog divne pažnje Božje prema nama
Zbog radosti svih spašenika i zemlje tolikom svijetlom obasjane
Zbog veselja Majke Crkve
Zbog divnoga svijetla Milosrđa Božjega

Pomolimo se: Bože ti si po svome sinu Jedinu pobijedio smrt i otvorio nam pristup u vječni život. Udijeli nama koji slavimo spomen Uskrsnuća tvoga Sina da se obnovimo u tvome Duhu i s Kristom Ustanemo na svijetlo novoga života. Po Gospodinu našem Isusu Kristu koji s Tobom i Duhom Svetim živi i kraljuje u vjeke vjekova. Amen.

4. 4. Razmatranja svetaca i duhovnih velikana o Uskrsnuću Isusovu

Krist je uskrsnuo i još je s nama

(Bl. Luigi Orione)

Braćo, naš Jaganjac koji oduzima grijeh svijeta je žrtvovan. On je postao naša Žrtva, Otkupitelj, naša Gozba. Uskrsnuo je kako bi postao božanski kvasac našeg uskrsnuća i naš život. Krist je uskrsnuo, i još je s nama! Naša nada je puna besmrtnosti. Krist je uskrsnuo i hodi ispred nas, pobjedonosni Kralj, nepobjedivi Kralj. Aleluja! Uskrsnuo je! O braćo moja zašto i mi ne uskrsnemo od mlakosti na gorljivost duha? Zašto, ako se netko osjeća daleko od

božanskih izvora milosti ne želi uskrsnuti od smrti grijeha na život u Kristu i tako za svoju dušu dobiti mir i vedrinu, živu vjeru i odlučnost u dobru?

Krist je uskrsnuo! Što nam preostaje u ovo pobjedonosno vrijeme? Sa svetim odlukama, čistim nakanama, ponizna srca hodimo Isusu u osvit dana nakon što smo se lišili tame po dobroj ispovijedi. I nosimo mu balzam i mirisne pomasti: tamjan dobrih djela i naše kreposti.

Neka nas ne zaplaši veliki kamen, to jest zapovijedi napisane na kamenu, kamen je postao lagan, odgurnut je. Uskrsnuće Isusovo je učinilo laganim sve zapovijedi, osvjetlilo je sva otajstva, nebeskom nadom je utješilo naš život. Radost i sreća uskrsnuća čini vjeru utješnom, čini srcu blagima Isusove riječi i daje nam predokus radosti našeg uskrsnuća na vječni život i slavu Isusa Krista! Aleleuja!

Kličimo i radujemo se neizrecivom radošću uskrsnuću Isusovu, otkupljeni i posvećeni od Krista budimo uvijek i svuda kvasac vjere, čestitosti, čistoće da nas Gospodin ispuni svojom radošću. Neka naš život bude gorljiva svetost, neka naše srce živi u Kristu, neka svijetli i sve zapali ljubavlju Kristovom.

Slava Uskrsloga

(Marguerit d'Oyngt, kartuzijanac)

Na časnim rukama i nogama uskrslog Isusa vidjele su se slavne Rane koje je zadobio trpeći nama za ljubav. Iz tih slavnih Rana izlazila je takva svjetlost kao da sva ljepota Božanstva prolazi kroz njih. Ono slavno tijelo je bilo tako čisto i prozirno da se jasno vidjela duša; bilo je tako plemenito i sjajno da se moglo jasnije u njemu zrcaliti nego u nekom kristalu, bilo je tako lijepo da su se u njemu kao ocrtavali anđeli sveci kao da su u njemu bili predstavljeni. Lice uskrslog Isusa je bilo tako lijepo da su anđeli neprestano željeli gledati ga i nisu se mogli nasititi divljenja.

Mir Uskrsloga

(Ludolf Saksonskit, kartuzijanac)

«Isus osobno stade među njih i reče: Mir vama!»(Lk 24,36). Ne mir ovoga svijeta, jer su morali poći u susret mnogim protivštinama, nego mir srca i mir vječnosti, prvi u sadašnjem svijetu drugi u budućem. O jednom i drugom miru je rečeno: «Dajem vam svoj mir», mir srca u ovom trenutku a posebno vječni mir. Kaže dakle, neka s vama bude mir izmirenja kojeg im On naviješta jer ga je ostvario s Bogom, mir ljubavi i poniznosti koje im je zapovjedio opsluživati, mir vječnosti i besmrtnosti koje im je obećao dati. Onaj koji je došao zbog mira nudi mir. Onaj koji je uskrsnuo od mrtvih, kao prvu stvar učenicima preporuča mir, pokazujući na takav način da svi koji čuvaju mir i sklad sa svojim srcem i tijelom doći će do motrenja Njega samoga.

I nemojmo misliti da sada proslavljeni Isus Pobjednik ima manje blagosti

(Sv. Ljudevit Momntforski)

Nakon tri grozna sata na križu Spasitelj svijeta je izdahnuo u svojoj trideset i trećoj godini života. Josip iz Arimateje imao je snage zamoliti Pilata za Isusovo tijelo koje je položio u novi grob. Ne zaboravimo ni to da je cijela priroda pokazala svoju žalost nad Isusovom smrću različitim čudesnim znacima koji se dogodiše u času kad je Isus izdahnuo. Uskrsnuo je, i nekoliko se puta ukazao svojoj svetoj Majci i učenicima kroz četrdeset dana. Poveo je učenike na Maslinsku goru, odakle je, njima naočigled, svojom vlastitom snagom uzašao na nebo da sjedne s desne Ocu, dok je na zemlji ostavio tragove svojih svetih stopa.

Od časa kad je vječna Mudrost po Križu ušla u nebo, potrebno je da i mi ulazimo u nebo istim putem. Kud god se vi okrenuli, kaže “Nasljeduj Krista” svuda ćete naći križ. Naći ćeš križ kao odabranik, ako ga nosiš kako treba, strpljivo i radosno, iz ljubavi prema Bogu; naći ćeš ga i kao odbačenik, ako ga nosiš nestrpljivo i protiv volje, kao i toliki jadnici koji će

ponavljati čitavu vječnost u paklu: *“Bazali smo stazama propasti”* (Mudr 5, 7.), uzalud smo se trudili i patili brinući se za svijet, i konačno, evo smo osuđeni. Prava se Mudrost ne nalazi na zemlji niti u srcu onih koji žive po vlastitim prohtjevima. Ona se tako trajno nastanila u križu, da je nećete naći izvan njega na ovome svijetu, i tako se sjedinila i pritijelovila križu, da se s pravom može reći da je Mudrost Križ i da je Križ Mudrost.

I nemojmo misliti da sada proslavljeni Isus Pobjednik ima manje blagosti i spremnosti da nam se približi. Nasuprot, njegova slava na neki način usavršava njegovu blagost. On i sada više želi opraštati nego se pokazati u slavi i više mu je stalo pokazati nam bogatstvo svog milosrđa negoli slave.

Ako pogledamo kroz povijest, vidjet ćemo, kad se ta slavna Utjelovljena Mudrost objavila svojim prijateljima, da im se nije pokazala uz munje i grmljavinu, nego na ljubak i blag način i nije uzela veličanstvenost vrhovne Gospodarice svemira i Boga nad vojskama, već nježnost zaručnika i milinu prijatelja.

Nakon svega ovoga, nećemo li još više zavoljeti tu Vječnu Mudrost koja nas je toliko ljubila i još nas uvijek ljubi a koje ljepota i milina nadvisuje sve što je najljepše i najljupkije i na nebu i na zemlji!

Prikazujem ti moje tijelo i moju dušu na čast i slavu tvoga divnog Uskrsnuća

(Sv. Gertruda Velika, govori o sebi u 3 licu)

U slavnoj noći divnog Uskrsnuća Gospodinova, dok je pobožno molila jutarnju molitvu ukaza joj se Gospodin Isus pun snage, ljepote u slavi svoje božanske uzvišenosti i sjaju svoje besmrtnosti. Ona se ponizno pred njim prostrla klanjajući se do njegovih nogu i rekla: «O moj neusporedivi Zaručniče, slavo i časti anđela, koji si se udostojao izabrati mene za zaručnicu, zadnju od svih tvojih stvorenja, moje srce i moja duša žedaju samo da ti budeš čašćen i slavljen, i ljubim kao samu sebe tvoje najbliskije prijatelje. Molim te, ljubljeni moj Gospodine, da u ovaj trenutak, na čast tvoga slavnog Uskrsnuća, udostojiš oprostiti kazne svim dušama koje su ti posebno drage. Za isprositi ovu milost, prikazujem ti u sjedinjenju sa tvojom Mukom, sve što je moje srce i moje tijelo trpjeli u njihovim trajnim patnjama i bolestima».

Tada Gospodin, s neizrecivom dobrotom, pokaza joj veliko mnoštvo duša koje je oslobodio od njihovih grijeha i reče joj: «Evo sve ove duše dajem na dar tvoj ljubavi. Vidjeti će se vječno u Nebu da su bile oslobođene po tvojim molitvama i to će ti biti vječno na čast pred mojim svetima». Ona upita: «Koliki je broj tih duša»? Gospodin odgovori: «Njihov broj poznaje samo moja božanska spoznaja». Ona je razumjela da ove duše iako slobodne od njihovih muka, još nisu u posjedu vječne radosti, i zato se sva predala božanskom milosrđu za trpjeti na tijelu i duši sve što bi Gospodin dopustio, kako bi se On udostojao primiti ih u vječno blaženstvo. Ovo prikazanje Gospodin prihvati i u tom trenutku primi sve one duše u nebesku radost.

Nekoliko trenutka kasnije ona osjeti živu bol na boku te je kleknula pred raspelom. Gospodin je primijenio na one duše zasluge ove patnje na uvećanje njihove slave i reče im: «Predstavljam vam ovo prikazanje pobožnosti koje je moja zaručnica prikazala meni s velikom ljubavlju da uveća vašu vječnu slavu: vi joj na svoj način uzvratite tako da prikažete vaše molitve za nju.

Kasnije u žaru pobožnosti prikazala se Gospodinu govoreći: «O moj ljubljeni zaručniče evo ja nedostojna stupam predate, moj Gospodine i Kralju kraljeva, i prikazujem ti moje tijelo i moju dušu da ti služe dok sam u životu, na čast i slavu tvoga divnog Uskrsnuća». Isus joj je odgovorio: «Ova tvoja dobra volja bit će kao žezlo pred mojim božanskim veličanstvom i ja ću se njome dičiti vječno pred Presvetim Trojstvom i svim svetima kao darom moje ljubljene». Ona nastavi: «O moj Gospodine iako sam ti prikazala moju volju po daru tvoje milosti, ipak bojim se da ću ubuduće zaboraviti na moje prikazanje zbog ljudske

nepostojanosti». Gospodin nadoda: «Nije važno, moja ruka neće nikada zaboraviti žezlo koje mi je jedanput prikazano, nego će uvijek misli na njega i na zalog tvoje ljubavi prema meni. Svaki put kad obnoviš ovu nakanu, žezlo će se u mojoj ruci prekriti najljepšim cvijećem i ukrasiti dragim kamenjem».

Dok je ona s tim osjećajima ljubavi spremala se pjevati uskrsnu jutarnju molitvu u sabranosti svih nutarnjih i vanjskih sjetila intonirali su pozivnik pjevajući Aleluja, ona reče Gospodinu: «Pouči me, najbolji među učiteljima kako te mogu pobožno slaviti s pjesmama Aleluja koja se tako često ponavlja u ovoj svetkovini». Gospodin odgovori: «Moći ćeš me dostojno slaviti s pjesmom Aleluja ako se sjediniš s pohvalama cijelog nebeskog dvora koji me tako pozdravlja tim pozdravom. Promatraj da u riječi Aleluja imamo sve samoglasnike izuzev samoglasnika *o* (*napomena prevodioca: u evropskim jezicima Aleluja se piše sa slovom i, to jest, Alleluia*) koji izražava patnju, a ponavlja se dva puta slovo *a*.

Slavi me s samoglasnikom *a* sjedinjujući se sa uzvišenom pjesmom svih svetih koji slave neizrecivu slast koju mojoj ljudskoj naravi prouzrokuje pobožanstvenjenje, onoj ljudskoj naravi koja je sada uzdignuta u salvu vječnog života nakon gorke Muke i smrti koju je trpjela za vas. Sa slovom *e* slavi neizrecivu sreću koju kušam u ljudskoj naravi motreći uzvišeno i nedjeljivo Trojstvo. Sa slovom *u* slavi neizrecivu očaranje koje nalazim u skladu Trojstva uvijek dostojna klanjanja i neprekidnoj pjesmi anđela i blaženih duhova. Sa slovom *i* slavi neizrecive izljeve slasti koje na moju ljudsku narav obilno sipa Presveto Trojstvo. Na kraju sa zadnjim samoglasnikom *a*, koji stoji umjesto *o* koji nedostaje, slavi neshvatljivo, neizrecivo, uzvišeno izlivanje svega Božanstva u moju pobožanstvenjenu ljudsku narav, jer ona sada umjesto Muke i smrti ima dvostruki dar besmrtnost i nemogućnost da više trpi».

Dok je ona nastavljala moliti jutarnju, sa svakim psalmom i antifonom dobivala je posebna prosvjetljenja popraćena neizrecivim duhovnim slastima koji su priličili Uskrsnuću Gospodinovu, kao njihovoj uzajamnoj ljubavi i sjedinjenju s Bogom. Pripovijesti o tim milostima obradovao bi dosta pobožnog čitatelja, ali ću to prešutjeti zbog želje da skratim, jer suvišna opširnost rađa dosadu, i povjeravam ih božanskoj dobroti od koje proizlaze sva dobra koja tako obilno Gospodin daruje svojoj izabranici.

Želim promatrati božanski sjaj njegovih očiju

(Bl. Elizabeta od Presvetog Trojstva)

U svijetlu ove slatke zore, sestro moja, pohitimo na njegov grob. Želim vidjeti uskrslog divnog Učitelja, Ljubljenoga koji mi je uzeo srce. Duša moja želi biti očarana njegovim osmjehom, njegovim prvim pogledom. Sigurna sam da me već čeka, trči sa mnom sestro moja! Vjera sve može, Isus je to rekao, trči dakle sestro njemu u susret. Ja, sirota, ljubim ga i sigurna sam da će mi danas biti dano vidjeti ga. Ljubav! Ne znam što je ta riječ, ali me očarava i privlači. Moja duša, boravište Božje ljubavi uvijek može pjevati: «On u meni ljubi».

Želim promatrati svjetlo njegova pogleda, božanski sjaj njegovih očiju. Motreći Oca vječne Riječi, sa mnom će biti Trojstvo i cijelo Nebo. U mom srcu će sjajiti njegovo svjetlo, pročistiti će me u svojim plamenovima. Gospodine neka me tvoja ljubav sažeže, gori u meni sveti plamenu dan i noć! Moja ljubav ga je ranila. O sveta opojenosti! Neće mi više ništa moći odbiti, on koji se ne zna oduprijeti našoj nježnosti, on koji nas je stvorio za ljubav!

Brzo, blistavo viđenje, vidjeti ću ga licem u lice, zauvijek biti u njemu izgubljena. Svni svoj pogled na mene, čašćena Riječi, svijetla ljepota moga Boga! Kada ću biti pred njim, svu moju ljubav će moći zadobiti, sestro moja, jer njegova dobrota je beskrajna, njegova sreća je u darivanju. Dobro poznajući njegovu nježnost i darežljivost mog Isusa crpsti ću bez prestanka iz blaga njegova srca plamene ljubavi.

Živjeti iz ljubavi je živjeti njegov život, preobraziti se u gorljive apostole. Duša uronjena u ljubav sestro, sve zadobije, svemoguća je! Gorljivo ću mu uputiti jednu molitvu koju će

sigurno s radošću primiti: sve ove zatvorene zbog tvoje ljubavi, majke i sestre, jako ih utješi! Znam da među svojim karmelićankama nalazi odmor, svoj mir! Živjeti u ovom lijepom gnijezdu je tako slatko za ponizno srce. Sebi privlači svoje ljubljene zaručnice, srca gorljiva ljubavlju za njegovu slavu, neka u njemu budu žive hostije koje ižaravaju Boga!

Sestro idemo, nemoj sumnjati ni za trenutak u svom srcu, na kraju smo našeg puta. Evo vidiš Gospodinov grob! Što kažeš sestro, Isus je dobrotu. Čega se možeš bojati? Ničega! O da, sestro, neće mnogo zakasnuti Ljubljeni tako velikoga srca. Toliko ljubi svoje karmelićanke, Karmel koji živi od predanja. Znaš Gospodine, tvoje smo novakinje. Dođi biti ćeš sva naša radost. Ti si mi rekao Gospodine da popuštaš ljubavi, nemoj to zaboraviti!

Ja vjerujem i nadam se tvom dolasku jer te toliko ljubim, jer nas ljubiš. Pokaži se odmah pogledu! Zar ne znaš Isuse? Magdalena je ovdje Isuse, Isuse, Isuse, Isuse, Isuse, Magdalene, tvoje Magdalene su ovdje, ovdje sam, Magdalena je tu! Požuri se jer u samostanu završava sat odmora, moramo ponovno ući zbog molitve da zajedno zapjevamo Aleluja. Dođi Gospodine, daj da prva motrim onoga koga ljubi moje srce. Želim te vidjeti, u tvom svjetlu obavijena slavom i sjajem. Samo ojačaj moje smrtne oči da ne izgore od tvog plamena. Ali ni to mi više nije važno. Zahvati me, odnesi me sa sobom, božanski orlu!

Ali ako želiš ostati ću još na zemlji. Zar nisam već pronašla moje Nebo? Ti si moje Nebo, otajstvo vjere, dok čekam vječno motrenje licem u lice. Ali govori mi Isuse, kaži mi o Ocu, kako bi te slušala znati ću šutjeti. Ti si mi kazao, sjeti se, moj Kralju da su tvoje tajne i moje tajne. Sjeti se, moje te srce žudi, uzdiše, traži tebe dan i noć. Divna Riječi koja me privlačiš i upaljuješ što činiš, zašto još nisi ovdje? Nisi nestrpljiv da susretneš svoju zaručnicu, da joj uzvikneš da je tvoja ljubljena? Nećeš li je jednoga dana u mjesto ljubavi sobom odvesti da bude zauvijek s tobom?

O Isusovu silasku nadpakao, uskrsnuću, ukazanjima i uzašaću na Nebo

(Sv. Petar Alkantarski)

Danas ćeš razmatrati: o Kristovu silasku u podzemlje ili limb, o uskrsnuću i o različitim ukazanjima, kojima je omogućio, da ga vidi kako bl. Djeвица Marija, tako i Magdalena te ostali učenici; i napokon ćeš razmatrati njegovo slavno uzašašće na nebo.

Razmatraj o onoj nevjerojatnoj radosti, što su je doživjeli sveti oci u limbu zbog Otkupiteljeva dolaska. On je došao, da ih oslobodi iz onih tamnih boravišta. Kako su ga veličali, kako zahvaljivali, što ih je uveo u toliko željkovanu i kroz mnoge vjekove žuđenu luku spasenja. Koji se povrate iz Indije, običavaju reći, kako misle da se svi prijašnji naponi dobro isplate već samo poradi jedine radosti, što je dožive prvoga dana nakon svog povratka u domovinu. Ako dvogodišnje ili trogodišnje progonstvo i dugotrajnost nekoga napornog puta može u čovjekovoj duši probuditi toliku radost, a što će istom učiniti odijeljenost od predrage domovine, koja je trajala tri ili četiri tisuće godina? Zamisli, kakvu su radost sveti oci onoga dana doživjeli, kad su ušli u posjed vječne domovine?

Razmatraj zatim radost preblazene Djevice Marije kojom je bila obuzeta kad je vidjela Sina uskrsloga o mrtvih. Sigurno je i nesumnjivo, da je ona koja je zbog njegove muke i smrti osjećala najveću bol, također zbog njegova uskrsnuća doživjela veću radost negoli drugi. Što misliš, kolika je bila ona ugodnost i zanos, kad je opazila Sina, kojega je još malo prije oplakivala kao mrtva, sada ga je gledala živa, proslavljena i okružen velikim mnoštvom svetih praotaca, što ih je doveo s sobom? Što je rekao? Što učinio? Kako ju je poljubio? Kakvim ga je stiskala zagrljajima? Kako radosne suze su njezine oči od silne radosti ronile? Kako je željela pratiti Sina, da joj je to bilo dopušteno?

Osim toga razmatraj radost svetih Marija, poimenice one, koja je stajala kod Kristova groba; tada je naime zaplakala, kad je opazila ljubimca svoje duše, kojega je tražila. Bez sumnje se bacila do njegovih nogu, kad ga je opazila živa, a tražila ga je među mrtvima. Promisli, da se zato nakon Majke najprije ukazao njoj, koja ga je žarče ljubila, brižljivije i

ustrajnije tražila negoli drugi, da naučiš, kako je potrebno, da bi našao Boga, da ga sa suzama brižljivo tražiš.

Nakon ovog razmatraj, kako se ukazao učenicima, obučen kao stranac dok su išli u Emaus. Razmatraj, kako im se uljudno priključio kao suputnik, kako je s njima povjerljivo razgovarao, kako je zgodno prikrivao svoju osobu i napokon s kolikom im se ljubavlju učitovao i njihove usne ostavio pune ugodnosti i naslade. Neka tvoji razgovori budu slični razgovorima ovih učenika, s bolju i osjećajem razgovaraj o Kristovim mukama i patnjama kao što su ova dva učenika putujući o njemu razgovarali. Usuđujem se sa sigurnošću tvrditi da ti on ne će uskratiti svoju nazočnost.

U otajstvu Gospodinova uzašašća najprije razmatraj, kako je Krist svoje uzašašće odgodio za četrdeset dana, da bi se kroz to vrijeme učenicima češće ukazivao i poučavao ih raspravljajući s njima o kraljevstvu Božjem. Nije ih htio ostaviti i uzići na nebesa prije nego što je njihova srca raspolio, da s njim moraju duhovno uzići na nebo.

Tako ćeš opaziti, da su oni već po tjelesnoj nazočnosti Krista Gospodina, tj. po osjetilnoj utjehi pobožnosti umjeli duhovno letjeti u visinu srcem i težiti prema Nebu, i da se nisu plašili nikakvih pogibelji. U tome se divno pokazuje providnost i način, na koji on svoje vodi i njima upravlja: kako naime jača slabe, vježba jake, mlijekom napaja malene, a odraslima pruža tvrdu hranu; jedne tješi, a druge kuša. Pojedincima se napokon prilagođuje, prema onom stupnju napretka, do kojega su prispjeli. Zato onaj, kojega on jača ne smije zbog toga ništa biti preuzet, jer je ono jačanje hrana slabih i znak velike slabosti; a ni onaj, kojega on udara i kuša ne smije klonuti duhom, jer zna, da je kušnja, u mnogo slučajeva, svjedočanstvo velika i jaka duha.

Krist uzlazi na nebesa na očigled učenicima, da bi bili svjedoci ovoga otajstva, koje su očima promatrali. Nitko drugi ne može bolje svjedočiti za božanska djela od onoga, koji ih je iskustveno doživio. Zato, tko sa sigurnošću želi upoznati kako je dobar, kako je sladak, kako mio Bog prema nama i kakva je snaga i djelovanje božanske milosti, ljubavi, providnosti i božanskih utjeha neka upita one, koji su ovo stvarno iskusili; ovi će ga tim stvarima izvrsno poučiti.

Krist je osim toga htio na očigled učenicima ući da bi ga pratili očima i duhom, da bi njegov odlazak doživjeli duhovno i da bi se zbog njegove odsutnosti bojali ostati sami, a i zato da bi se bolje pripravili za primanje božanske milosti. Prorok Elizej, kad se je prorok Ilija imao od njega uzeti i odijeliti molio, da bi mu se dao njegov duh. Dobri učitelj je odgovorio: »Mnogo tražiš, ako me budeš vidio kad budem uznesen ispred tebe, bit će ti tako; ako pak ne budeš vidio, neće ti biti. (2Kr 2, 10).

Na jednak način će i oni postati baštinicima duha Kristova, koje će ljubav zbog njegova odlaska poticati da tuguju i da teško snose njegovu odsutnost, koji dok borave u ovom izgnanstvu, neprestano uzdišu za njegovom nazočnošću. Takav je bio onaj svetac, koji kaže: »Ti si otišao, tješitelju moj a da se na me nisi osvrnuo, odlazeći svoje si blagoslovio, a ja nisam to vidio; anđeli su obećali da ćeš se vratiti, a ja toga nisam čuo.« — Tko može shvatiti samoću, neraspoloženje, zapomaganje i suze preblazene Djevice Marije, ljubljenog učenika, Marije Magdalene i ostalih apostola, dok su promatrali, kako se Krist od njih dijeli i kako im se uzima ispred očiju onaj koji je njihova srca ponio sa sobom?

A ipak se i o njima kaže, da su se radosni vratili u Jeruzalem zbog silne ljubavi kojom su prema njemu gorjeli. Ista ona ljubav koja im je Kristov odlazak učinila teškim, poticala ih je da se silno raduju i da se osjećaju sretnima. Narav je prave ljubavi u tome, da se ne traži vlastita korist, nego dobro i čast ljubljenoga.

Još nam preostaje da razmatramo s kakvim je slavljem i klicanjem ovaj uzvišeni pobjednik bio uveden u nebeski Grad, kakve su zbog njega u nebesima pripravljene svečanosti, kako su ga veličanstveno, kako sjajno primili nebeski stanovnici. Kako je to bio divan prizor, gledati kako u redovima ljudi združeni s anđelima ulaze u nebeski Grad da zaposjednu ona sjedišta, koja su mnogo tisuća godina bila prazna. Ipak sve njih nadmašuje čovječanstvo Kristovo, koji

je sjeo o desnu Očevu. U svemu ovome treba razmatrati, kako bismo naučili, da one napore, koji se poduzimaju iz ljubavi prema Bogu, ne omalovažavamo. I zato je trebalo da onaj, koji se ponizio ispod sviju stvorova, bude nad sve uzvišen, da bi se ljubitelji istinske slave držali ovoga puta. Potrebno je, da onaj, koji želi biti uzvišen, samoga sebe podloži svima.

Ovo je dan, koji učini Gospod, radujmo se i veselimo u njemu!

(Bl. Alojzije Stepinac)

Tako nas poziva sveta mati Crkva u Misi na blagdan Uskrsnuća Gospodina našega Isusa Krista. Možda čudno zvuči u našim ušima danas; riječ - radujmo se i veselimo se! Danas, kada tisuće ljudi plaču na zemlji. Danas, kad se na sve strane čuje jauk unesrećenih. Danas, kad se na sve strane diže dim od spaljenih ognjišta. Danas, kad se na sve strane diže prah od razrušenih gradova. Pa ipak, braćo! I danas, i danas možda više nego inače, vrijedi poziv svete Crkve na blagdan Uskrsnuća Gospodinova - ovo je dan, koji učini Gospodin, radujmo se i veselimo se u njemu! Jer Uskrsnuće Gospodina našega Isusa Krista ima nešto što zaslađuje svaku gorčinu, što liječi svaku bol, što briše svaku suzu, što nadoknađuje svaki gubitak.

Vi znadete kako su se apostoli, nakon što je bio uhvaćen Gospodin Isus Krist, razbježali na sve strane. Preplašeni, žalosni, zdvojni, izgubivši vjeru u uspjeh Kristove stvari. Ta sv. Petar mogao je samo da gorko plače, ali ne da tješi druge. Ona dva učenika, koja su putovala u Emaus, bili su podobni da još jače utuku nadu u drugima, ali ne da i koga učvrste u nadi. Sv. Toma apostol bio je podoban, da produbi sumnju u dušama drugih, ali ne i da izbije kome sumnju iz duše. I evo baš u tim žalosnim okolnostima najviše odsijeva čovjekoljubivost Krista Gospodina prema apostolima i učenicima. Na njihovu nevjeru odgovara darovima dostojnim jednoga Boga, i podobnim da razvesele rastužena i klonula srca.

Prvi dar uskrsloga Krista jest da se javio svojim učenicima, ne obazirući se na njihovu nevjeru. A znate li što znači prisutnost Kristova? Tamo gdje se je Krist pojavio za života, tamo su uzimali đavli iz opsjednutih ljudi, tamo se vraćalo zdravlje bijednim gubavcima, tamo je utjeha napunjala žalosna srca, tamo je ulazila sigurnost i odlučnost u duše, tamo su se sušile suze rasplakanih, tamo se vraćao grešnicima mir u rastrgane duše. Je li dakle čudo kad sveta Crkva pjeva o Kristu Isusu:

Na Isusov se spomen sam u duši budi dragi plam, al vrh radostima je svim u društvu milom kad si s Njim! (Himan Imena Isusova)

I doista, tek što su Ga ugledali apostoli nakon uskrsnuća, kadli se potpuno preobraziše. "I tada se obradovaše učenici, vidjevši Gospodina." (Iv 20,20). Jer ono što čini Krist, kad se pojavio u njihovoj sredini, bila je utješna riječ, koja je odmah postala djelom: "Mir vama!" (Iv 20, 19). To je drugi dar Krista Gospodina nakon uskrsnuća. U uzburkana, prestrašena, ožalošćena i ojađena srca, pala je ova riječ Isusova kao kapljica balzama na ranu. I koliko su prije bili rastuženi i žalosni, toliko su sada bili sretni i blaženi prema riječima Svetoga -Pisma: "Prema veličini boli mojih u srcu mojem: utjehe tvoje razveseliše dušu noju." (Ps 94, 19). Mir Kristov! Da li ste se kada ozbiljno zamislili, što on znači za čovjeka? Ta što je sve bogatstvo ovoga svijeta u poredbi sa spoznajom, da smo u miru s Bogom? Što su sve časti ovoga svijeta u poredbi sa užitkom toga? Zato možemo reći sa sv. Pavlom apostolom, da mir Kristov "nadilazi svaki um!"(Fil 4, 7).

Treći dar Spasiteljev apostolima nakon svoga slavnog Uskrsnuća bilo je uvjerenje i obećanje apostolima, da ono što je Krist za života stvorio i oni očekivali, ne samo da nije propalo, nego je čvršće no što je ikad bilo. Iza Uskrsnuća primaju apostoli misiju i obećanje: "Idite dakle i naučavajte sve narode, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga; učeći ih da drže sve što sam vam zapovjedio. I evo ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta!" (Mt 28,19-20). Braćo! Položaj u kojem se danas nalazi kršćanstvo, nije ništa bolje ružičast od onoga, u kojem su se nalazili apostoli iza smrti Kristove. Bog kao da je sakrio lice svoje i kao da ne mari više za ovu zemlju i čovječanstvo, koje je u ovih nekoliko zadnjih decenija izvršilo

tolike zločine pred Bogom. Izgleda naoko kao da je sve propalo. Ta crkve su u mnogim krajevima svijeta razorene, redovnici i svećenici izgnani, crkvena imovina većim dijelom uništena, mladež podivljala, obiteljski život rastrovan, javni moral jednak skoro nuli, bogohulstva na dnevnom redu, sigurnost života nikakva. Jednom riječju pišu se, ljudski sudeći, crni dani kršćanstvu. I koje čudo, ako nalazimo mnogo katolika, koji su objesili glave i spremaju se da sve napuste kao nekoć učenici iz Emausa i nevjerni apostol Toma. A ipak?

Ipak nasuprot svemu zlu, što ga gledaju naše oči u crnim danima sadašnjice, stoji činjenica, da je Isus Krist među nama živ, da mir Njegov, taj veliki dar Božji, ne manjka ni danas nijednom čovjeku dobre volje, i da je konačna pobjeda sigurno Njegova. Isus Krist je i sada, kad luđaci misle da su ga utukli u dušama ljudi, među nama živ. Jer, kako govori sv. Pavao apostol, "Krist uskrsnuvši od mrtvih više umire, smrt više ne vlada njime!" (Rim 6, 9). Jer Krist je konačno Bog, za

koga veli isti apostol Pavao propovijedajući Atenjanima, da "nije daleko ni od jednog od nas, jer u njemu živimo i mičemo se i jesmo" (Dj 17, 27-28).

Ne zaslužuje li dakle svaki onaj koji i časak sumnja u tu činjenicu isti prijekor, koji su zaslužili i učenici na putu u Emaus: "O bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega što su govorili proroci!" (Lk 24, 25). I ne zaslužuje li isti ukor, koji je zaslužio i Toma apostol, kad ga je oslovio Gospodin nakon Uskrsnuća riječima, pokazujući rane svoje: "Metni prst svoj ovamo i vidi ruke moje i pruži ruku svoju i metni u rebro moje, i ne budi nevjernan, nego vjeran." (Iv 20,27).

Stoji i činjenica, da nijednom čovjeku dobre volje ne manjka mir Kristov ni danas, usred oluja vremena u kojem živimo usred zlobe koja nas okružuje, usred nevolja i briga koje nas taru. Nitko naime do sada nije opovrgao riječi Svetoga Pisma da "velik mir uživaju, oni koji ljube zakon Tvoj!" (Ps 119,165). Da, Gospode! Ako nemir razdire duše pojedinaca, to su si sami krivi, jer su prekinuli vezu s Tobom, živim čokotom čovječanstva. Jer tko Tebe ne priznaje, Sina Božjega, taj ne priznaje ni Boga Oca, ni Duha Svetoga. A tko Boga ne priznaje, tomu je mjesto među bezbožnicima, za koje stoji pisano: "Nema mira bezbožnicima!" (Iz 48, 22).

A koliko god se oni upirali, da unište i spomen na Tebe, Gospodine Isuse Kriste, na zemlji, konačna pobjeda mora i bit će Tvoja! Jer zemaljski vladari i zemaljske veličine, kad umiru, gube ne samo život nego i svaku vlast i svaku moć. Ti si, Gospodine Isuse Kriste, vidio već mnogo Julijana Apostata, kako se trude da Tvoje sveto ime izbrišu sa zemlje. Ali si vidio i žalosni njihov svršetak. I svaki od nas, koji je malo učio povijest, moći će se o tome osvjedočiti. Kad se Julijan Apostata spremao na perzijsku vojnu, Libanus, učitelj govorništva, koji je kao izobražen poganin imao veliki upliv na nesretnog cara, pitao je jednoga kršćanina u Antiohiji: "No što radi Sin Drvodjelje?" Mislilo se time narugati Isusu Kristu. A kršćanin mu mirno odgovori: "On pravi sada jedan lijes!" Bio je to lijes za cara Julijana, koji je malo iza toga zaglavio u bitci uz povik: "Pobijedio si, Galilejče!"

Nema li dakle pravo sveta Crkva, kad na veliki blagdan slavnog Kristovog Uskrsnuća poziva svoje vjernike: "Ovo je dan, koji učini Gospod, radujmo se i veselimo u njemu!" (Ps 118, 24). Ta nije najveći pobjednik onaj, koji satire u prah i pepeo gradove i sela. Niti onaj, koji razgoni kao pljevu silne zemaljske vojske. Niti onaj pred kojim dršću pojedinci u brizi za zemaljski život. Nego Onaj, koji je gospodar života i smrti, i vremenite i vječne, i dobra i zla, a to je Isus Krist, koji je na današnji dan slavno uskrsnuo iz groba. Što god se dakle zbivalo oko nas, i kakve god nas pogibelji okružuju i prijetite ili budu prijetile, nema razloga da strepimo ili da plačemo, nego imajući nepokolebivu vjeru u Njega, Spasitelja našega, slijedimo glas svete Crkve: "Ovo je dan, koji učini Gospodin, radujmo se i veselimo u njemu!" - Amen.

Sašao nad pakao, treći dan uskrsnuo od mrtvih

(Sv. Toma Akvinski, *Stožeri vjere*)

Smrt se Isusova zbila, kao što je rečeno, odjeljenjem duše od tijela, kako to biva i u ostalih ljudi. Ali je Božanstvo bilo tako neraskidivo združeno s čovjekom Kristom da je — unatoč odjeljenju duše od tijela -Božanstvo uvijek ostalo na najsvršeniji način združeno i s dušom i s tijelom. Zato je Sin Božji u grobu bio s tijelom, a s dušom je sišao »nad pakao« u carstvo smrti.

Četiri su razloga zašto je s dušom sašao nad pakao

1. Da podnese cijelu kaznu za grijeh i tako okaje čitavu krivicu. Kazna za grijeh čovjeka nije samo tjelesna smrt nego se odnosi i na dušu jer se grijeh tiče i duše; zato je ona bila lišena gledanja Boga. Da bi se ta kazna oprostila, još nije bila dana Bogu zadovoljština. Stoga su poslije smrti — u vrijeme prije Kristova dolaska — svi, pa i sveti oci, silazili u carstvo smrti. Da u potpunosti podnese kaznu što su je grešnici zaslužili, Krist htjede ne samo umrijeti nego i dušom svojom sići »nad pakao«. Zbog toga se kaže u Psalmu 87,5: »Broje me k onima što u grob silaze, postadoh sličan nemoćniku, slobodan između mrtvih« (po Vulg.). Drugi su tu bili kao sluge, a Krist kao slobodan.
2. Da na savršen način priteče u pomoć svojim prijateljima. Imao je, doista, svojih prijatelja ne samo na svijetu nego i u carstvu smrti. Naime, po tom je netko Kristov prijatelj što živi u ljubavi. U carstvu mrtvih bilo je mnogo onih koji su preminuli s ljubavlju i vjerom u Onoga koji je imao doći, kao Abraham, Izak, Jakov, Mojsije, David i drugi pravedni i savršeni muževi. Budući da Isus bijaše već pohodio svoje na svijetu i svojom smrću im pritekao u pomoć, htjede također posjetiti i svoje u carstvu mrtvih i donijeti im pomoć sišavši k njima. To se slaže s Knjigom Sirahovom 24, 45 (Vulg.): »Prodrijet ću u cijelo podzemlje, vidjet ću sve koji spavaju i prosvijetlit ću sve koji se uzdaju u Gospodina«.
3. Da potpuno pobijedi đavla. Tada neki kralj potpuno pobijedi drugoga kad ga ne samo svlada na bojnopolju nego ga napadne u vlastitom domu te osvoji njegovu prijestolnicu i kuću. Krist pak bijaše đavla pobijedio i svladao na križu. Zato i kaže, u Evanđelju po Ivanu 12,31: »Sada je sud ovome svijetu, sada će knez ovoga svijeta (tj. đavao) biti izbačen«. Stoga, da ga potpuno pobijedi, htjede mu oteti sjedište njegova kraljevstva i vezati ga u vlastitoj kući, a to je pakao. Sade, dakle, nad pakao, razori sve njegovo, sveže ga i oplijeni. Tako je napisano u Poslanici Kološanima 2,15: »Oplijeni Vrhovništva i Vlasti, javno to pokaza, u pobjedničkoj povorci ih sa sobom vodi« (po Vulg.). Kao što je Krist primio u posjed nebo i zemlju, htjede primiti u posjed i Podzemlje, da se tako — prema Poslanici Filipljanima 2,10 — »na ime Isusovo prigne svako koljeno nebesnika, zemnika i podzemnika«. A i u Evanđelju po Marku 16,16: »U ime će moje izganjati zloduhe«.
4. Konačno, da oslobodi svete koji su bili u carstvu mrtvih. Krist je htio pretrpjeti smrt da žive oslobodi od smrti; slično je htio saći nad pakao, u carstvo mrtvih, da oslobodi one koji bijahu tamo. To naznačuje Zaharija 9,11: »A i tebi, zbog krvi tvoga Saveza, vratit ću sužnje tvoje iz jama bezvodnih«. Nešto se slično nalazi kod Hošee 13,14: »Ja ću ih izbaviti od vlasti Podzemlja, od smrti ću ih izbaviti. Bit ću tvoja smrt, o smrti, ujed tvoj, Podzemlje« (po Vulg.). No premda je Krist potpuno uništio smrt nije i Podzemlje. Nije naime sve oslobodio iz Podzemlja nego samo one koji su bili bez smrtnog grijeha.... Na taj je način, dakle, pojašnjeno da je Krist sašao nad pakao i zašto je to učinio.

Iz toga možemo izvući četiri zaključka za našu kršćansku izgradnju.

1. Moramo imati čvrstu nadu u Boga. Jer, u ma kolikoj se nevolji čovjek našao, ipak se uvijek mora nadati Božjoj pomoći i u nju se uzdati. Doista, ništa nije tako teško kao nalaziti se u carstvu mrtvih. Ako je, dakle, Krist oslobodio one koji bijahu tamo, mnogo se više svaki prijatelj Božji mora nadati da će ga on osloboditi od svake nevolje. Tako piše u Knjizi Mudrosti 10, 13—14: »Ona (tj. Božja Mudrost) nije ostavila prodanog pravednika... S njime je u tamnicu sišla, te ga ni u okovima nije zapustila«. A jer Bog posebno pomaže svojim slugama, onaj koji služi Bogu treba da se na poseban način osjeća sigurnim. Tako stoji u Knjizi Sirahovoj 34,14: »Tko se boji Gospoda, ne boji se ničega i ne straši se, jer je Gospod nada njegov«.
2. Moramo pobuditi strah, a kloniti se preuzetnosti. Premda je Krist trpio za grešnike i sašao nad pakao, nije ipak oslobodio sve, nego samo one koji su bili bez smrtnoga grijeha, kako rekoh. A one koji su umrli u smrtnom grijehu, ostavio je (u paklu). Zbog toga neka se nitko ne nada oprostjenju koji je tamo sišao u smrtnom grijehu. I tako će dugo ostati u paklu koliko sveti oci u raju, kao što stoji napisano u Evanđelju po Mateju 25,46: »Otići će ovi u muku vječnu, a pravednici u život vječni«.
3. Moramo biti brižljivi. Budući da je Krist radi našega spasenja sašao nad pakao, i mi moramo češće duhom tamo silaziti da promotrimo one kazne; tako je činio onaj sveti Ezekija, koji kod Izaije 38,10 ovako kaže: »Govorio sam: U podne dana svojih ja moram otići. Na vratima podzemlja mjesto mi je dano«. Doista, tko često u duhu tamo silazi za vrijeme života, neće lako tamo sići u času smrti, jer to promišljanje odvraća od grijeha. Vidimo da se ljudi ovoga svijeta čuvaju krivičnih djela zbog vremenite kazne; koliko se više, dakle, moraju čuvati paklene kazne, koja je veća i po trajanju, d po žestini, i po mnogostrukosti! Zato veli Knjiga Sirahova 7,36: »U svim svojim djelima misli na svoj konac, pa nećeš nikada griješiti«.
4. Moramo tu gledati uzor ljubavi. Krist je sašao nad pakao da oslobodi svoje. I mi moramo tamo silaziti da pomognemo svojim. Oni su, naime, nemoćni, ali mi možemo pomoći onima koji su u čistilištu. Bio bi okrutan onaj koji ne bi pomogao ljubljenoj osobi u zemaljskom zatvoru, ali bi bio mnogo okrutniji onaj koji ne bi pomogao prijatelju u čistilištu, jer nema usporedbe ovozemaljskih i čistilišnih kazna. Zato se u Knjizi o Jobu 19,21 kaže: »Smilujte mi se, prijatelji moji, jer Božja me je ruka udarila«; a u Drugoj knjizi o Makabejcima 12,46: »Svakako, sveta i pobožna misao. Zato je (Juda Makabejski) za pokojne prinio žrtvu naknadnicu, da im se grijesi oproste«.

A pomažemo im uglavnom na tri načina, kako uči Augustin: misama, molitvama i milostinjama. Sv. Grgur dodaje četvrti način: post. Tomu se ne smijemo čuditi jer i na ovome svijetu prijatelj može zadovoljiti za prijatelja. Dakako, sve to važi dok govorimo o onima koji su u čistilištu.

Potrebno je da čovjek spozna dvije stvarnosti: slavu Božju i paklenu kaznu. Ljudi, slavom privučeni i kaznama prestrašeni, čuvaju se grijeha i od njih se odvrćaju. Ali je veoma teško spoznati te zbilje. Zato se s obzirom na slavu (Božju) govori u Knjizi Mudrosti 9,16: »Što je na nebu, tko će istražiti?« To je, doduše, zemaljskim bićima teško, kako se kaže u Evanđelju po Ivanu 3,31: »Tko je sa zemlje, zemaljski govori«, ali nije teško duhovnim bićima, jer »tko dolazi s neba, on je iznad svijeta«, kako se kaže na navedenom mjestu. Zbog toga je Bog sišao s neba i utjelovio se da nas pouči o nebeskim zbiljama.

Bilo je također teško upoznati paklene kazne. U Knjizi Mudrosti 2,1 stoji napisano: »Još nije poznat tko bi se iz Podzemlja izbavio«. Tako su govorili bezbožnici, ali se sada to ne može kazati jer Krist, kao što je sišao s neba da nas pouči o nebeskoj stvarnosti, tako je ustao iz carstva smrti da nas pouči i o toj zbilji. Zbog toga je potrebno vjerovati ne samo da je postao

čovjekom i umro nego i da je uskrsnuo od mrtvih. Zato se i kaže: »Treći dan uskrsnuo od mrtvih«.

Mnogi su uskrsnuli od mrtvih, kao Lazar, sin udovice iz Naima i kći nadstojnika sinagoge. Ali se uskrsnuće Kristovo razlikuje od uskrsnuća ovdje spomenutih i ostalih; razlikuje se u četiri točke:

1. Razlika je gledom na uzrok uskrsnuća. Oni koji su uskrsnuli nisu uskrsnuli svojom snagom, nego Kristovom ili na zagovor nekog sveca. A Krist je uskrsnuo vlastitom snagom, jer nije bio samo čovjek nego i Bog, i božanstvo Riječi nikad nije bilo odijeljeno ni od duše ni od tijela. Radi toga, kad Krist ushjede, njegovo se tijelo združilo s dušom. U Evanđelju po Ivanu 10, 18 Isus izjavljuje: »Vlast imam položiti ga (život), vlast imam opet ga uzeti«. I premda je umro, nije umro iz slabosti ili nužde, nego u snazi i dobrovoljno. To je očito jer, kad je ispustio duh, zavikao je jakim glasom, a to ne mogu učiniti oni koji umiru iz nemoći. Radi toga je satnik kazao, kako čitamo u Evanđelju po Mateju 27,54: »Uistinu, Sin Božji bijaše ovaj!« Kao što je svojom vlašću položio svoj život, tako ga je svojom vlašću opet uzeo. Zato se i kaže da je »uskrsnuo«, a ne da je bio uskrišen, kao od nekoga drugoga. Tomu se ne protivi ono što je napisano u Djelima apostolskim 2,32: »Toga Isusa uskrisi Bog!« Uskrisio ga je, naime, Otac i Sin; jer je ista moć Oca i Sina.
2. Razlika je s obzirom na život na koji je uskrsnuo. Krist je uskrsnuo na život slavni i neraspadljivi, kao što kaže i Apostol u Poslanici Rimljanima 6,4: »Krist bi uskrišen od mrtvih slavom Očevom«, dok su drugi bili uskrišeni na isti život kojim su živjeli prije, kao npr. Lazar d drugi.
3. Razlika je i gledom na djelotvornost i plod, jer snagom uskrsnuća Kristova uskrsavaju svi. To je naznačeno u Evanđelju po Mateju 27,52: »Tjelesa mnogih svetih preminulih uskrsnuše«. A Apostol kaže u Prvoj poslanici Korinćanima 15,20: »Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih«.

Ali, svrati pozornost na to da je Krist kroz muku ušao u svoju slavu, da nas pouči kako i mi možemo u nju stići. U Evanđelju po Luki 24,26 čitamo: »Nije li trebalo da Krist sve to pretrpi i tako uđe u svoju slavu?«, a u Djelima apostolskim 14,21: »Kroz mnoge nam je nevolje ući u kraljevstvo Božje«.

4. Razlika je, konačno, u pogledu vremena. Uskrsnuće ostalih dogodit će se na koncu svijeta, osim što je nekima dana povlastica da uskrsnu prije, kao npr. Blaženoj Djevici, i kako se pobožno vjeruje, sv. Ivanu Evanđelisti; Krist je, naprotiv, uskrsnuo treći dan. Razlog je tomu što je on uskrsnuo, umro i rodio se radi našega spasenja, pa zato htjede uskrsnuti kad je dovršio naše spasenje. Da je uskrsnuo odmah, ne bi se vjerovalo da je umro. A da je puno odgodio, učenici ne bi ustrajali u vjeri, pa onda ne bi bilo koristi od njegove muke. To naznačuje Psalam 29,10: »Kakva je korist od krvi moje, kakva korist da se raspadnem?« (po Vulg.). Zato je uskrsnuo treći dan: i da bude jasno da je umro, i da učenici ne izgube vjeru.

Ti spasenjski događaji nam pružaju četiri poticaja za duhovnu izgradnju

1. Hrabre nas u nastojanju da iz smrti duše, u koju smo upali grijehom, ustanemo na život pravednosti. Ta se pravednost stiče obraćenjem. Tako Apostol kaže u Poslanici Efežanima 5,14: »Probudi se, ti što spavaš, ustani od mrtvih, i zasvijetlit će ti Krist«. To je prvo uskrsnuće, o kojem govori i Otkrivenje 20, 6: »Blažen i svet onaj tko je dionik toga prvog uskrsnuća!«
2. Potiču nas da ne odgađamo duhovno uskrsnuće sve do smrti, nego da to učinimo odmah, jer je Krist uskrsnuo treći dan. Tako kaže Knjiga Strahova 5,70 »Ne oklijevaj se vratiti Gospodinu, i ne odgađaj iz dana u dan«. Jer, u bolesti nećeš misliti na spasenje, a

ustrajanjem u grijehu gubiš dio svih dobrih djela što se vrše u Crkvi i upadaš u mnoga zla. Takođe đavao, što dulje nekoga posjeduje, teže ga pušta, kaže Beda.

3. Uče nas da ustanemo na neraspadljiv život, tj. da ne umremo ponovno, nego ustanemo s namjerom ne griješiti više. U tom smislu govori Poslanica Rimljanima 6,9.11—13: »Krist uskrišen od mrtvih više ne umire, smrt njime više ne gospoduje... Tako i vi: smatrajte sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu u Kristu Isusu! Neka, dakle, ne kraljuje grijeh u vašem smrtnom tijelu, da slušate njegove požude; i ne predajite grijehu udova svojih za oružje nepravde, nego sebe, od mrtvih oživjele, predajte Bogu«.
4. Navode nas da ustanemo na život novi i slavni, tj. da izbjegavamo prigode i uzroke smrti i grijeha. To je naznačeno u Poslanici Rimljanima 6,4: »Kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi hodimo u novosti života«. Taj novi život je život pravednosti, koja obnavlja dušu i vodi je u život slave. Amen.

5. POBOŽNOST UZAŠAŠĆU ISUSOVU

Devetnica Uzašašću Isusovu

(Prevedeno iz «Manuale di Filotea» koji je napisao svećenik Giuseppe Riva penitencijar iz Milana; objavljeno s Imprimaturom 30. 01. 1897; Vic. Gen. can. Arcangeli, Bergomi Ovu jednostavnu ali duboku devetnicu možemo obavljati tako da svaki dan molimo po jedan od devet zaziva s molivom uzašašću Isusovu ili, ako imamo više vremena, možemo tijekom 9 dana svakodnevno moliti sve zazive)

1. Ljubljeni moj Isuse, koji si uzišao na Nebo nakon što si ispunio svoje poslanje na zemlji, udijeli mi milost da me pozoveš na svoj sud nakon što sam izvršio tvoju volju na zemlji. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*
2. Ljubljeni moj Isuse, koji si prija Uzašašća ljubezno prekorio apostole zbog tvrdoće da povjeruju udijeli mi milost da čvrsto vjerujem sve što si se ti udostojao objaviti. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*
3. Ljubljeni moj Isuse, koji si uzlazeći na Nebo blagoslovio apostole, molim te bogoslovi moju dušu da bi po uzoru na njih, prve svjedoke tvog božanstva, sve svoje povjerenje stavili u tebe te da nikada ne postanemo nedostojni tvoje pomoći. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*
4. Ljubljeni moj Isuse, koji si uzlazeći u Nebo nama otvorio rajska vrata koja su bila zatvorena po grijehu, udijeli mi milost da uvijek tako živim da nakon smrti mogu spremno ući u Nebo. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*
5. Ljubljeni moj Isuse, koji si na dan Uzašašća bio uzdignut od Oca nada sve anđele s desna Božanstva udijeli mi milost da te nasljedujem u trpljenju kako bi jednoga dana uzdignut, bio s tobom u slavi nebeskog Kraljevstva. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*
6. Ljubljeni moj Isuse, koji si nakon nekoliko dana poslao Duha Svetoga na apostole, udostoj se i na mene izliti Duha Svetoga posvetitelja, da se potpuno obnovi moja duša. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*
7. Ljubljeni moj Isuse, koji u sjaju svoje slave, trajno zagovaraš ljude pokazujući vječnom Ocu Rane koje si zadobio u svojoj mucu, zagovaraj i prikaži svoje Rane i za moju dušu koja se toliko puta tebi odupirala. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*
8. Ljubljeni moj Isuse, naš Zagovorniče koji sjediš s desna Ocu umiri Božju srdžbu, isprosi mi potpuno vršenje volje Božje, da po tvojim zaslugama zadobijem ono mjesto u Nebeskoj slavi koje si Ti za mene platio cijenom svoje Predragocjene Krvi. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*
9. Ljubljeni moj Isuse, koji ćeš se prema anđeoskim riječima (usp. Dj 1, 10) jednoga dana vratiti isto onako kako si uzašao Ocu i suditi žive i mrtve, udijeli mi milost svete ustrajnosti do kraja kako bi zauvijek bio s tobom u vječnosti. Istu milost molim za sve

osobe koje su mi se preporučile u molitve kao i za one za koje sam dužan moliti. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Uzlazi veliki Pobjedniče

(Mons. Giuseppe Riva)

Uzlazi moj dragi Isuse, neka tvoje prečisto proslavljeno tijelo bude postavljeno iznad svih stvorova, jer si se ponizio i sišao nad pakao priliči da budeš uzdignut s desna Ocu. Uzlazi veliki Pobjedniče, idi u Nebo koje si zadobio svojim krepostima, primi kraljevstvo koje ti pripada. Sobom vodiš i zatočenike koje si oslobodio iz njihovih tamnica kako bi učinio što slavnijim tvoju pobjedu. Konačno nakon muke i trpljenja sjedi s desna Ocu. Ti si razorio vrata Pakla, pravedno je da otovriš vrata Neba. Prikazu nebeskom Ocu svoje svete Rane koje će vječno ostati otvorene kako bi nas zagovarale. Ljubljeni moj Spasitelju, prema tvome obećanju, pošalji nam Duha Svetoga da nas pouči, tješi, brani, učini dostojnima onih mjesta u Nebu koje si za nas pripremio svojim Uzašašćem.

Isuse moj, nakon što si ti uzišao na Nebo, ne želim ništa drugo osim da budem oslobođen spona ovoga tijela kao bi uživao tvoju prisutnost u slavi tvoga kraljevstva. Kada će završiti ovo progonstvo u kojem već toliko vremena uzdišem? Kada ću doći u vječnu Domovinu za kojom toliko žudim. O Isuse nado ostavljenih duša, utjeho ožalošćenih, obećao si da ćeš sve sebi privući, sada kada si u Nebu ispuni svoja obećanja, privuci me sebi, daj ma umrem sam sebi kako bi živo samo za tebe u iščekivanju vječnog susreta u Raju. Amen.

Uzašašće našeg Gospodina

(sv. Augustin)

Nitko ne uzlazi na nebo nego onaj koji je sišao s nebesa. Danas je Gospodin naš Isus Krist uzašao na nebo, a s njim nek uzade i naše srce. Čujmo Apostola kako govori: Ako ste uskrsnuli s Kristom, čeznite za onim što je gore, gdje Krist sjedi zdesna Ocu. Tražite ono što je gore, a ne ono što je na zemlji. Kao što je on uzašao a da nije od nas odstupio, tako smo i mi ovdje već s njim, iako se još s našim tijelom nije ostvarilo ono što nam je obećano.

On je već uzvišen nad nebesa, a ipak trpi na zemlji u bolima koje podnosimo mi kao njegovi udovi. A to je posvjedočio kad je s neba povikao: Savle, Savle, zašto me progoniš? I ono: Bio sam gladan i nahraniste me. Zašto ne bismo tako djelovali na zemlji da već s njim otpočinem na nebu, kad nas vjera, ufanje i ljubav ovdje s njim spajaju? Dok je on tamo i s nama je, a dok smo mi ovdje, i s njim smo. Ono on radi i božanstvom i moći i ljubavlju, a mi ovo, iako ne možemo božanstvom kao on, ipak možemo ljubavlju po njemu. On nije napustio nebo kad je sišao k nama, niti je od nas odstupio kad je opet uzašao na nebo. Sam svjedoči da je bio tamo, dok je prebivao ovdje: Nitko ne uzlazi na nebo, nego koji je s neba sišao, Sin čovječji, koji je na nebu.

To je rečeno zbog jedinstva, jer je on naša glava, a mi njegovi udovi. On je glava i nitko drugi, jer je on zbog nas postao Sin Čovječji, a mi zbog njega sinovi Božji. Pa i Apostol ovako govori: Kao što je jedno tijelo, a ima mnogo udova, tako su jedno tijelo svi udovi tijela, iako ih je mnogo. Tako i Krist. Ne kaže: tako Krist, nego: tako i Krist. Krist dakle ima mnogo udova, a jedno tijelo. Sišao je s neba iz milosrđa, i nije uzašao sam, nego i mi uzlazimo kad smo u njemu po milosti. Prema tome, sam je Krist sišao i on je sam uzašao. Ne zato što bi se dostojanstvo glave tijelom zatamnilo, nego zato što se jedinstvo tijela ne može rastaviti od glave.

Uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca svemogućega

(Sv. Toma Akvinski, Stožeri vjere)

Osim u Kristovo uskrsnuće, treba vjerovati i u njegovo uzašašće, koje se zbilo četrdeseti dan. Zato kažemo: »Uzašao na nebesa«. U vezi s tim treba primijetiti troje: Uzašašće je bilo uzvišeno, razložno i korisno.

Prvo: bilo je uzvišeno jer je uzašao na nebo. Nebo se uzimlje u tri značenja

1. »Nebo« može značiti prostor nad svim tvarnim nebesima. Na to misli Apostol u Poslanici Efežanima 4,10 kad kaže: »Uzađe iznad svih tvarnih nebesa«. To je prvi put započelo s Kristom, jer ljudsko tijelo prije bijaše samo na zemlji; i Adam je bio u raj u zemaljskom, (a ne nebeskom).
2. Riječ »nebo« ima i drugo značenje: iznad duhovnih nebesa, tj. iznad duhovnih bića. U tom smislu Poslanica Efežanima 1,20 govori: »Posjede ga sebi zdesna na nebesima iznad svakog Vrhovništva i Vlasti i Moći i Gospodstva i svakog imena ne samo na ovom svijetu nego i u budućemu. Sve mu podloži pod noge«.
3. »Nebo« znači i položaj s desne strane Očeve. To je naznačeno kod Danijela 7,13: »Gle na oblacima nebeskim dolazi kao Sin čovječji. On se približi Pradavnome«. A u Evanđelju po Marku 16,19 piše: »I Gospodin Isus, pošto im to reče, bude uzet na nebo i sjede zdesna Bogu«.

Dakako, kad je riječ o Bogu, desna strana se ne uzimlje doslovno, nego u prenesenom smislu. Kad se kaže da Krist sjedi zdesna Ocu, to znači da je, ukoliko je Bog, jednak Ocu, a ukoliko je čovjek, da uživa najveće prednosti. To je već davao priželjkivao, kako čitamo kod Izaije 14,13: »Uspet ću se na nebesa, povrh zvijezda Božjih prijesto ću sebi dići. Na zbornoj ću stolovati gori na krajnjem sjeveru. Užadi ću u visine oblačne, bit ću jednak Višnjemu«. To je postigao samo Krist, pa zato kažemo. »Uzašao je na nebesa«. A u Psalmu 109,1 pjevamo: »Reče Gospodin (Jahve) Gospodinu mojemu: Sjedi mi zdesna!«

Drugo: uzašašće Kristovo, ukoliko znači uzlazak na nebo, bilo je razložno, i to s tri razloga:

1. Krist spada u nebo zbog svoje naravi. Prirodno je da se svatko vrati tamo odakle vuče podrijetlo. A Krist vuče podrijetlo od Boga, koji je nad svime. U tom smislu sam Isus kaže, u Evanđelju po Ivanu 16,28: »Izišao sam od Oca i došao na svijet. Opet ostavljam svijet i odlazim Ocu«; također u gl. 3, 13: »Nitko nije uzašao na nebo doli onaj koji siđe s neba, Sin čovječji«. Premda i sveci uzlaze na nebo, ne uzlaze kao Krist. Krist, naime, uzide svojom moći, a sveci privučeni od Krista, kao što je naznačeno u Pjesmi nad pjesmama 1, 3: »Povuci me za sobom«. Ili se može kazati i ovako: nitko ne uzlazi na nebo doli Krist; zato sveti uzlaze samo ukoliko su udovi Krista, koji je glava Crkve. U Evanđelju po Mateju 24,28 čitamo: »Gdje budu strvine, ondje će se skupljati i orlovi«.
2. Kristu pripada nebo zbog njegove pobjede. Doista, Krist je poslan na svijet da se bori protiv đavla, i u toj je borbi odnio pobjedu. Zbog toga je zaslužio da bude uzvišen nad sva stvorenja. U Otkrivenju 3,21 izjavljuje: »Ja pobijedih i sjedoh s Ocem svojim na prijestolje njegovo«.
3. Krist je zaslužio da uzađe na nebo — zbog svoje poniznosti. Doista, nitko nije bio tako ponizan kao Krist, koji premda je Bog, htjede postati čovjekom, i premda je Gospodar, htjede preuzeti lik sluge, postavši poslušan do smrti, kako piše u Poslanici Filipljanima 2,7 — 8, i siđe čak nad pakao. Stoga je zaslužio da bude uzvišen do neba, do Božjeg prijestolja. Poniznost je put k uzvišenju, kako čitamo u Evanđelju po Luki 14,11: »Koji se ponizuje, bit će uzvišen«, i u Poslanici Efežanima 4,10: »Koji siđe, isti je onaj koji i uzađe ponad sva nebesa, da sve ispuni«.

Treće: uzašašće Kristovo bilo je korisno s obzirom na troje:

1. Najprije, zbog vodstva: uzašao je da nas tamo povede. Mi, naime, nismo znali puta, a on nam ga je pokazao. To je naznačeno kod Miheja 2,13: »Pred njima će ići njihov kralj, Gospodin«. Također nam je svojim uzašašćem osigurao posjed nebeskoga kraljevstva, kao što kaže u Evanđelju po Ivanu 14,2: »Idem pripremiti vam mjesto«.
2. Zatim, radi naše sigurnosti: uzašao je da se zauzima za nas, kako čitamo u Poslanici Hebrejima 7,25: »Može do kraja spašavati one koji po njemu pristupaju k Bogu — uvijek živ, da se za nas zauzima«; također čitamo u Prvoj Ivanovoj poslanici 2,1: »Zagovornika imamo kod Oca — Isusa Krista«.
3. Najzad, radi toga da k sebi privuče naša srca. To je u smislu onoga što kaže Evanđelje po Mateju 6,21: »Gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce«. Na taj način ćemo manje cijeniti ovozemno (nego nebesko), kao što Apostol potiče u Poslanici Kološanima 3,1: »Ako ste suuskrsli s Kristom, tražite ono što je gore, gdje Krist sjedi zdesna Bogu! Za onim gore težite, ne za zemaljskim!«

Slanje Duha Svetoga po Isusu

(Sv. Brigita – Objave)

Krist je objavio na Duhove svojoj zaručnici Brigiti sljedeće: «Ja, koji s tobom govorim, jesam onaj koji je jednog ovakvog dana, kao danas, poslao Duha Svetoga na apostole. On je došao tada na trostruk način k njima: prvo kao bujica, drugo kao vatra, treće u obliku jezika. Došao je k njima kroz zatvorena vrata, jer bili su sami a imali su trojako dobro: prvo – imali su potpunu volju sačuvati čistoću i u tom smislu trijezno živjeti; drugo – imali su osobitu poniznost; treće – sve njihovo htijenje bilo je usmjereno Bogu, jer nisu tražili ništa nego samo Njega.

Oni su bili poput čistih ali praznih posuda. Stoga je došao Duh Sveti i ispunio ih. Došao je poput bujice, jer ispunio je sve njihove udove božanskom radošću i božanskim mirom. Došao je poput vatre, jer On je zapalio njihova srca božanskom ljubavi u takvoj mjeri da oni osim Boga ništa više nisu ljubili i osim Njega ničega se više nisu bojali.

Treće – došao je u obliku jezika, jer Duh Sveti je poput jezika u ustima, a ustima on ipak ne škodi, već im više pomaže kod govora, a bio je sada u njihovoj duši. Duh Sveti nije dopuštao da žele bilo što više od mene; On ih je učinio u božanskoj mudrosti govorljivim; i u snazi ove mudrosti govorili su sada uz pomoć jezika svu istinu.

Budući su ove posude zbog svoje težnje bile prazne, dolikovalo je da Duh Sveti dođe k njima; jer On ne može ući k onima koji su puni i ispunjeni. Tko je uostalom napunjen ako ne oni koji su puni svih grijeha i prljavštine svake vrste?

Takvi su ljudi kao tri gnusne posude... Prva posuda napunjena je častohlepljem svijeta i pohlepom koja preda mnom i mojim svetim licem zaudara gore od ljudske nečistoće. Što je sve prolazno drugo nego ljudska nečistoća? Na ovoj gadnoj nečistoći pali su bijednici.

U drugoj posudi je neizmjerena nečistoća i neumjerenost u svim djelima. Ja takve ne mogu podnijeti, a još manje u njih ući po mojoj milosti. Kako ću ja, istinska čistoća, pristupiti takvoj nečistoći? Kako bih ja, koji sam vatra istinske ljubavi, mogao zapaliti njih koje razgara tako odvratna vatra nečistoće? Treća posuda je njihova oholost i drskost. Ovo su glavni grijesi koji čovjeka uništavaju iznutra i izvana u dobru i otimaju mu od Boga primljenu milost, a čine ga dostojnim prezira i Bogu i bližnjemu. Tko je tako napunjen, ne može biti ispunjen milošću Duha Svetoga. «

6. POBOŽNOST BOGU OCU

Isus Krist nam je objavio Oca i izmirio nas s njime te po njemu u Duhu Svetome imamo pristup Ocu. Isus je u svemu uvijek bio usmjeren na Oca i vršenje njegove volje što se na

poseban način očituje u Getsemanskom vrtu i kod Isusove smrti na Križu. Tako da sva kršćanska molitva usmjerena na Oca i nosi obilježje trojstvenosti.

Katekizam Katoličke Crkve uči: "Za kršćansku molitvu nema drugog puta osim Isusa. Bila naša molitva osobna ili zajednička, usmena ili nutranja, nema pristupa k ocu, osim ako molimo u ime Isusovo. Sveto Isusovo čovječstvo jest put po kojemu nas Duh Sveti uči moliti Boga našeg Oca... Kršćanska molitva je poglavito upravljena Ocu; no, upravljena je i Isusu, osobito zazivanjem njegova svetog imena: Isuse Kriste, Sine Božji, Gospodine smiluj se nama, grešnicima"! (KKC 2664 i 2680).

Crkva uči: "U svjetlu do sada izloženih načela nužno se uočava da se pučka pobožnost oblikuje i uspostavlja dijalog između Boga i čovjeka po Kristu u Duhu Svetome. Nema dvojbe da je ona, bez obzira na nedostatke koji se tu i tamo susreću - kao što je, na primjer, pretapanje osoba Boga Oca i Isusa - u sebi nosi obilježje Božje trojstvenosti.

Pučka pobožnost zapravo je veoma osjetljiva prema otajstvu Božjega očinstva: izražava ganuće pred njegovom dobrotom; zadivljena je pred njegovom snagom i mudrošću; veseli se zbog ljepote stvorenoga i slavi njegova Stvoritelja; zna daje Bog Otac pravedan i milosrdan i da se brine za siromašne i ponizne; naviješta da on zapovijeda činiti dobro i nagrađuje one koji žive pošteno, slijedeći ispravan put, a mrzi zlo i od sebe udaljuje one koji ustraju na putu mržnje, nasilja, nepravde i laži..." (Direktorij o pučkoj pobožnosti i liturgiji br.79)

Sam Isus je svoje učenike kad su ga pitali da ih nauči moliti naučio Oče naš. Isusova molitva Očenaša koju nam je darovao je temeljna molitva kršćanina i najljepša molitva upućena Ocu koja ukazuje na svu ljepotu Božjeg Očinstva. Svetačka i pobožna tradicija katoličke Crkve, osim jednostavnih molitva upućenih Ocu, nije razvila puno oblika pučke pobožnosti u kojima bi se slavilo otajstvo Božjeg Očinstva. Našim čitateljima i moliteljima donosimo one najvažnije.

6. 1. Oče naš i molitve svetaca Bogu Ocu

Oče naš

(Isus Krist, Sin Božji i Spasitelj svijeta)

«Oče naš koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje budi volja tvoja, kako na Nebu tako i na zemlji. Kruh naš svagdanji daj nam danas, i otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. Ne uvedi nas u napast nego izbavi nas od zla» Amen.

Molitva i razmatranje Očenaša

(Sv.Ljudevit Marija Grignion Montfortski)

Možemo zvati sretnim onoga tko moli molitvu koju je Gospodin naučio razmišljajući pažljivo o svakoj riječi. Tu će naći sve ono što mu je potrebno i sve što treba željeti. Ovom čudesnom molitvom, prije svega, zarobljavamo Božje Srce zazivajući ga imenom Oče.

Oče naš. Najnježniji od svih očeva, svemoguć u stvaranju, čudesan u uzdržavanju, preljubazan u svojoj Providnosti, uvijek dobar, dapače beskrajno dobar u Otkupljenju! Bog je naš Otac a mi smo svi braća, raj je naša domovina i naša baština. Zar nije dosta samo to da ljubimo Boga i bližnjega i oslobodimo se svih navezanosti na zemlju? Ljubimo, dakle, jednoga Oca i ponavljajmo mu na tisuće puta: Oče nas koji jesi na nebesima. Ti koji ispunjaš zemlju beskonačnošću svoje biti, ti koji si svugdje prisutan; ti koji si u Svecima po svojoj slavi, u osuđenima po svojoj pravednosti, u pravednicima po svojoj milosti, u grješnicima po svojoj ustrajnoj strpljivosti, učini da se uvijek sjećamo svog nebeskog porijekla, da živimo kao tvoji pravi sinovi i da uvijek sve naše goruće želje budu prema tebi usmjerene.

Sveti se ime tvoje. Ime Gospodnje je sveto i strašno - reče kralj prorok - i nebo odzvanja od neprestane slave serafina kojom slave svetost Gospodina Boga nad vojskama- kliknu Izaija. S tim riječima tražimo da ga cijela zemlja upozna te da se klanja otajstvima tako velikog i

svetog Boga; da On bude upoznat, da ga ljube i da mu se klanjaju bezbožnici, Turci, Hebreji, pogani i svi nevjernici; da mu svi ljudi služe i slave ga živom vjerom, čvrstom nadom i žarkom ljubavlju odričući se svakoga grijeha. Jednom riječi, tražimo da svi ljudi budu sveti jer je i on Svet.

Dođi kraljevstvo tvoje. Kraljuj, o Gospodine, u našim dušama, svojom milošću u ovome životu, kako bismo zaslužili kraljevati s tobom poslije smrti, u tvome kraljevstvu koje je najviša i vječna sreća u koju vjerujemo, kojoj se nadamo i koju iščekujemo: sreća koju nam je Očeva dobrota obećala, koju su nam zasluge Sina Božjega omogućile, i koju nam Duh Sveti po svome svjetlu objavljuje.

Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji. Ništa naravno ne izmiče promislama Božje providnosti, koja je sve predvidjela i sve uredila još prije nego li se nešto dogodi. Ni jedna zapreka ne može je spriječiti u ostvarenju cilja koji je odredila. Zato kada tražimo od Boga da vrši svoju volju, nemojmo se bojati, kaže Tertulian, da se netko može uspješno usprotiviti ostvarenju njegovih planova, ali ponizno prihvatimo sve ono što je on htio providonosno za nas pripraviti. A mi molimo da vršimo uvijek i u svemu njegovu presvetu volju, koju spoznajemo po zapovijedima, s istom spremnošću, ljubavlju i ustrajnošću kojom ga Anđeli i sveci slušaju u nebu.

Kruh naš svagdašnji daj nam danas. Isus Krist nas uči tražiti od Boga ono što nam je u životu potrebno za dušu i tijelo. Ovim riječima ponizno ispovijedamo našu bijedu i iskazujemo čast Božjoj Providnosti, izjavljujući da očekujemo od njegove dobrote sva vremenska dobra. Riječju *kruh* tražimo od Boga ono što je neophodno za život; suvišno je isključeno iz te prošnje. Taj kruh tražimo *danas*, tj. ograničavamo svaku našu brigu na tekući dan, s pouzdanjem u Boga za sutradan. Tražeći kruh svagdašnji mi ispovijedamo našu trajnu potrebu Božje zaštite i pomoći.

Otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. Naši grijesi, kažu sv. Augustin i Tertulian - jesu naši dugovi koje imamo kod Boga, dugovi za koje njegova pravda zahtijeva da budu isplaćeni do zadnjeg novčića. Svi mi imamo ove žalosne dugove. Ali usprkos našim brojnim grijesima, približimo mu se s povjerenjem i kažimo mu iskrenim kajanjem: "Oče naš, koji jesi na nebesima, oprosti grijehe našeg srca i naših ustiju, grijehe naših djela i propusta, koji nas čine neizmjerljivo krivima u očima tvoje pravde. Da, oprosti ih zato što i mi, sinovi jednoga tako blagogoga i milosrdnog Oca, opraštamo iz poslušnosti i ljubavi onima koji su nas uvrijedili."

I ne uvedi nas u napast nego izbavi nas od zla. I nemoj dozvoliti da zbog svoje nevjernosti tvojim milostima podlegnemo napastima svijeta i tijela. Nego *oslobodi nas od zla* koje je grijeh, od zemaljskih muka, i od vječne muke koju smo zaslužili.

Amen. Izraz je to vrlo utješan jer je – kaže Sveti Jeronim – kao pečat stavljen od Boga našim prošnjama na završetku kako bi nas uvjerio da nas je uslišao. To je kao da nam sam Bog kaže: "*Amen!* Neka vam bude po vašim prošnjama. Ja sam ih uslišao." To je značenje riječi *Amen*.

Molitva Očenaša i vježbanje u kršćanskim krepostima

(Sv. Ljudevit Marija Grignion Montfortski)

Pobožno moleći ovu božansku molitvu mi vršimo toliko čina najplemenitijih kršćanskih kreposti koliko je riječi koje izgovaramo. Na riječi *Oče naš koji jesi na nebesima*, vršimo čine vjere, klanjanja, poniznosti. Moleći da *se sveti njegovo ime* te da bude slavljeno, pokazujemo žarku gorljivost za njegovu slavu. Moleći ga da *dođe njegovo kraljevstvo*, vršimo čin nade. Želeći da *se vrši njegova volja kako na nebu, tako i na zemlji*, pokazujemo duh savršene poslušnosti. Tražeći od *njega kruh svagdašnji*, živimo siromaštvo duha i slobodu od navezanosti na zemaljska dobra. Moleći ga da nam oprosti naše grijehe, vršimo čin kajanja. *Opraštajući onima koji su nas uvrijedili*, vršimo čin savršenog milosrđa. Pokorno moleći

pomoć u napastima, vršimo čine poniznosti, razboritosti i jakosti. Čekajući da nas *oslobodi od zla*, vježbamo strpljivost. Napokon, moleći sve to, ne samo za sebe, nego i za svoga bližnjega, i za sve članove Crkve, ponašamo se kao prava djeca Božja, nasljedujemo ga u njegovoj ljubavi koja obuhvaća sve ljude i ispunjamo zapovijed ljubavi prema svome bližnjemu.

Kada molimo ovu molitvu a srce i jezik se slažu i naše nakane su usklađene smislu riječi koje ponavljamo, odbacujemo sve grijehе i opslužujemo sve Božje zapovijedi. *Dok razmišljamo da je Bog na nebu*, to jest beskrajno nad nama po veličini svoje uzvišenosti, u nama se bude osjećaji dubokog poštovanja za Božju prisutnost, te prožeti pravednim strahom, odbacujemo oholost i ponizujemo se do svog ništavila. Kad izgovaramo ime *Oče*, sjetimo se da smo od Boga posredstvom naših roditelja primili život i da su nas naši učitelji odgajali; svi oni – roditelji i učitelji – tu na zemlji zastupaju Boga i njegove su žive slike. Dakle, mi ih trebamo poštivati, ili bolje rečeno, poštivati Boga u njihovim osobama i dobro paziti da ih ne bismo prezreli i ožalostili.

Kada želimo da *sveto ime Božje bude slavljeno*, daleko smo od toga da ga obeščaćujemo. *Kad smatramo Božje kraljevstvo svojom baštinom*, odričemo se svake navezanosti na dobra ovoga svijeta. Kad iskreno tražimo za svoga bližnjega ista dobra koja želimo i za sebe same, odričemo se mržnje, nesloge i zavisti. *Kad molimo Boga za kruh naš svagdanji*, gnušamo se proždrljivosti i neumjerenog uživanja hrane. *Kad iskreno molimo Boga za oprostjenje*, tako *kako mi opraštamo onome tko je nas uvrijedio*, suzbijamo svoju srditost, svoje osvete, uzvraćamo dobrom na zlo, i ljubimo svoje neprijatelje. Kad skrušeno molimo Boga da *nam u trenutku napasti ne dopusti pasti u grijeh*, time pokazujemo da izbjegavamo lijenost i tražimo sredstva za borbu s porocima i za spasenje. Na kraju, kad molimo Boga da *nas izbavi od zla*, strahujemo od njegove pravde, i blago nama jer strah Božji je početak mudrosti: strah Božji nas potiče da izbjegavamo grijeh.

Tumačenje Očenaša

(Sv. Franjo Asiški)

O Presveti Oče naš, Stvoritelju, Otkupitelju, Tješitelju i Spasitelju naš. *Koji jesi na Nebesima*, u anđelima i svetima, rasvjetljuješ ih za spoznaju jer si Ti, Gospodine, svjetlo, nastanjuješ se u njim a ispunjaš ih blaženstvom jer si Ti Gospodine najveće dobro, vječno dobro od kojega je svako dobro, bez kojega nema dobra. *Sveti se ime tvoje*, neka zasja u nama spoznaja tebe da spoznamo koliko je širina dobročinstava tvojih, duljina obećanja tvojih, visina veličina i dubina sudova. *Dođi kraljevstvo tvoje*, da ti po milosti u nama vladaš i učiniš da dođemo u kraljevstvo tvoje gdje je jasno gledanje tebe, savršena ljubav prema tebi, blaženo zajedništvo s tobom i vječno uživanje tebe.

Budi volja tvoja kako na Nebu tako i na zemlji. Da te ljubimo svim srcem, da uvijek mislimo na tebe, svom dušom, da uvijek želimo tebe svim umom, da sve svoje nakane tebi upravljamo i da tvoju salvu u svemu tražimo; svim silama svojim da utrošimo sve snage svoje i osjećaje duše i tijela u služenju tvojoj ljubavi i nizašto drugo. I da danas svoje bližnje ljubimo kao same sebe i da, koliko nam je moguće, sve privlačimo tvojoj ljubavi, da uživamo u dobru drugih kao i u svome i da suosjećamo s njima u protivštinama i da nikoga ni u čemu ne vrijeđamo.

Kruha naš svagdanji. Svoga ljubljenoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista, daj nam danas: na spomen i razumijevanje i poštovanje ljubavi koju je za nas imao i za sve što je za nas rekao, učinio i pretrpio. *I otpusti nam duge naše*. Po svome neizrecivom milosrđu, po snazi muke tvoga ljubljenoga Sina i po zaslugama i zagovoru preblažene Djevice i svih izabranika tvojih. *Kako i mi otpuštamo dužnicima našim*. I što potpuno ne opraštamo, Ti Gospodine učini da potpuno oprostimo, da radi tebe istinski ljubimo neprijatelje i da ih kod tebe pobožno zagovaramo, da nikome ne uzvraćamo zlom za zlo i da nastojimo tebi u svemu

koristiti. *I ne uvedi nas u napast.* Niti u skrivenu niti u očitu, niti u iznenednu niti u nezgodnu. *Nego nas izbavi od zla.* Prošloga sadašnjega i budućega. Amen.

Pred tobom je svaka moja želja

(Sv. Augustin)

Milosrdni Oče na tvoja vrata kucaju sve uzburkane želje moje nutrine, krik suza mojih očiju. Pred tobom je svaka moja želja i moj jecaj ti nije skriven. Gospodine ne skrivaj više svoga lice od mene i ne srđi se na tvoga slugu. Oče milosrđa poslušaj moj uzdah, pruži mi svoju ruku koja je najbolja pomoć, izvuci me iz dubine voda, iz jezera bijede, iz prljavoga blata da u njemu ne propadnem, pod milosrdnim pogledom tvojih očiju daj da stignem tebi, Gospodine Bože moj, da promatram bogatstva tvoga kraljevstva, zauvijek gledam tvoje lice i pjevam tvome svetom imenu. Gospodine koji činiš čudesa obraduj moje srce sjećanjem na tebe, koji prosvjetljuješ moju mladost i ne prezireš moju starost. Amen.

Oče velikog milosrđa

(Sv. Faustina Kowalska)

Bože velikog milosrđa, ti si nam poslao svoga jedinorođenog Sina kao dokaz tvoje neiscrpive ljubavi i milosrđa. Ti ne odbacuješ grešnike, nego si im štoviše otvorio blago tvoga neiscrpivog milosrđa, iz kojega mogu crpiti puninu, ne samo opravdanje nego najveću svetost do koje može dospjeti duša. Oče velikog milosrđa, željela bih da se sva srca s povjerenjem obrate tvome beskrajnom milosrđu. Nitko se ne može opravdati pred tobom ako ga ne prati tvoje neiscrpivo milosrđe. Kad nam ti sam razotkriješ tajnu tvoga milosrđa vječnost neće biti dostatna za zahvalu.

Isus nas uči zvati te Oče

(Sv. Ciprijan)

Koliko je velika tvoja dobrota Gospodine Isuse! Ti si nas naučio moliti Boga zovući ga imenom Oče. Kriste ti si Sin Božji a po daru tvoje ljubavi i ja sam postao njegov sin. Gospodine Isuse nitko nikada se ne bi usudio obratiti Bogu zovući ga Oče da nas to Ti sam nisi podučio. Isuse pomози mi da kada zovem Boga Ocem da se uvijek prisjetim da sam pozvan da živim kao njegov sin. Sretan sam da imam Boga za Oca i htio bih Isuse da i on bude zadovoljan sa mnom kao sinom. Isuse daj da postanem živi hram u kome svi ljudi mogu prepoznati Božju prisutnost.

Milosrdni Oče

(Sv. Anselmo iz Aoste)

Svemogućí Bože, milosrdni Oče, dobri Gospodine smiluj se meni grešniku i oprostí moje grijehe. Oslobodi me od svih zamki, ne dopusti da padnem u napast i ne prepusti me neurednim strastima u mislima, riječima i djelima. Daj da izbjegavam ono što ti ne želiš i vršim tvoju svetu volju te da vjerujem, nadam se, ljubim i živim na način na koji Ti želiš. Udijeli mi pobožnost i poniznost, suzdržljivost i pokoru da te ljubim, molim, slavim i dopadam ti se tak da svaki čin i misao budu prema tebi usmjereni. Daj mi čist i jednostavan duh pobožan, iskren, djelatan. Daj mi mudrost i ljubav, lakoću u vršenju tvojih zapovjedi. Daj da se ne umorim hodeći prema dobru. Ne zapusti me moj Gospodine, ne prepusti me ni mojoj ljudskoj slabosti ni neznanju, niti mojim zaslugama niti bilo čemu drugome što nije po tvome milosrdnom naumu spasenja. Ti sam dobrohotno raspolaži i upravljaj sa mnom mojim mislima i djelima po tvojoj volji da se u meni i po meni uvijek vrši tvoj volja. Oslobodi me od zla i vodi me putem vječnog života. Amen.

Da vidim svoje grijeh

(Sv. Efreim Sirac)

Gospodine i Gospodaru mog života ne prepusti me duhu lijenosti, mlakosti, raspuštenosti, oholosti i rječitosti. Udijeli tvome sluzi duh razbora, poniznosti, strpljenja i ljubavi. Da, Gospodine i Gospodaru učini da vidim svoje grijeh i ne osuđujem svoga brata, Ti koji si blagoslovljen u vijeke vjekova. Amen.

Molitva zagovora Ocu za obitelj

(Papa Ivan Pavao II)

Bože od kojega dolazi svako očinstvo na nebu i na zemlji. Oče koji si Ljubav i Život, neka svaka obitelj na zemlji posredstvom tvoga Sina Isusa Krista, "rođena od žene" i posredstvom Duha Svetoga, izvora Božje ljubavi postane istinsko svetište života i ljubavi za nove naraštaje koji se uvijek obnavljaju. Neka tvoja milost vodi misli i djela supruga prema dobru njihovih obitelji i svih obitelji svijeta. Neka mladi naraštaji nađu u obiteljima oslonac za razvoj svoje osobnosti i rast u ljubavi i istini. Neka se ljubav ojačana milošću sakramenta braka pokaže jačom od svake slabosti i krize kroz koje, ponekad prolaze naše obitelji. Bože molimo te po zagovoru Svete Obitelji iz Nazareta, da Crkva u svim narodima na zemlji može plodno vršiti svoje poslanje u obiteljima i po obiteljima. Ti si Život, Istina i Ljubav u zajedništvu sa Sinom i Duhom Svetim. Amen.

Svemogućem Ocu

(Sv. Terezija Avilska)

Gospodine, priznajem tvoju veliku moć. Ako si svemoćan, kao što i jesi, što je nemoguće onome koji sve može? Htjedni Ti, Gospodine moj, htjedni, jer vjerujem, ako sam i bijedna, da možeš štogod ushtjedneš, i što više slušam o tvojim većim čudesima i promišljam da možeš više učiniti, više se utvrđuje moja vjera pa vjerujem odlučnije da ćeš Ti i učiniti. A čemu se treba čuditi što radi Svemogući? Ti znaš dobro, moj Bože, da sam u svim svojim nevoljama poznavala tvoju veliku moć i milosrđe. Neka mi vrijedi, Gospodine, ono čim te nisam vrijedala. Daj mi, Bože moj, milost sada i unaprijed, pa otkupi izgubljeno vrijeme pa da stupim pred tebe u svadbenom ruhu (Mt 22, 11-12), jer možeš, ako hoćeš.

Oče u svjetlu tvoje Riječi

(Sv. Bruno)

Oče nije moja zasluga ako sam ljubio tvoj zakon i opsluživao tvoje zapovijedi, ako sam hodio daleko od svakog zlog puta i nisam se udaljio od tvojih sudova. Sve to je bio tvoj dar a ne moje djelo. Uistinu tvoja Riječ, to jest tvoj Sin, je bila svjetiljka putu moga duha i svjetlo mome srcu. On me je prosvijetlio i obasjao prve otkuacije moje ljubavi koji su sami bili tvoj dar a ne plod mojih napora. Gospodin Isus je bio svjetlo koje je vodilo prve korake moje volje pomoću svoje milosti tako da nije slabila nego jačala iz dana u dan te sam mogao ljubiti i opsluživati tvoj zakon.

Tvoja Riječ je bila svjetlo mojim stazama jer nije darom svoje milosti obasjala samo početne korake moje volje nego i naknadni rast u ljubavi i vjernosti tvojim propisima. I kao što se jednom čovjeku koji je u tami dadne svjetiljka kako bi vidio gdje hoditi da ne padne i ozlijedi se, tako i meni tvoja Riječ bijaše svjetlom na mom putu. Mogao sam obećati, potvrditi, učvrstiti na neopoziv način da ću čuvati u mome srcu tvoje pravedne odredbe. Znam da mi ova odluka ne bi bila moguća da me tvoja Riječ nije obasjavala svojim svjetlom. Daj mi, dakle, život po tvojoj Riječi, živjeti sukladno tvojoj Riječi i po zaslugama tvoga Sina daj da živim kreposno kako bih mogao ustrajati u onome što sam obećao. Amen.

6. 2. Krunice Bogu Ocu

1. Moli se na običnu Gospinu krunicu. (U ovoj krunici se razmatra o Božjoj Očevoj ljubavi proslavi u nekim najvažnijim trenucima u povijesti spasenja od samog početka pa do njenog ispunjenja)

Uvodne molitve: *Vjervanje, Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu...*

Prvo otajstvo: U prvom otajstvu razmatramo o ljubavi i proslavi Božjoj kada je u rajskom vrtu nakon grijeha Adama i Eve obećao ljudima poslati Spasitelja svijeta. *Za svako otajstvo moliti Slava Ocu, 10 Očenaša i na kraju Zdravo Marijo i Slava Ocu.*

Drugo otajstvo: U drugom otajstvu razmatramo o proslavi Boga Oca kod naviještenja Utjelovljena Sina Božjega kada je Marija dala prikazala svoj pristanak Bogu u ime cijelog čovječanstva. *(Molitve kao kod prvog otajstva).*

Treće otajstvo: U trećem otajstvu razmatramo o proslavi Boga Oca u Getsemanskom vrtu kada se Isus potpuno predao u ruke volje Očeve kako bi ispunio plan spasenja ljudi. *(Molitve kao kod prvog otajstva).*

Četvrto otajstvo: U četvrtom otajstvu razmatramo o proslavi Boga Oca u Isusovoj smrti i uskrsnuću kad je Bog pokazao snagu svoje Očinske ljubavi koja je jača od smrti. *(Molitve kao kod prvog otajstva).*

Peto otajstvo: U petom otajstvu razmatramo o proslavi Boga Oca na svršetku svijeta kada će Isus suditi žive i mrtve, definitivno uspostaviti kraljevstvo Božje i sve predati u ruke Očeve. *(Molitve kao kod prvog otajstva).*

(Krunica po uzoru na ono objavljenu u talijanskom molitveniku Pregate, editrice Mir)

2. Mala krunica predanja u volju Očevu – Devetnica Bogu Ocu

(U ovoj krunici se razmatranje usredotočuje na trostruku Isusovu molitvu predanja volji Božjoj u Getsemanskom vrtu. Ova pobožnost se može obavljati kao jednostavna molitva tipa krunice ili kao devetnica moleći je kroz 9 dana. Ako je molimo kao devetnicu možemo na kraju dodati za svaki dan molitvu Litanija Bogu Ocu).

Uvodne molitve: *Vjervanje, Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu...(Izreći svoju nakanu)*

1. Zatim Isus ode malo dalje, pade ničice i pomoli se: «Oče moj! Ako je moguće, neka me mimoide ovaj kalež! Ali neka ne bude moja nego tvoja volja!» (Mt 26, 30). *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*
2. Govorio je: «Abba, Oče! Sve je tebi moguće. Otkloni ovaj kalež od mene! Ali ne kako ja hoću, nego kako ti hoćeš!» (Mk 14, 36). *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*
3. Potom se udalji od njih koliko bi se moglo kamenom dobaciti, kleče na koljena te počeo moliti: «Oče! Ako hoćeš, otkloni ovaj kalež od mene! Ali neka ne bude moja nego, tvoja volja!» (Lk 22, 41-42). *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Pomolimo se: Oče, koji si kušao beskrajnu ljubav kad si slušao ovo prošnju koju ti je Isus više puta uputio i kojom te je beskrajno proslavio, molim te da uslišaš i mene dok u ime Isusovo siromašnim srcem molim ovu istu molitvu. Daj da te i ja proslavim sinovskom odanošću i zahvalnošću te mi udijeli milost za koju te molim, po Marijom zagovoru, u potpunosti podložnosti tvojoj Očinskoj volji i odluci. Po Kristu Gospodinu našem. Amen!

(Iz molitvenika p. F. M. Avidano, s. m., Filotea mariana, un segreto di felicità, 1957, objavljeno s imprimaturum Casali, 8.5. 1957, can. Oddone, Vic. gen).

6. 3. Litanije Bogu Ocu

Gospodine, smiluj se! Kriste, smiluj se!

Gospodine, smiluj se! Kriste čuj nas!

Kriste usliši nas!

Oče nebeski, Bože,

.....smiluj nam se!

Sine, Otkupitelju svijeta Bože,

Duše sveti, Bože,

Sveto Trojstvo, jedan Bože,

Oče, stvoritelju svijeta,

Oče uzvišene slave,

Oče beskrajne ljubavi,

Oče neizrecive dobrote,

Oče neizrecive providnosti,

Oče svakog obilja,

Oče izvore Vječne Mudrosti,

Oče nedokučive svetosti,

Oče neizrecive blizine i nježnosti,

Oče beskrajnog milosrđa,

Oče pravedni,

Oče nepromjenjive beskonačnosti,

Oče skroviti i sveprisutni,

Oče nepomućene radosti i mira,

Oče čudesno strpljivi,

Oče neizrecive božanske ljepote,

Oče neograničene svemogućnosti,

Oče neizrecive darežljivosti,

Oče Isusov i naš Oče,

Oče divoto Crkve Kristove,

Oče nado kršćana,

Oče darovatelju života obitelji,

Oče pomoći siromaha,

Oče ljubitelju malenih,

Oče radosti svećenika i redovnika,

Oče koji ohole silnike rušiš s prijestolja,

Oče koji uzvisuješ ponizne,

Oče zaštitu u svim opasnostima i potrebama,

Oče koji jedini možeš ugasiti žeđ naše duše,

Oče pravednika i slavo svetih,

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijeh svijeta, oprostí nam, Gospodine!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijeh svijeta, usliši nas, Gospodine!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijeh svijeta, smiluj se nama, Gospodine!

Kriste, čuj nas! Kriste, usliši nas! Gospodine, smiluj se! Oče naš.

Pomolimo se: Oče sveti po tvome Sinu Isusu Kristu u Duhu Svetome i Marijinom zagovoru udijeli nam mir i spasenje. Amen! (*Litanije po uzoru na one objavljenu u talijanskom molitveniku Pregate, editrice Mir*)

6. 4. Hvale i zazivi vječnom Ocu

Pohvale nebeskomu Ocu u obliku litanija, naslovljene Hvale i zazivi Vječnom Ocu, sastavila je bl. Marija od Propetoga i objavila g. 1964. u Rimu. Pobožnost vječnom Ocu bila je najmilija Marijinu srcu a ostavila ju je u nasljeđe i svojoj Družbi. Obraćala se i papama i očima Drugoga vatikanskog sabora da se zauzmu da bi se ta pobožnost obnovila među Božjim pukom.

Za recitiranje Hvala i zaziva, Crkva je, uz uobičajene uvjete, dala i potpuni oprost, ako se mole cijeli mjesec, inače oprost od sedam godina. Stoga se preporuča njihovo pojedinačno i zajedničko moljenje kao iskaz naše djetinje hvale nebeskog Oca i prilog našem duhovnom zajedništvu s blaženom Marijom od Propetoga, glasnicom Božje ponude na svetkovanje Života i gozbu spasenja koja se nudi vjernicima posvemašnjom otvorenosti Božjem prijateljstvu.

Uvodna molitva: Zahvaljujemo Ti, svemogući Bože, na svim dobročinstvima Tvojim, koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen. Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospodine, sveti Oče, svemogući vječni Bože, jer je po tajni utjelovljene Riječi očima naše duše sinula nova svjetlost Tvoga sjaja. Te, dok tjelesnim očima spoznajemo Boga, on nas zanosi ljubavlju prema nevidljivim dobrima. I stoga s anđelima i arkandelima, s prijestoljima i gospodstvima i sa svom nebeskom vojskom pjesmu Tvoje slave pjevamo bez prestanka: Svet, svet, svet Gospodin Bog Sabaot...

HVALE

1. Oče naš vječni, radi velike slave Tvoje... *Hvalimo Te !(ponavlja se iz svakog zaziva)*
2. Oče naš vječni, od kojega sve proizlazi i kojemu se sve vraća...
3. Oče naš vječni, Bože svemogući Stvoritelju, koji si po svojoj vječnoj Riječi stvorio sve, vidljivo i nevidljivo...
4. Oče naš vječni, Bože svemogući, koji si stvorio anđeoske čete radi svoje slave, da nas čuvaju i vode u vječni život...
5. Oče naš vječni, Bože svemogući, koji cijelim svemirom upravljaš i sve uzdržavaš...
6. Oče naš vječni, koji si nas stvorio na svoju sliku i priliku i dostajao se posiniti nas da Te hvalimo i u vijeke slavimo...
7. Oče naš vječni, koji se skrbiš za sve što živi...
8. Vječni naš milosrdni Oče, koji nam daješ sve što nam treba za vremeniti i vječni život...
9. Oče naš vječni, koji si nam po svom Sinu u svetom krštenju dao milost posinovljenja...
10. Oče naš vječni, koji si nam dao da se zovemo i jesmo djeca Tvoja...
11. Oče naš vječni, koji si nam dao svoga Jedinorođenog Sina, Gospodina našega Isusa Krista za naše spasenje i život...
12. Oče naš vječni, koji si nam dao svoga Svetoga Duha da nas prosvjetljuje, pročišćuje i posvećuje...
13. Oče naš vječni, koji uslišavaš svakoga koji Te moli u ime Tvoga preljubljenog Sina, Gospodina našega Isusa Krista...
14. Oče naš vječni, koji si svojim vjernima pripravio u svome Kraljevstvu vječno blaženstvo...
15. Oče naš vječni, koji si nam dao da budemo baštinici Tvoga nebeskog Kraljevstva...
16. Oče naš vječni, Bože milosrđa, koji pokajanim grješnicima opraštaš sve grijeha...
17. Oče naš vječni, koji nas neizmjerljivo ljubiš...
18. Oče naš vječni, koji si po svom Sinu ustanovio svetu Crkvu svoju i u njoj svete sakramente za naše vječno spasenje...

ZAZIVI

Gospodine Bože, Oče naš nebeski, u ime Tvoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista, koji je rekao: "Što god zaištete u Oca dat će vam u moje ime" (Iv 16,23), sada Te ponizno molimo:

19. Oče naš vječni, u ime Tvoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista... *Smiluj nam se! (tri puta)*
20. Oče naš vječni, sveti se Ime Tvoje po svoj zemlji... *Molimo Te, usliši nas! (ponavlja se iz svakog zaziva)*
21. Oče naš vječni, dođi Kraljevstvo Tvoje u sve narode na zemlji...
22. Oče naš vječni, u ime Tvoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista, i po njegovoj predragocjenoj Krvi, učini da sva Tvoja djeca budu jedno u Tebi...
23. Oče naš vječni, koji jesi na nebesima, po svom Jedinorođenom Sinu, Isusu Kristu, po kojem si uspostavio svoje Kraljevstvo na zemlji, svim kršćanima dobrostivo podijeli milost jedinstva...
24. Oče naš vječni, da se svi narodi ljubavlju ujedine u ispovijedanj u prave vjere te bude jedno stado i jedan pastir...
25. Oče naš vječni, da nam sve oprostiš i sve nas spasiš po zaslugama svoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista...
26. Oče naš vječni, da nas svojim Svetim Duhom prosvjetliš, pročistiš i posvetiš...
27. Oče naš vječni, da nas svojom milošću na "hvalu slave" (Ej1,12) svoje uzdržiš...
28. Oče naš vječni, da svima nama, bijednim grješnicima, svoje veliko milosrđe udijeliš...
29. Oče naš vječni, Bože milosrđa, da nam radi presvetog Imena Sina svoga sve grijeha milostivo oprostiš...
30. Oče naš vječni, da sve naše misli, riječi i djela sebi upraviš...
31. Oče naš vječni, da Te od sada svim srcem sve više ljubimo...
32. Oče naš vječni, da svim grješnicima milost obraćenja dobrostivo udijeliš...
33. Oče naš vječni, Bože milosrđa, da svima koji su na času smrti iskreno pokajanje i posljednju milost dobrostivo udijeliš...
34. Oče naš vječni, da svim vjernim mrtvima vječni pokoj dobrostivo udijeliš...
35. Oče naš vječni, da uvijek dragovoljno Tvoju svetu volju izvršavamo...
36. Oče naš vječni, da nas napasti nikada ne svladaju...
37. Oče naš vječni, da nas uvijek od svakoga zla duše i tijela oslobodiš...
38. Oče naš vječni, da nas od vječne smrti izbaviš...
39. Oče naš vječni, da svim narodima mir i pravu slogu dobrostivo udijeliš...
40. Vječni naš nebeski Oče, da darove svoga Svetog Duha na Svetog Oca Papu, Slugu svoga N. N., na naše biskupe, svećenike, redovnike, redovnice i misionare, obilno izlijevaš...
41. Oče naš vječni, da svima udijeliš milost da Te hvale i slave sada i navijeke...

Pomolimo se: Bože, komu je vlastito vazda se smilovati i oprostiti, primi našu molitvu da nas i sve sluge svoje na zemlji, vezane okovima grijeha, milosrđe Tvoje dobrostivo oslobodi. Usliši molimo, Gospodine, molbe onih koji Ti se ponizno obraćaju, i onima koji se kaju oprosti grijeha, te nam svima dobrostivo udijeli milost i oprostjenje.

Svemogući vječni Bože, smiluj se sluzi svome Papi našem N. N. i vodi ga svojom milošću putem vječnoga spasenja, da ono što je Tebi milo Tvojim nadahnućem želi i Tvojom pomoću izvrši. Bože, od koga su svete želje, pravi savjeti i pravedna djela, daj slugama svojim onaj mir, koji samo Ti možeš dati, da naša srca budu poslušna Tvojim zapovijedima, a današnja vremena, bez neprijateljskog straha, po Tvojim zaštiti mirna. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

7. POBOŽNOST PRESVETOM TROJSTVU

Crkva uči: "Potrebno je, dakle, da se u pučkoj pobožnosti posvijesti veza s Presvetim Trojstvom koju - kao što je rečeno - ona, premda kao klicu, nosi u sebi. Radi toga se daju neke naznake, kako slijedi.

- Potrebno je prosvijetliti vjernike o posebnome obilježju kršćanske molitve koja za naslovnika ima Oca, posredstvom Isusa Krista, u snazi Duha Svetoga». (Direktorij o pučkoj pobožnosti i liturgiji br. 80).

7. 1. Devetnica Presvetom Trojstvu

(Prevedeno iz «Manuale di Filotea» koji je napisao svećenik Giuseppe Riva penitencijar iz Milana;

objavljeno s Imprimaturom 30. 01. 1897; Vic. Gen. can. Arcangeli, Bergomi. Devetnicu molimo tako da kroz devet dana ponavljamo slijedeću molitvu i litanije Presvetom Trojstvu)

Klanjam ti se i slavim te svim srcem Presveto Trojstvo, nedjeljivo Božanstvo, Oče, Sine i Duše Sveti, jedini pravi Bože u tri različite i jednake osobe u slavi i uzvišenosti. U vama, po vama i za vas postoje sva stvorenja, o Biti istobitna, Istino neizreciva, Živote pravi, Temelju prvi, naš zadnji Cilju. Stvorili ste me na vašu sliku i priliku, učinite molim vas da vašoj svetoj volji budu usklađene moje misli, riječi, želje, osjećaji, sva ljubav moga srca i sva moja djela da bi nakon što sam vas ovdje motrio po vjeri kao u zrcalu i otajstvu dospio konačno u Nebo, gledao vas licem u lice i kroza svu vječnost s vama sjedinjen kušao božansku ljubav. *3 Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome ...*

Ocu: Bože Oče, izvore svakog bića od kojega svako očinstvo na Nebu i na zemlji, Ti koji si prije stvaranja svijeta nas predodredio u svome ljubljennom Sinu Isusu Kristu za nebesku slavu, dajući svoga Sina za naše otkupljenje i spasenje, posinio si nas u Njemu i po Njemu te smo postali tvoja djeca daj da ti se uvijek klanjamo u duhu i istini, vjerno opslužujemo tvoje zapovjedi te zaslužimo s anđelima sudjelovati u vječnom životu i Rajskoj sreći. *3 Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome ...*

Sinu: Sine Božji, rođen od Oca prije svih vjekova, svjetlo od svjetla, pravi Bože od pravoga Boga, jednak i istobitan s Ocem, sjaju slave Očeve, Liku njegove biti, vječna Riječi po kojoj je sve stvoreno, u kome prebiva punina milosti, kome je dana sva vlast na Nebu i na zemlji, koji ćeš u svojoj slavi doći na koncu vremena suditi žive i mrtve, Ti koji si se udostojao uzeti našu slabu ljudsku narav i postao poslušan do smrti na Križu, prolio si za nas do zadnje kapi svoju Presvetu Krv, daj da budemo uvijek zahvalni za ta dobročinstva te da nasljedujemo tebe na putu ljubavi, služenja i muke te budemo dostojni sudjelovati u salvi tvoga kraljevstva. *3 Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome ...*

Duhu Svetome: Duše Sveti Bože, koji izlaziš od Oca i Sina, bitna i nepromjenjiva Božja ljubavi, izvore svakog dobra, djelitelju svake milosti, snago i utjeho, posvetitelju i usavršitelju duša, Duše tješitelju, darovatelju 7 darova i ustrajnosti do kraja, Pomazanje duhovo, Ljubavi neugasiva po čijem djelu se dogodilo veliko otajstvo utjelovljenja Sina Božjega, širenje navještaja Radosne vijesti po cijelom svijetu, sačuvala cjelovita baština vjere kroz stoljeća pobudi u nama hrabrost i jakost naviještanja Evanđelja sličnu kao kod apostola kako bi usprkos svega protivljenja i progonstava u svijetu ostali vjerni katoličkoj vjeri i baštinili vječno spasenje. *3 Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome ...*

Završna molitva: O presveto jedino i nerazdijeljeno Trojstvo, čija su djela nerazdijeljena, koje si mene svemogućom svojom snagom «na sliku i priliku stvorilo», da budem po tri moći duše moje razumu, pameti i volji, tvojega jedinoga božanstva i u božanstvu triju različitih osoba živa slika i prilika, i da tebe uživam u vijeke; o moj Stvoritelju, Spasitelju, Posvetitelju, sveta Trojice, jedini Bože, kako ću ja tebi dostojno

zahvaliti na ovom daru i drugim svim dobročinstvima? Evo prinosim ti sebe samoga, djelo ruku tvojih, svoju dušu i tri njezine moći i obećajem da ću neću grijesima kaljati tvoju sliku i priliku, nego da ću nastojati rasti u krepostima imajući uvijek pred očima raspetoga Isusa Krista i nasljeđujući njega. Prikazujem ti svoju dušu i tijelo, svoje osjećaje sve što mislim i radim u svemu želim tebe hvaliti pjevajući s anđelima: Svet, svet, svet Gospodin Bog sabaot; puna su nebesa i zemlja slave tvoje. Amen.

7. 2. Litanije Presvetom Trojstvu

(Iz molitvenika „Vječno klanjanja“ D.J. Valseira, O.S.B., Imprimatur.

Split, 28. IV. 1934. Biskup Kvirin Klement;)

Gospodine, smiluj se! Kriste, smiluj se!

Gospodine, smiluj se! Kriste čuj nas!

Kriste usliši nas!

Oče nebeski, Bože,Smiluj nam se!

Sine, Otkupitelju svijeta Bože,

Duše sveti, Bože,

Sveto Trojstvo, jedan Bože,

Bože jedini u naravi,

Bože u tri Osobe,

Bože, Oče, Sine i Duše Sveti,

Bože Sine, Ljubezni Otkupitelju,

Bože Duše Sveti, oživljavajući Tješitelju,

Neizmjerni, Sveti Bože,

Sveti jaki, sveti neumrli Bože,

Bože, kojega nebesa nad nebesima ne mogu obuhvatiti,

Bože, u kojemu, iz kojega i po kojemu je sve,

Bože, u kojemu živimo i jesmo,

Bože, koji jesi, koji bijaše i koji ćeš po sve vijeke biti,

Bože, koji otvaraš svoju ruku i obasipaš sve što živi svojim blagoslovom,

Milostivo budi, oprosti nam, Presveto Trojstvo!

Milostivo budi, usliši nas, Presveto Trojstvo!

Od svakog zlaOslobodi nas Presveto Trojstvo!

Od svakog grijeha

Od oholosti i pretvaranja

Od neumjerenosti i grješne sklonosti za zemaljska dobra,

Od nevjere i krivovjerja,

Od lijenosti u Tvojim službi,

Od svake nečistoće u mislima riječima i djelima,

Po svojoj neizmjernoj svemogućnosti,

Po bogatstvu svoje dobrote i ljubavi,

Po neizmjernoj veličini tvog milosrđa i strpljenja,

Na dan sudnji,

Mi grješnici,Tebe molimo usliš nas!

Da se Tebi, Presveto Trojstvo, jedinom klanjamo,

Da Tebi vjerno služimo života svoga,

Da nikad ne obeščastimo Tvoga svetog imena,

Da svetkujemo Tebi posvećene dane s dostojnom pobožnošću,

Da iskazujemo svojim roditeljima i poglavarima štovanje i ljubav,

Da ne naškodimo ni jednom čovjeku ni na duši ni na tijelu,

Da nikoga ne varamo niti tuđa dobra ne prisvajamo,

Da sačuvamo svoje srce od svake nedopuštene misli i želje,

Da ne okaljamo svojega tijela ni jednim grješnim djelom,
Da bližnjega ne osuđujemo i ničim ne naškodimo njegovu dobru,
Da Tebe, trojedini Bože, ljubimo nadasve, a bližnjega kao sama sebe,
Da nikad ne preziremo obilja Tvoje dobrote, ljubavi i strpljivosti,
Da se u mucu i križu pouzdajemo u Tvoju svetu providnost,
Da se uvijek posvećujemo živoj, svetoj i Bogu ugodnoj žrtvi,
Presveto Trojstvo,
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj se nama, Gospodine!
Kriste, čuj nas! Kriste, usliši nas! Gospodine, smiluj se! Oče naš.
Pomolimo se! Svemogući, vječni Bože, koji si nama svojim slugama udijelio milost, da u svijetlu prave vjere veličanstvo vječnoga Trojstva spoznamo i u tom se veličanstvu Jedinstvu klanjamo, udijeli nam čvrstu vjeru, da i u najtežim nevoljama od staze kreposti ne odstupimo i da nas ništa od Tvoje ljubavi ne odijeli. Po Isusu Kristu, Sinu Tvojemu, Gospodinu našem. Amen.

7. 3. Anđeoska krunica Presvetom Trojstvu

(Iz molitvenika od A. Kanižlića: Pobožnost molitvena na salvu Presvetoj Trojici, s dopuštanjem zagrebačke nadbiskupije)

Iz autorova uvoda: Krunica koja se moli na salvu Presveto Trojstvu, zove se još i anđeoska, jer ju anđeli kerubini i serafini bez prestanka pjevaju hvaleći i slaveći Presveto Trojstvo.

Uvodne molitve: Znak Križa, Vjerovanje, Oče naš i 3 Zdravo Marije, **zaziv:** Blagoslivljamo Oca, Sina sa Duhom Svetim, Hvalimo i uzvisujemo ga u vijeku.

Krunica se sastoji od 3 desetica na slavu Trojstva, a svaka ima po devet zaziva kao podsjećanje na devet anđeoskih korova koji u Nebu slave Boga.

Za svaku od 3 desetice: Oče naš, Zdravo Marijo,

Zaziv se ponavlja devet puta: Svet, svet, svet, Gospodin Bog Sabaot, puna su nebesa i zemlja slave tvoje, hosana u visini, Slava Ocu, i Sinu i Duhu Svetome, kako bijaše na početku tako i sada i vaza i u vjeka vjekova. Amen.

Na kraju svake desetice: Blagoslovljeno sveto i nerazdjeljivo Trojstvo. Amen.

7. 4. Molitve svetaca Presvetom Trojstvu

O Presveto Trojstvo, uzvišeni Bože

(Sv. Albert Veliki)

O Presveto Trojstvo, uzvišeni Bože veoma blagi i dobrotvorni Oče, Sine i Duše Sveti, Bože jedini uzdam se u vas. Pučite me, upravljate sa mnom, podržite me. Oče, svojom beskrajnom moći smiri u sebi moje pamćenje i ispuni ga svetim božanskim mislima. Sine svojim vječnom mudročću rasvijetli moj razum, daj da spoznam tvoje uzvišene istine i moju bijedu. Duše Sveti koji si Očeva i Sinova ljubav, svojom neshvatljivom dobrotom prenesi moju volju u sebe i zapali je neugasivim ognjem nesebične ljubavi. Zašto ne mogu o preljupko Trojstvo, zašto te ne mogu slaviti i ljubiti tako savršeno kao tvoji anđeli i sveti i Nebu? Ah barem Gospodine slavim koliko mogu tvoju mudru i dobrohotnu vrhovnu moć.

Moj Gospodine i moj Bože, izvore i svršetku moj, Ti si neshvatljivo jednostavna bit, savršeno mirovanje neograničeno ljupka, ponore slatkoće i uživanja, moje ljubljeno svijetlo i potpuna sreća moje duše, oceanu neizrecive radosti, savršena punino svakog dobra, moj Bog i sve moje, što mi je još potrebno kada Vas imam. Vi ste moje jedino i nepromjenjivo dobro.

Moram samo Vas tražiti. Ne tražim i ne želim nego samo Vas Presveta Trojice. Gospodine kucam, otvori mi. Otvorite siročetu koje Vas zaklinje. Uronite me u ponor svog božanstva. Učinite me jednim duhom sa Sobom, da mogu unutar sebe uživati Vaše radosti. Amen.

Presvetome Trojstvu za sjedinjenje u ljubavi

(Sv. Gertruda)

Presveto Trojstvo, Oče Sine i Duše Sveti, tvoja božanska svemogućnost neka me vodi i upravlja, tvoja Božanska mudrost neka me pouči i prosvijetli, tvoja božanska dobrotu neka mi pomogne i usavrši moju vjeru da bih mogla uzvratiti Tebi savršenom vjerom bez mrlje u trenutku smrti. Oče nebeski udostoj se pripremiti moju dušu za vječnu svadbu tvoga Sina. Isuse Kriste, Sine Boga živoga, daj da te ljubim svom dušom i svim mojim snagama jer Ti si moj Gospodin i Bog moj. Duše Sveti Tješitelju, sjedini zauvijek moje srce s Isusom u ono zajedništvo ljubavi kojim sjedinjuješ Oca i Sina. Amen.

O Trojstvo, slatka ljubavi

(Sv. Katarina Sijenska)

O Moćno i vječno Trojstvo, najslađa neizreciva Ljubavi, čija duše se ne bi upalila pored tolike ljubavi? Koje bi srce moglo braniti se da se ne istroši za Vas? Bezdane nesebične ljubavi, Vi ste tako žestoko povezani uza svoja stvorenja da izgleda kako ne možete živjeti bez njih! A ipak Presveta Trojice Vi ste naš Bog! Nismo vam nikako potrebni. Naše dobro ne dodaje ništa Vašoj veličini jer ste nepromjenjivi. naše zlo ne može Vam uzrokovati nikakvu štetu jer ste uzvišena i vječna Dobrotu. Što Vas dakle, potiče na toliko milosrđe! Ljubav, jer Vi nemate nikakve obaveze prema nama, ništa od nas ne trebate.

Ljubav Vas je natjerala i još Vas tjera da budete milosrdni svojim stvorenjima obasipajući ih beskrajnim milostima i darovima bez mjere. Dobro iznad svake dobrote, dao si sam svoga jedinog Sina, da živi s nama, povezan s našim raspadljivim i mračnim bićem. Ljubav je uzrok tome daru jer si nas ljubio prije nego li si nas stvorio. Vječna veličino postao si malen da učiniš čovjeka velikim. Kamogod se okrenem Presveto Trojstvo nalazim samo oganj Vaše bezdan ognja vaše nesebične ljubavi. Amen.

Klanjam ti se Presveto Trojstvo

(Bl. Elizabeta od Presvetog Trojstva)

O moj Bože, Trojstvo kojemu se klanjam, pomози mi potpuno zaboraviti sebe da se smjestim u Tebi, nepomična i mirna, kao da mi je duša već u vječnosti! Neka ništa ne pomuti moj mir i ne izvuče me iz Tebe, o moj Nepromjenjivi, nego neka me svaki časak što više unese u dubinu Tvoje tajne! Smiri moju dušu, učini je svojim nebom, svojim dragim boravištem i mjestom svoga odmora da te nikad tu ne ostavim samoga, već da budem čitava, posve budne vjere, potpuna klanjateljica, čitava predana tvome stvaralačkom činu.

O moj dragi Kriste, raspeti iz ljubavi, htjela bih biti zaručnica tvoga srca, htjela bih te proslaviti, htjela bih te voljeti i umrijeti za Tebe, no osjećam svoju slabost. Molim Te da me zaogrneš sobom, poistovjetiš moju dušu sa svim pokretima svoje duše, da me zaroniš u sebe, zamijeniš u meni, tako da moja duša bude samo odsjev Tvoga života. Dođi u mene kao klanjalac, otkupitelj i spasitelj.

O vječna Riječi, izraze moga Boga, hoću da mi život prođe Tebe slušajući, hoću biti posve poučljiva da naučim sve od tebe. Zatim hoću u svim noćima, svim prazninama, svim nemoćima upirati oči u Tebe i ostati u Tvojim velikoj svjetlosti. O zvijezdo moja predraga, začaraj me da ne mogu više napustiti Tvoje obasjavanje. O vatro što izjedaš, Duše ljubavi, siđi na mene da se u mojoj duši ostvari kao utjelovljenje Riječi, da joj k tome budem čovječstvo u kome obnavlja svu svoju tajnu.

O Oče, i Ti pogledaj na svoj siromašni maleni stvor, zakloni ga svojom sjenom, vidi u njem svoga Ljubljenoga koji Ti se sasvim sviđa. O moja Trojice, moje sve, moja sreća, beskrajna samoća, neizmjernosti u kojoj se gubim. Predajem se Vama do kraja, sakrijte se u meni, da se ja sakrijem u Vama i očekujem odlazak te promatram u Vašoj svjetlosti bezdan vaše veličine.

Poklonstvena molitva

(Bl. Franjo i Bl. Jacinta, fatimski vidioci molitvu su naučili od Anđela)

Moj Bože, ja vjerujem u te, klanjam ti se, ufam se u te i ljubim te! Molim te da oprostiš onima koji ne vjeruju u tebe, koji ti se ne klanjaju, koji se ne ufaju u tebe i koji te ne ljube! Presveto Trojstvo, Oče Sine i Duše Sveti ponizno te molim i prikazujem Ti predragocijeno tijelo, krv, dušu i božanstvo Isusa Krista koji je prisutan u svim svetohraništima širom svijeta, kao naknadu za sve uvrede, svetogrđa i nemarnosti kojima te vrijeđaju ljudi. Po neizmjernim zaslugama njegova presvetog Srca i bezgrešnog Srca Marijina molim te obrati jadne grešnike!

Istinsko svjetlo

(Sv. Augustin)

O tri suvječne i jednake osobe, Oče Sine i Duše Sveti istiniti Bože koji jedini boraviš u vječnosti u nepristupačnom svjetlu, koji si svojim moći stvorio zemlju i koji zemaljsku kuglu vodiš svojom razboritošću, Sveti, Sveti, Sveti Gospodine, Bože nad vojskama, strahopoštovani i jaki, pravedni i milosrdni, čudesni dostojni hvale i ljupki jedan Bože U tri osobe, jedna si bit, moć, mudrost i dobrota jedno i nerazdjeljivo Trojstvo zazivam te otvori mi vrata pravednosti da bi kad prođem kroz njih ispovjedio tebe Gospodine.

Zazivam te blaženo i blagoslovljeno Trojstvo, Oče, Sine i Duše Sveti, ljubavi, milosti i darivanju. Zazivam te Roditelju, Rođeni i Preporučujući, istinsko svjetlo od svjetla, svjetlo istinito, izvore, rijeko i napajanje od kojega je sve i za koje je sve i u kojemu je sve, živići Živote koji oživljavaš živa stvorenja, istino Očeva, Sinovljeva i Duha Svetoga, jedna si bit, krepost, dobrota i blaženstvo od kojega, po kome i u kome je svako blaženstvo. Bože istiniti i vrhovni živote u kome sve živi što istinski blaženo živi.

Zazivam te Presveto Trojstvo

(Sv. Petar Damjan)i

Klanjam ti se, hvalim te, slavim i blagoslivljam svemogućí Oče, Sine i Duše Sveti, jedan Bože u tri osobe. Bože moj, kralju moj i Gospodine moj pomози mi oprosti mi, očisti me posveti me. Udijeli mi, pravednost, razboritost, jakost i umjerenost. Daj mi vjeru, ufanje i ljubav. Daruj mi duh mudrosti, razuma savjeta, jakosti znanja, pobožnosti i straha Božjega. Promijeni moje srce od kamena u srce od mesa, daj mi skrušenost i pokajanje srca kako bih oplakivao moje bezbrojne grijehe. Gospodine nisam dostojan ući u tvoju Crkvu ni podići pogled Nebu, ni izgovoriti mojim usnama tvoje ime ali ti si me stvorio kako si htio i znao, smiluj mi se Gospodine Bože moj. Amen.

Presveto Trojstvo bezdani oceane

(Sv. Katarina Sijenska)

O vječno Trojstvo! Ti si bezdano more. Što više u njega uranjam više nalazim tebe, a čim više tebe nalazim, tim te više tražim. O tebi se nikako ne može reći dosta je! Duša koja se zasiti u tvojim dubinama, još bez prekida želi tebe jer te uvijek gladije o Vječno Trojstvo! Uvijek želi da u tvom svjetlu gleda svoje svjetlo. Kao što košuta žudi za izvor vodom tako duša moja gine za tim da se otme tamnom zatvoru tijela, pa da te uistinu gleda...O vječno Božanstvo, bezdani oceane! Bi li mi mogao dati što više od samoga sebe? Ti si oganj što uvijek podjednako gori i nikad se ne gasi. Ti si oganj što u sebi proždire svako sebeljublje. Ti

si oganj što tali svaki led i što rasvjetljuje u svome svjetlu mi daje upoznati svu istinu. Ti si svjetlo nad svakim svjetlom.

Ti si najveće i beskrajno dobro, dobro nad svim dobrima. Dobro koje usređuje, neobuhvatno dobro, neprocjenjivo dobro. Ljepota što nadilazi sve ljepote, mudrost nad sve mudrosti, pače nadilazi i samu mudrost. Ti si o kruše andeoski u žaru svoje ljubavi darovao se ljudima. Ti si odjeća što pokriva svaku golotinju, hrana koja svojom slatkoćom veseli sve koji gladuju. Jer ti si sladak bez trunka gorčine. O vječno Trojstvo, ti mi pokazuješ put velikoga savršenstva da ti služim u svjetlu ne u mraku, da budem zrcalo čista i sveta života i da konačno napustim ovaj jadni život u kojemu sam dosada i svojom krivnjom u tami služila. Odjeni me Presveto Trojstvo odjeni me samim tobom, da ovaj smrtni život sprovedem u pravoj poslušnosti i u svjetlu svete vjere kojom si zablješćio dušu moju. Amen.

Želim te ljubiti više od ikoga

(Sv. Faustina Kowalska)

Pravi jedini Bože u Presvetom Trojstvu, želim te ljubiti kako te još nije ljubila nijedna ljudska duša. iako sam mala i neobično bijedna, duboko sam porinula sidro svog povjerenja u bezdan tvog milosrđa, moj Bože i moj Stvoritelju. Usprkos svojoj velikoj bijedi ne bojim se ničega, nego se nadam vječno pjevati zahvalnu pjesmu. Neka nijedna duša ne sumnja, pa makar bila najbjednija od svih, dokle god živi može dospjeti do velike svetosti jer jaka je moć Božje milosti. Na nama je ne opirati se Božjem djelovanju. Tebi neka je hvala i čast, o Presveto Trojstvo, vječni Bože. Neka milosrđe, što teče iz tvoje nutrine, nas zaštiti od tvoje pravedne srdžbe. neka odzvanja slava tvog neshvatljivog milosrđa. Amen.

Svjetlost, sjaj, milost u Trojstvu i iz Trojstva

(Sv. Atanazije)

Neumjesno bi bilo tražiti drevnu predaju, nauku i vjeru katoličke Crkve izvan onoga što je Gospodin predao, Apostoli propovijedali i oči sačuvali. Na tome se, naime, zasniva Crkva, i ako netko od toga odstupa, on onda nije niti se ikako može zvati kršćaninom.

Trojstvo je sveto i savršeno, njega spoznajemo u Ocu i Sinu i Duhu Svetome, te nema ništa stranog ili izvana primiješana, niti se sastoji od stvoritelja i stvorenja, već čitavo ima stvaralačku i činiteljsku moć; narav mu je slična i zasebna, jedne je djelotvornosti i djelovanja. Otac po Riječi u Duhu Svetome sve čini i tako se čuva jedinstvo svetoga Trojstva. Zato se u Crkvi jedan Bog propovijeda koji je nad svime, sve je po njemu i on je u svemu. Nad svime svakako kao Otac, kao počelo i i/vor; sve je po njemu naravno po Riječi; konačno, on je u svemu u Duhu Svetome.

Kad Korinćanima piše o duhovnim stvarnostima, blaženi Pavao sve svodi ovako na jednoga Boga Oca kao na glavu: Milosni su darovi različiti, ali je isti Duh. Različite su i službe, ali je isti Gospodin. Različiti su i učinci, ali je isti Bog koji čini sve u svima.

Ono što je Duh pojedincima razdijelio, to Otac daje po Riječi. Jer sve što je Očevo, jednako je i Sinovo: stoga sve što daje Sin u Duhu, uistinu je Očev dar. Slično, kad je u nama Duh, u nama je također Riječ od koje smo ga primili, a u Riječi je i Otac, pa se tako ostvaruje ona: Doći ćemo ja i Otac, i kod njega ćemo se nastaniti. Gdje je pak svjetlo, tu je i neki sjaj; isto tako gdje je sjaj, tu je jednako i njegovo djelovanje i sjaj milosti.

To isto Pavao u Drugoj poslanici Korinćanima uči ovim riječima: Milost Gospodina Isusa Krista, ljubav Boga i zajedništvo Duha Svetoga neka budu sa svima vama. Milost, dakle, i dar što nam se u Trojstvu daje, daje se od Oca po Sinu u Duhu Svetome. Kako se milost daje iz Oca po Sinu, u nama ne može biti zajedništvo dara nego u Duhu Svetome. Postavši dakako

Tebe Boga hvalimo

Tebe Gospodinom priznajemo. Tebe vječnog Oca sva zemlja poštuje. Tebi svi anđeli, Tebi nebesa i sve vlasti, Tebi kerubi i serafi kliču bez prestanka: Svet, svet, svet Gospodin Bog Sabaot! Puna su nebesa i zemlja veličanstva slave Tvoje.

Tebe hvali slavni apostola zbor, Tebe proroka dična četa, Tebe mučenika svijetla vojska, Tebe po svem svijetu sveta uzvisuje Crkva. Oca neizmjernog veličanstva, Časnog Tvojeg istinitog i jedinog Sina. I Svetoga Tješitelja Duha. Ti Kralju slave, Kriste. Ti si Očev vjekovječni Sin. Ti, da za naše spasenje postaneš čovjekom, nisi se strašio krila Djevice. Ti, svladavši oštrinu smrti, otvorio si vjernima kraljevstvo nebesko.

Ti sjediš zdesna Bogu u slavi Očevoj. Vjerujemo da ćeš doći kao Sudac. Tebe, dakle, molimo, pomози svojim slugama, koje si otkupio dragocjenom krvlju. U vječnoj slavi daj, da se ubrojimo među svete Tvoje! Spasi puk svoj, Gospodine i blagoslovi baštinu svoju! I vladaj njima i uzdiži ih u sve vijeke! Iz dana u dan blagoslivljamo Tebe I hvalimo ime Tvoje Tvoje u vijeke i u vijeke vjekova.

Dostoj se, Gospodine, u dan ovaj sačuvati nas od grijeha! Smiluj se nama, Gospodine, smiluj se nama! Nek bude milosrđe Tvoje, Gospodine, nad nama kako se ufamo u Tebe! U Tebe se, Gospodine, ufam: o da ne budem postiden dovijeka!

Marijo hramu Presvetoga Trojstva

(Sv. Ćiril Aleksandriski)

Pozdravljamo Presveto i otajstveno Trojstvo koje nas sve zoveš u zajednicu Marije svete majke Božje. Pozdravljamo te o Marijo Majko Božja časno blago cijeloga svijeta, neugasiva svjetiljko, kruno djevica, žezlo pravovjerja, neuništivi hrame u kome prebiva onaj kojega nijedno mjesto ne može obuhvatiti, skupa Djevice i Majko po kojoj je u svetom Evanđelju nazvan blaženim onaj koji dolazi u ime Gospodnje. Zdravo Ti koja si u svoje djevičansko krilo prihvatila onoga koji je beskrajna i beskonačan.

Po tebi je proslavljeno i čašćeno Presvet Trojstvo. Po tebi je dragocjeni Križ slavljen i čašćen u svakom kraju zemlje. Po tebi kliču Nebesa, raduju se anđeli i arkandeli. Po tebi vjernici dolaze do milosti svetog krštenja. Po tebi dolazi ulje radosti, utemeljene su Crkve u svem svijetu, narodi dolaze do pokore. Neka na nas spadne da slavimo i klanjamo se Božjem Jedinstvu, da služimo u božjem strahu Presveto Trojstvo pjevajući hvale Mariji uvijek Djevici koja je hram Božji, čiji je Sin zaručnik bez ljage, njemu neka je čast i slava u vijeke vjekova. Amen.

Posveta Presvetom Trojstvu

(Sv. Franjo Saleški)

Tebi predajem i posvećujem cijeloga sebe, tebi Bože Oče moj sjećanje i moja djela, tebi Bože Sine moj razum i moje riječi, tebi Bože Duše Sveti moju volju i moje misli; tebi presveto Čovječstvo Isusa Krista moje srce i moje tijelo, moj jezik i moja sjetila i sva trpljenja.

Sadržaj

Predgovor

1. CRKVENI NAUK O USKRŠNUĆU ISUSOVU, LITURGIJI I NJEGOVU ŠTOVANJU U PUČKOJ POBOŽNOSTI

1. 1. Katekizam katoličke Crkve
1. 2. Uskrsno otajstvo u pučkoj pobožnosti i liturgiji prema Direktoriju

2. POBOŽNOSTI O POVEZANOSTI MARIJE S OTAJSTVOM ISUSOVA USKRŠNUĆA

2. 1. Majčin čas
2. 2. Susret Uskrsnuloga s Majkom i Vazmeni pozdrav Majci Uskrsnuloga
2. 3. Govor naučiteljstva Crkve o ukazanju uskrslog Isusu svojoj Majci Mariji
2. 4. Kraljice neba, raduj se

3. POBOŽNOST BOŽANSKOMU MILOSRĐU

3. 1. Kristove riječi svetoj sestri Faustini Kowalskoj
3. 2. Veliko obećanje Milosrdnog Isusa za pomoć umirućima
3. 3. Krunica na čast Božanskog Milosrđa
3. 4. Devetnica na čast Božanskomu Milosrđu
3. 5. Zazivi Božanskomu Milosrđu

4. POBOŽNOST USKRŠNOM OTAJSTVU

4. 1. Put svijetla - Via lucis
4. 2. Molitve Uskrslog Isusu
4. 3. Zazivi hvale i slave uskrsnuću Isusovu
4. 4. Razmatranja svetaca i duhovnih velikana o Uskrsnuću Isusovu

5. POBOŽNOST UZAŠAŠĆU ISUSOVU

- 5.1. Devetnica, molitve i razmatranja

6. POBOŽNOST BOGU OCU

6. 1. Oče naš i molitve svetaca Bogu Ocu
6. 2. Krunice Bogu Ocu i devetnica
6. 3. Litanije Bogu Ocu
6. 4. Hvale i zazivi vječnom Ocu

7. POBOŽNOST PRESVETOM TROJSTVU

7. 1. Devetnica Presvetom Trojstvu
7. 2. Litanije Presvetom Trojstvu
7. 3. Anđeoska krunica Presvetom Trojstvu